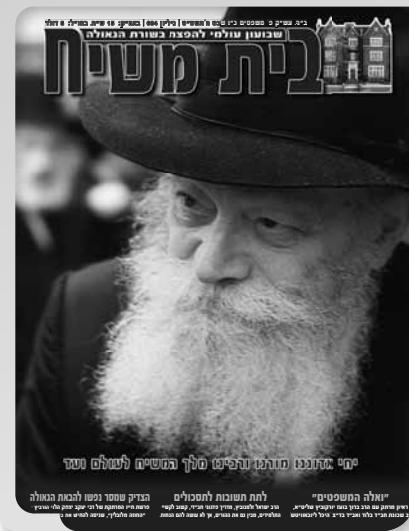

תוכן העניינים

כתבות

16 | אבן מסות

גב' נעמי בקש מסורת על התשובה המיחודת שזכה ל渴בל מהרבי, והנס המדהים שאירע לה

22 | כוחם של שלוחים

מדוע המרתך של הרבי יעקב שמולבץ על הכוחות הנפלאים שמעניק הרבי לשלוחים?

26 | "ואלה המשפטים"

ראיון מORTH עם הרבי ברוך בוזע יוקוביץ שליט"א, רב שכונת חב"ד בלבד ובכ"ז 'היכל ליבאוייטש'

32 | לאיתים תדיירות

למוד ה'זכר מלכות' השבואי בשפה קולחת, עשרה ובהירה, שווה לכל נפש

34 | לחת תשוכות לಟסcoleים

הרבי ישראאל זלמנוביץ, מדריך פדגוגי חב"ד, קשוב לקשי התלמידים, מכין גם את ההורים, אך לא עושה להם הנחות

42 | הצדיק שמסר נפשו להבאת הגאולה

פרשת חייו המורתנית של רבי יעקב יצחק הילוי הורביץ - "החוזה מלובלין", שניסתה להחיש את ביתת המשיח

50 | כאן, בשכיל להשפיע

אליעזר מורהנסטרן, פעל חב"ד בטכニון: "או שאתה משפייע על אחרים או שאתה משפייע עליהם"

54 | הקשר הפנימי שבין האדם לרכושו

מכבט מיוחד ומORTH לפורת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורה חב"ד

57 | נותנים לו

אברהם במאמר מחשבה מיוחד על ידו המושתת של הרבי - לכל אחד ואחד מאיתנו

מודדים קבועים

5 | דבר מלכות

9 | דבר המערכת

10 | הפרשה החסידית

11 | מאוצר המלך

12 | התווועדות חסידותית

ארץ הקודש

ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840

טלפון: 03-9602-600

מ众人: 2

מספרות: 3

מודעות: 4

עיריה חדשה: 4

קס: 03-9607-289

חדשנות: kyr770@gmail.com

מ众人: bm_mazk@netvision.net.il

מודעות: bmm770@gmail.com

איש קשר: 054-9770504

מנוי דרך האינטרנט: www.shop.chabad.info

מנואיא לאור

מרכז חב"ד העולמי לקבלהopi מישיב

משתתפים בעריכה

מנחים מונגלי הכהן הדגל

שלום עקיב חן

שער המהדורות האנגליות

ברוך מרכז

צלם טערצת

ד. מעטורי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות

החשיבות בהכרזת הקודש חי אדוננו מורה ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

2. להוסיף חיים במלך

בשיעור ב' ניסן תשס"ח אומר הרב: "בהכרזת המלך - שהעם מכיריזם "חיי המלך" .. שבזה מודגש גם שפיעולות העם היא בחיי המלך, חיים של מלך .. גם ארשי הדוד פועלים הוסף בה עניין החיים אצל רשיא הדוד, כאמור לעיל בעניין ההכרזה "חיי המלך".

"צריכה להיות הוספה עיקרית בעניין החיים (גם) על ידי פיעולות העם שמכריזם "חיי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן דהקיימו ורנו שוכני עפר - כ"ק פ"ח אדמור"ר רשיא דורנו ועד דהקיימו ורנו דוד פלאה משיחא!"

חו"ף תשע"ב: תשובות חייבות ומעודדות

בפהלן חוות תשע"ב, השיב הרבי שליט"א שורת תשובות חייבות בפוענה להודעת שלוחים ופעילים על פעילות להפצת האמונה ב��את המשיח, כולל פרסום זהותו של הרבי מלך המשיח.

במושאי שבת פרשת תצוה תשע"ב ערכו רשי חב"ד ערבע מיוחד של שירה "בתופים ובפוחלוות" על בוא הגאולה. כשהודיעו על כך לרבוי השיב: "যোহা בהצלחה רבה אזכיר על הציון". למחות, בחילוק הדולרים, מסרה גברתת. כהן לרבי תעף עם הכיתוב "חיי אדוננו פורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד" ואפרה: זה עבורי הרבי שליט"א. עם תעוף זה רקדן הרשים אתחפוף בשפה שפוצחת כל הגזרים, בבטחן להתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח פיד ממש לגאולה שליפה.

על דבריה השיב הרבי כשותך רשות על פניו הקודש: "את זה פסתפה תשאירו אצלי. [הרבי הגיש לה דולר עסף ואפר]: זה עבורי ה"כלכלי תרואה" כדי שהוא לקרוא בתהילים. שיהיה בשעה טובה".

מעשה רב: עידוד לעזע פלייזום

החל משפחתי-תורה תשע"ג עודד הרבי מלך המשיח בפרשיות ותורה משנה את הכרזת הקודש "חיי אדוננו פורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"; כאשר פעמים רבות שודר עידוד ה"חיי" - באישור הרבי - לערוצי טלוויזיה גדולים, הפודרים לפלייזום בתיאב בעולם כולו.

1. קיבל את

המלכות על ידי הכרזה

בשיעור יומם ב' דרכ'ה תשלי"ז, קובע הרב, כי קבלת המלכות נעשית בעיקר באמצעות הכרזה בדברו.

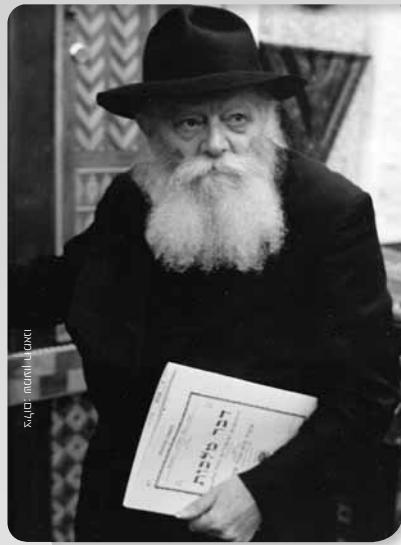
זה לשונו הקדוש (בתרגום לל'ק"ק): "תקיעת שופר הוא עין העין הפעשה, ומלכותו הוא עין הדיבור, כיון שבגענו לההכרזה לא עגע הרי המכחשה, אלא מתבטאת בעין הדיבור דוקא, שאופרמים חיי המלך וכיוב, וכורנות הוא עין הփחשה".

3. גלגולות את

מציאות המלך המשיח

בשיעור שבת קודש פרשת תולדות תשע"ב, מסביר הרב כי "לאחרי התגלות מציאותו (אויר שבאין ערוך פאוור של משיח), מתחילה ההתגלות לעיני כל על ידי פעולותיו (אויר של משיח)".

ומפשיר הרבי בשיחה: "ההפטורה דשבוע שעבור מסתყיפת בהכרזה" "חיי אדוני המלך דוד לעולם" .. שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו דמלך המשיח. וועי"ז ולאח"ז בא התגלות לעין כל ע"י פעולותיו כו'".

פעולתו של משיח בעולם

**כיוונשביים אל מחליטים
ומכריזים ראשי מדינות
בעולם על-דבר צמצום
וביטול כל נשק וההוספה
בהענינים הדרושים לקיים
כלכלת המדינה והעולם
כלו – תוכן הייעוד "וכתתו
חרבותם לאותים", שבירת
כל המלחמה לעשות
מהם כלים לעבודת
האדמה, "ארץ ממנה יצא
לחם" – הרי זה סימן ברור
על התחלת קיומו של
יעוד זה בגאולה האמיתית
והשלימה על-ידי משיח
צדקו • משיחת ש"פ
משפטים תשנ"ב**

ממאורע זה, וגם בפרטיו העניים דהמאורע – מקומו וזמןו, כולל שייקותו לתוכנו של הזמן בתורה, בפרשת השבוע, כدلמן.

ב. הלימוד וההוראה ממאורע זה הוא בעניין כלל ועיקר בעבודתם של בני ישראל ("מעשינו ועבדתו לנו כל זמן משך הגלות") – **"להביא לימות המשיח"**: מהיעדים דהגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו בשיקות להנחת אומות העולם – "וכתתו חרבותם לאותים וחניתותיהם למזרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה".

וליחסיף, שעניין זה יהיה על-ידי פעולתו של מלך המשיח עצמו – כמו שת Cobb בהתחלה הפסוק "וישפט בין הגויים והוכיה לעמים רבים" ("וישופט המלך המשיח"). שיהיא אדון כל העמים, והוא יוכיה להם ויאמר למי שימצא בו הועל ישר המועות .. ומפני זה לא תheiי מלחמה בין עם לעם כי הוא ישלים ביניהם, ולא יצטרכו לכלי מלחמה, וכתתו אותן לעשות מהם כלים לעבודת האדמה", שכן, "בחארית הימים נכוון יהיו הריביעי, שכך, "בחארית הימים והלכו עמים רבים ואמרו לנו לעלה אל הור ה' אל בית אלקינו יucket וירנו מדרךינו ונלכה באורחותינו כי מצינוanza תורה ודבר ה' מירושלים", "והמורה הוא מלך המשיח, ועליו נאמר ושפטע".

וכיוון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם על-דבר צמצום וביטול כל נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כלו – תוכן

א. ידוע שכל המאורעות שבעולם הם בהשחה פרטית, וש בהם לימוד וההוראה בעבודת האדם לקונו, ועל אחת כמה וכמה בוגר למאורעות כליליים ועיקריים הקשורים עם מדיניות גדולות וחשיבותם (שבהם נמצא רוב מןין ורוב בני נסן דבנין ישראל בזמן הגלות) בעלי השפעה וההוראה כל העולם כולו, שנס הלימוד וההוראה ממאורעות אלו הוא בעניין כלילי ועיקרי בעבודת האדם לקונו. ועל דרך זה בוגר למאורעות דמים אלה:

כל בראש – המאורע שאירע בעבר שבת זה, שבו התאספו והתכנסו ייחדי ראשי מדינות גדולות וחשיבותם בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדלות, והחילטו והכריזו על תקופה חדשה ביחס מדינות העולם – ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא גם בזמנים וביטול כל נשק, ועד לשולם ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדידית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

וקדם למאורע זה (בהשחה פרטית) נאומו של נשיא מדינה זו לאומה כולה (באור ליום הרביעי, "קמי שבתא", התחלת עבר שבת זה), שבו הודיע והכריז על פעולותיו בזמנים וביטול כל נשק, וניצול הכספיים (שלא ניתנו לרביות כל נשק) כדי להוסיף בעניני הכללה של בני המדינה – הכרזה שאושרה על-ידי "בית הנבחרים", שבו נקבעים חוקי המדינה שיש להם תוקף על-פי תורה ("דין דמלכות דין").

ויש להתבונן בהלימוד וההוראה

על יסוד האמונה בברוא העולם ומנהגו. ובמהשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגה החדש של המדינה היה למנהיג של מדינה זו, בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדלות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה והכרזה שתוכננה "וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקייםה של פגישה החלטה והכרזה זו **בהעיר של נשיא דורנו** ("ק' מו"ח אדר"מ") (שהה נקבעו מנהיגי המדינות), כולל גם מנהיג מדינה זו, שהוכרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו), מרומו, שככל זה בא כתוצאה מהפעולות דחיפת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולמים, שנעשו ונעשים על-ידי נשיא דורנו, מישיח שבדור, ועד שעלי-ידי שלימות העבודה בכהן"ל בימינו אלה נעשה העולם כולם ואוי ומוכשר להתחלה הפעולה דמלך המשיח, "ושפט בין הגוים והוכח לעם רבים וכתתו חרבותם לאתים".

וגם הזמן שבו ארע מאורע זה (בתוקפה האחורה עצמה) הוא זמן מסוגל בשיקות להגולה – מצד כמה עניינים :

(א) מצד ימי השבעה – ערב שבת, ערב והכנה ליום שכלו שבת ומנוחה לחיה העולמיים", שבו "משכית מזיקין (כולל גם כל נשק) מן העולם", ותורה מזחה, כיון ש"מוסיפין מחול על הקודש, משל לזאב שהוא טורף **מלפניו** ומלאחוריו" (שטרוף זמן של חול לזמן קדשות השבת), נעשה כבר בערב שבת המועד ומצב ד"יום שכלו שבת", "משכית מזיקין מן העולם".

(ב) מצד ימי החודש – יום כ"ו בחודש, בגימטרيا דשם הוי', מלשון מהוה, שרומו על המועד ומצב דלעתיד לבוא שההתהות על-ידי שם הוי תהי ניכרת בכל הארץ ככל, כמו שכותוב "וינגללה כבוד הוי" וראו כלبشر ייחדיו כי פי הוי דבר", ואין נתינת מקום לעניינים בלתי-רצויים (מזיקים וכלי נשק), כמו שכותוב "לא ירעו ולא ישחיתו גוי כי מלאה הארץ דעתה את הוי".

ומודגשת יותר בחיבור שניים יחדיו – שימוש כ"ו בחודש חל ביום הששי בשבוע, שהוא בדוגמת יום ברואם הראשון, עיקר בראשית, يوم ברואם הראשון כולה, ועל ידי (ולאחריו) ותכלית הארץ חידוש התהווות (בכל יום שיש) נעשה חידוש התהווות הארץ כולה, ובפרט כשיום הששי בשבוע חל ביום כ"ו בחודש, הגימטריא דשם הוי', מלשון מהוה, מודגשת עוד יותר חידוש התהווות הארץ כולה.

(ג) ועוד גם זה עיקר – מצד הקשר והשיקות דזמן זה **לנשיא דורנו** – להיווטו

ולהעיר, שארגן חבר העמים למטרת אחדות ושalom בין העמים הוקם בחזי כדור התהthon לאחריו ובسمיכות לבאו של נשיא דורנו לחזי כדור התהthon .. ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו, ועד לבניית הבניין המיחד (בשנת תש"א לערך) - שבזה מודגש שהאחדות והשלום בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו

ביבור העולם

בני ישראל (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדוברים בשפות ומטנהגים בחויזניות כמותם), ועוד גם זה עיקר, הפצת כל ענייני טוב וצדקה ויושר גם בין אומות העולם על-ידי קיומם מצות בני נח, כמודגש ביוטר בשנים האחרונות, ככל שהולכים ומתקרבים יותר להזמנן דבריהם ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא בית רביינו שבטבעל", "בית חיינו", בית הכנסת ד"ק מזיח אדרמו"ר נשיא דורנו, שבחר תורתו, הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל רוחינו צוחה, שאז יהיה גם קיומם היעוד יוכתטו חרבותם לאתים".

והענין זה :

בבוא **לנשיא דורנו** לחזי כדור התהthon, וקבע מקוםו במדינה זו ובירת זו, התחיל בתוקף ונעשה הבירור והזיכון לחזי כדור התהthon, שגם בו נמשך הגילוי דמתן-תורה – (שהבי בחזי כדור העליון), ויתירה מזוה – אדרבה – שנעשה המקור שמננו נמשך ונפתח עיקר הפעולה דחיפת התורה והמעיינות חוצה **בכל קצוי תבל ממש**, על-ידי השלוחים שליח ברחבי העולם (גם לחזי כדור העליון), עד לפניה הכى נחתת שבעולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל

כיוון שנמצאים ב"זמן השיא" (ידי העכسطן ציטיטי) של ביתם משיח צדקו, הנה זה (מלך המשיח) בא", רואים כבר (מעין) והחלה פועלתו של מלך המשיח על העמים, "ושפט בין הגוים והוכח לעמים רבים וכותטו חרבותם לאתים וגוי" – על ידי זה שהקב"ה נותן לב המלכים דאומות העולם (ילב מלכים ושרים ביד ה'י) להחיליט ולהכריז ייחדיו על-דבר המעד ומצב ד"וכתטו חרבותם לאתים".

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו הייתה בזמן זה דזוקא – בכלל שיקוטו המיחודה להגולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקו בפועל ממש.

ג. ויש להוסיף, ששיקוטו של המאורע להתחלה פועלתו של משיח צדקו מודגשת גם בפרט המאורע – **המקום והזמן** שבהם הייתה החלטת והכרזת ראש המדינה על המעד ומצב ד"וכתטו חרבותם לאתים": **המקום** שבו ארע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מוציאים בקביעות בא-כח המדינות שבעלם כדי להתדרב בינוים בדרכי געם ודרך שלום) – הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא בית רביינו שבטבעל, "בית חיינו", בית הכנסת ד"ק מזיח אדרמו"ר נשיא דורנו, שבחר תורתו, הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל רוחינו צוחה, שאז יהיה גם קיומם היעוד יוכתטו חרבותם לאתים".

ותכלית השילמות בזה תהיה בימות המשיח – שללא יהיה עסוק כל העולם (גם אומות העולם) אלא לדעת את ה' בלבד .. שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה'" הינו, ש"דעה את ה'" (ידיעת מעשה מרכבה וכיו"ב, עיקר עניינו של "סיני") נמשכת וחודרת בשכל האדם.

ויש לומר, שעניינו זה מרומז גם בסיסים הפרשה: "ויראו את אלקי ישראל ותחת רגלו ככמעה לבנת הספרו נוי ויהו את האלקים ויאכלו וישתו" – שראית אלקות ("סיני") נמשכת וחודרת בשכל האדם ומתחדשת עמו כמו המזון ("ויאכלו וישתו") שנעשה דם ובשר כבשרו, על-ידי לימוד פנימיות התורה באופן של הבנה והשאה ("יתפרנסו") בתורת חסידות חב"ד, כולל גם על-ידי חתנים ("ויהוו"), תרגום של ראי' בשבעים לשון דאומות העולם (כמרמז ב"לבנת הספר", ש"לבנים" שנעים בידי אדם רומיים על האותיות של שבעים לשון דאומות העולם), כדי שיהי' מובן גם לבני ישראל שלעת-עתה אינם מבינים לשון הקודש, ועד שיהי' מובן גם לאומות העולם (שגם הם מחוייבים בשלילת עבדה זורה והאמונה בברא העולם ומנהיגו), שזו היכנה לקיום העידן "וז אחותך אל עמך שפה ברורה לקראו כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד".

ו. ומהו מובן גם בנוגע למאורע הנ"יל – החלטת והכרזת מנהיגי אומות העולם על-דבר המعتمد ומצב "ויכתתו חרבותם לאותים" – בערב שבת פרשת משפטים:

"ויכתתו חרבותם לאותים" הוא עניין המובן ומהויב גם **בשכל האדם** ("משפטים"), שחי, שכלא אנושי מחיב קיומו של העולם על-פי צדק ויושר, על-ידי שלילת מלחמה שמביאה הרס וחורבן, רחמנא ליצלו, ועוד שיבוא לשביות כל המלחמה ("ויכתתו חרבותם") והפיקתם לכלים שמביאים תועלת לישובו של עולם ("אותים").

ואף על פי כן, במשך כל הדורות התנהלו ריבוי מלחמות בין אומות העולם שromo הרס וחורבן בעולם – **בניגוד** להמתחיב בשכל האנוש!

ועל כן צריך לומר, שהסבירה האמיתית לכך שבתקופה الأخيرة ניכרת השפירה לגמר ולסיום תקופת המלחמות בעולם, והתחלה תקופה חדשה של קיום העולם על-פי צדק ויושר, שלום ואחדות, כמודגש ביותר בחחלהת והכרזת מנהיגי אומות העולם בערב שבת זה, היא (לא רק מצד

ויש לומר, שבקייםה של פגישה החלטה והכרזה זו בעיר של נשיא דורנו כך מוחמד אדמור' (שבה נתקבעו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיג מדינה זו, שהוחרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות דהמצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, מישיח שבדור

תניינם "מסיני" לא הי' שכל האדם מחייבם (כמו "הראשונים"). וההסבר בזה – שהחוב השכלי הוא כתוצאה מזה שבציווים אלה נתלבש רצונו של הקב"ה (شمץ עצמו הוא מעלה מהחכמה) גם בחכמו יתברך (בתורה), וכיון שהتورה היא "דיפטראות ופיננסאות" שבhem נברא העולם, נעשו דברים אלה מהחייבים בגדרם העולם, ובמיוחד גם **בשכל האדם** (ועד לשכל דאומות העולם), שדעתו נוטה לדברים שהחייבים מצד חכמו של הקב"ה ("סיני").

ועל פי זה יש לומר גם הפירוש ד"וала .. מוסיף על הראשונים – שההוספה על הראשונים ("מסיני") היא בכך שה"משפטים" שניתנו "מסיני" נמשכים גם בשכל האדם, שזהו תוכן החידוש דמן-תורה ("מסיני") שבטל הגזירה והחפסק שבין עליונים לתחתונים, שחכמו של הקב"ה (עליהם) תומך ותחדור גם בשכל הקב"ה (עליהם) תשוחה הגזירה והחפסק גם עליון מהחייבם, כי אם מפני ציווי הקב"ה (אלא שרצונו של הקב"ה שציווים אלה יהיו מוכנים גם בשכל האדם), ומשם זה "תשאים" (גם ה"משפטים") לפניהם" דוקא, "וילא לפני גויים .. (אך) שם דנין .. אלו מסיני".

ועניין זה צריך להיות גם אצל אומות העולם בוגר לקיים מציאות בני נח – שאף שהדעת נוטה להן", צריך "שיקבל אותן ויעשה אותן מפני פניו **שצוה בהן הקב"ה בתורה .. אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת .. אין מהצדדי אומות העולם ולא מהכמיהם".**

ערב שבת האחרון בחודש שבט, חודש האחד עשר, שהעشيرי שבו הוא יום ההילולא (גמר שליליות העבודה) של כ"ק מוחמד אדמור' נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך והידוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום ומגרר כל העבודה של דורנו זה (דור השמיני של הגלות שהוא דור הראשון של הגולה) במשך מ"ב שנים, דיש לומר שהם וכך כבר מוכנים ועומדים להכניתה לארכ' בגיןה האמיתית והשלימה (כמובן בארוכה בתהוועדות שלפני זה) – גם בהזמנן (נוסך על המקום) שבו הייתה ההכרזה על-דרכ' יוכתטו חרבותם לאתים" מודגשת השicityות לפועלתו של נשיא דורנו כ"ק מוחמד אדמור', המשיך שבדור, שעל ידו נעשה קיום העידן "ויכתטו חרבותם לאתים וגוי".

ד. וישקשר זה עם פרשת השבוע, פרשת משפטים – "ויאללה המשפטים אשר תשים לפניהם", ומפרש רשי', "ויאללה .. מוסיף על הראשונים, מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני", "לפניהם, ולא לפני גויים, ואפילו ידעת בדיין אחד שם דנין אותו כדיני ישראל אל תביאו ערכאות שלהם וכו'":

תוכנה של פרשת משפטיים הוא – כשם – דיןיהם שבין אדם לחברו שחיו בם מובן **בשכל האדם**, "דברים האמורים בתורה במשפט שאליו לא נאמרו היו כדי לאומרן", ועוד כדי כך, שי"אלמלא לא ניתנה תורה היינו למدين נכונות מהתול וגול מלחה". ויתירה מזה, שחיו בם מובן (לא רק בשכלם של בני ישראל, "עם חכם ובבון", אלא גם **בשכלם של אומות העולם**, ועד שיוכן שכמה דינין דניין אומות העולם כדיני ישראל).

ויש לומר שכן נאמר בהתחלה ופתחת הפרשה "ויאללה המשפטים", "אך אלו מסיני" – שם המשפטים שחיו בם מובן בשכל האדם צרייכים לקיימים (לא מפני השכל מהחייבם, כי אם מפני ציווי הקב"ה (אלא שרצונו של הקב"ה שציווים אלה יהיו מוכנים גם בשכל האדם), ומשם זה "תשאים" (גם ה"משפטים") לפניהם" דוקא, "וילא לפני גויים .. (אך) שם דנין .. כדיני ישראל", כיון שדייניהם מסגד ציווי השכל, וצריך להיות מסגד ציווי הקב"ה. והבעומק יותר:

"ויאללה המשפטים", "אך אלו מסיני" – יש לומר פירושו, שגם הסיבה להחביר השכל ד"משפטים" הוא "מסיני", ולולו

מתגלית ביום השבת [שבו נעשית ה

- דכל עניין עבר שבת (כולל גם המאורע והכרזת מנהיגי אומות העולם) להקדשה דיום השבת ("יאכל בשבת", באופן ש"טורף מלפניהם")] – שאז קורין בתורה פרשנות משפטים כולה (בציבור, ובברכה לפני ואחריו), שבה מודגש שוגם ה"משפטים" הם "מיסיני", ועד"ז בנדו"ד, שהכרזות מנהיגי אואה"ע ע"ד "וכתנו חרבותם לאטינס" ע"פ חיקוק שללם ("משפטים" שדינו גם אואה"ע בערכאות שלהם) היא כתוצאה ממשיך פפס"ד התורה ("מיסיני") ע"ד ביאת משיח צדקו.

ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקו, וכן הפס"ד של הרבניים ומורי-הורה בישראל שהגיע זמו הגולה, "עומד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי" – פסק-דין "מיסיני", שנמשך וחדר גם בגדי העולם, עד כדי כך שמנaggi אומות העולם מחייבים מקרים מודעתם (ו"בערכאות שללים", שיש בהם התקופּ ד"זינה דמלוכות דינא) ע"ד המעדן ומצב ד"וכתנו חרבותם לאטינס".
ויש לומר, שהdagשת שיוכותה של החלטה והכרזה זו להפסק-דין "מיסיני"

חייב השכל ("משפטים"), שהרי חיוב השכל היי גם בכל הדורות לפני זה, אלא גם, ובעיקר) מפני שמתקרים להזמנ שאותו הכרזת התורה ("מיסיני") "וכתנו חרבותם לאטינס".

ועל פי זה יש לומר, שהחלטות והכרזות מהנייגי אומות העולם בערב שבת פרשנות משפטים על-דבר המעדן ומצב ד"וכתנו חרבותם לאטינס", היא, כתוצאה מהחלטת המשיך בא", החל מהפסק-דין של כי' מוויח אדמור"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועובדינו דמשך זמן הגלות

JFK	\$37	קדמי
LGA		לה-גרדייה
NEWARK	\$70+	נאරק
Airport pickup		
אישור איסוף משדה התעופה		

718-644-4444

בס"ד

בשורה טובה לאנ"ש

מצות 'שומרה' מהודרות שנאפו ב'חברה'

להשיג בארץ-הقدس, והשנה גם בארצות-הברית!

הכמות מצומצמת • פרטיים בקרוב! • הכמות מצומצמת • פרטיים בקרוב! • הכמות מצומצמת • פרטיים בקרוב!

חברות אנ"ש

מצות 'שומרה' עובדות-יד

נאפו ב'חברה' בתכליות הקשרות וההידור, כולל הידורי כ"ק אדמור"ר (מההורש"ב) נ"ע

בשותפות אנ"ש החסידים ותלמידי תומכי-תומימים ליבאוויטש

כשר לפסה מהדרין מן המהדרין • ללא חשש טבל ושביעית • הופרשה חלה כדין

בהכשר הרבניים:

הרב ברוך בועז יורקוביץ שליט"א

مرا-דאטרא דשכונת קראון-הไฮיטס ברוקלין נ.ג.

ארה"ק טובב"א

הרבי אהרן יעקב שווי שלייט"א

مرا-דאטרא דשכונת קראון-ההייטס ברוקלין נ.ג.

כאן ציווה ה' את הברכה

"יהי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!"

תוצאות הבחירה בארץ
ישראל מוכחות כי גם
אם רוב העם רוצה שינוי
הרי שהשנייה האמיתית
יגיע רק כאשר יחול
שינוי יסודי של החשיבה
והמודעות. גם בכל מה
שאנו פועלים דרושים שינוי
מוחלט - חיים עם משיח

שינויי אמתית

להוראותיו של כ"ק אדמורי מה"מ שליט"א. אין ספק כי זה דבר חשוב ביותר, היות והסוגיות בהן תCTR נכל הנראה להחיליט הממשלה הבאה, הן גורליות לעם ישראל בארץ ישראל, ולמעשה בעולם כולו, מהותיות עולה כי רובם המכريع של אנשי אבן הבינו זאת, ונתנו את קולם לרשימה כזו.

אלא שמעבר להשכמה ברשימה כזו או אחרת, עליינו לזכור כי השני הנדרש הוא מהותי. הרבי מורה לנו לדאוג לכך, כי כל ילד יהודי קיבל חינוך כזה, אשר יהיה ברור לו כי הארץ היא שלנו, כדברי רשי' הראשון על התורה. ככל שיוטר ילדים ומבוגרים יתחנכו על האמת האלקונית שבתורה, הרי שבוגיית החולשה של מנהיגי הציבור תיפטר מ Alias.

וайלו הנמשל, הוא המכב של דורנו בכלל, ושל תקופתנו בפרט. וזהו תקווה בה אנחנו יכולים להסתפק בשינוי כזה או אחר, חיוبي ככל שייהיה. אנחנו יכולים להתבונן בסיסוק על ההתרבות של פעילות ומוסדות חב"ד ברוחבי העולם כולו, ולהשוו שבק' אנו ממלאים את תפקידינו. מה שנדרש מאנו בעת הוא לחולל את השינוי היסודי והכל כך נדרש – לחיות את ימות המשיח ואת הגאולה באופן ממשי.

השניינו חייב להתבטא אצל כל אחד מאנו, החל מטופ עצמנו, אשר מה שנראה לנו כבלתי אפשרי – זה רק בגלל שלא הפנו את השניינו – את המעבר מחשיבה גלויתית למציאות גאותית. וכך גם בקשר כל מי שאנו יכולים להשפיע עליהם, ועד לעולם כולו – עליינו לפחות ידיעה כי מטרתנו, תפkickינו וביכלטנו להביא את השניינו הנדרש, שניינו מוחלט, את הגאולה השלימה בהתגלות מלך המשיח מיד לעיני כלبشر
יחי אדוננו מוריינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

סידים מספרים כי כאשר הדיחו את ה'צאר' הרוסי מכסאו, התבטא אחד מזקני החסידים, כי ישוויה להתעורר בעיה רצינית, מהיקן יקחו חסידים דוגמא כדי להסביר את ענייניהם המלכוט? המציגות הפליטית בארץ הקודש מוכיחה כי לפחות מבחינה זו אין מה לדאו, שכן היא מספקת לנו לא פעם חן את המשל והן את הנמשל בעניינים רבים שעל סדר היום.

תוצאות הבחירה שהתקיימו בשבוע שעבר, מורות על תופעה מעניינת. מצד אחד – הכרעה ברורה של הציבור המעווני לשנות את המדיניות האומללה של הממשלה בשנים האחרונות, ומצד שני – חשש כבד כי הכרעה זו לא תבא לידי ביטוי בהרכבת הממשלה הבאה.

את הניתוחים הפליטיים על כך נשאיר בידי אלו שמלאכתם בכך, הם יסבירו באריכות מי ניצח וממי הפסיד, מדוע וכיוצא – ולא ישכח לשנות את הניתוחים שלהם כאשר יתרהר שהמציאות היא אחרת, דבר אחד די ברור – העם אמרם רוצה שניינו, אך למרבבה הצער הוא בחר בנציגים שלא מתכוונים באמת להביא לשינוי כזה, כל מה שהם מסוגלים הוא לשנות הרכב כזה או אחר של ממשלה, ואולי אף יגש בנותאים מסוימים. אך השניינו המהותי, זה שנדרש באמת, אנו מצויים בסדר העדיפויות שלהם. שניינו אמיתי יתחולל רק כאשר יפנימו נבחרי העם, כי הטעויות אין בטקטיקה אלא במהות, ויישנו זאת מן היסוד.

אך כאמור נוכל ללמדך הן את המשל, והן את הנמשל. ישנו לא מעטם אשר השקיעו מרצו וכוחות בבחירה אלו, על מנת שיבחרו נציגי רשימה שהתחייבה לעמדות על משמר העם, הבטחונו והארץ, בצורה הקרויבה ביותר

לע"ב הרב זלמן יודא ב"ר שלום ישע' דיטש ע"ה

פתחם השבוע בענייני גאולה

החלות והכרזת מנהיגי אומות-העולם בעבר שבת פרשת משפטים על-דבר המעדן ומצבע ד"ו כוכתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלה והכרזת "מלך ובן" ש"הנה זה (המלך המשיח) בא", החל מהפסק-דין של כי"ק מוו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועובדתינו דמשך זמן הגלות ומוננים כבר לקבלת פניו משיח צדקנו, וכן הפסיק דין של הרבניים ומורי-הוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכי בחזקת שהוא משיח" ועד למועד ומצבע דין זה משיח בודאי" – פסק-דין "משיני" שנמשך וחדר גם בגדרי העולם.

(משיחות ש"פ משפטים ה'תשנ"ב)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

זה יתנו גוי מחצית השקל (פרשת שקליםים)

להבין טעם נתינת מחצית השקל דווקא, עשר גרה, ולא עשרים גרה – שקל שלם. ויש לומר, דהמחcit שנותנים קאי על עשר חחות דעת האלקית (עשר גרה), ונענין הנתינה הוא העובדה עם העשר חחות דעת האלקית, ועל-ידי עובודה זו נעשה בירור ועליל' בעשר חחות דעת הבהמיה (מחצית השני), עד שהנפש-האלקית והנפש-בהמיה נעשים יחד שקל שלם.

(ס"ה"מ תרנ"ח ע' קלג ואילך)

כ"ק אדמו"ר מהורי"ץ

כ"י תראה חמור שנאנך גוי (כג, ה)

אחד מותורות הבעש"ט: **כ"י תראה** – כאשר מסתכל בעינן טוב בה"חומו" שלך שהוא הגוף, תראה – **שנאך** – שהוא שונה הנשמה המתגעגת לאלקות ורוחניות, ועוד תראה שהוא – רובך תחת משאו – נתנו הקב"ה להגוף שיזדך על-ידי תורה ומצוות והגוף מתעצל בקיומו. אוili עלה לבבך – **וחדلت מעוז לו** – שיוכל לקיים שליחותו, כי אם תתחיל בסיגופים לשבור את החומריות. הנה, לא בזו הדרך ישכון אור התורה, כי אם – **עזוב תעוז עמו** – לברר את הגוף ולזיככו ולא לשברו בסיגופים.

(היום יומ' ד' משפטים, כח שבט)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

פni האדון ה' (כב, ז)

לחער מזוהר חלק ב (לח, א) : "מאן [=מייהו] פni האדון ה' דא [=זה] רשב"י". ויש-לומר, שהחידוש ברשבי לגבי שאור צדיקים הוא מפני שי"ה מיואר בו .. מבחינת הארץ אוורו של משיח" (סידור עם דא"ח).

(משיחות ש"פ משפטים ה'תשנ"ב)

כ"ק אדמו"ר הזקן

אל האמרי (כב, כג)

"אמורי" הוא מלשון אמרה ("דער זאגער"). וקאי על היצר הרע הבא אל האדם **ואומר לו** : הסתכל כאן, ראה שם וכוי ובזה הוא מטמא את הנשמה ר'יל.

(רמ"ח אותיות)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ואלה המשפטים אשר תשיס לפניהם, כי תקנה عبد עברי (ריש פרשנתנו)

לכארורה "לפניהם" הוא לשון רבים ונפטר ו"תקנה" הוא לשון יחיד ונוכח. ויש לומר, דמה-שכתב לאחרי-זה "כי תקנה" לשון היחיד הוא לemo, וכי תקנה קאי (גם) על "אשר תנשים", שהרב צרייך לשנות לתלמידיו באופן שהענין הנלמד יהיה הקניון שלהם, "טורטו", והוא על-ידי דעתך טעמי ההלכות.

וזהו "אשר תשיס לפניהם כי תקנה", דעל-ידי הלימוד באופן-ד"תשים לפניהם, "לשום לפניהם טעם המישב תלמידם", על-ידי-זה נעשית התורה קניון של האדם הלומד, "כי תקנה".

(יתורת חיים' ריש פרשנתנו)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

אם כסף תלוי גוי (כב, כד)

שנת תר"ח אמר הצמח-צדך מאמר על הפסוק "אם כסף תלוי גוי": "כסף" הוא הנשמה, על-שם שהיא תמיד בכוסף ותשוכה – לעלות למלחה, וכՃכתייב "רוח האדם היא העולה למלחה" – "האדם" הם נשמות ישראל, "אתם קרוביים אדם" – והנשמה נתונה ב"חלואה" להאדם, וככתוב "ימים יוצרו גוי", דיש מספר קבוע כי, וחסר יומה חדא – חסר לבושא חדא.

(היום יומ' ח"י ניסן)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך (כג, ז)

מצות ראי ברגלים היא בחינה גבוהה מאוד, וכما אמר רז"ל כدرיך שבא לראות לך בא ליראות פni השכינה. וצריך להבין מפני מה הי בימים-טוב דוקא ולא מידי שבת שבתון, הלא שבת שבת מבחן יום-טוב, ולמה רק לעתיד יعلו "מידי שבת שבתוני"?

אך העניין, שرك לעתיד תהיי השמחה בשילימות, אבל עתה שבת איינו אלא בחינת מנוחה ותענווג, ורק הרגלים הם "מועדים לשמחה", כי בזמנים מתגלה האריה דלעתיד-לבוא שגורם השמחה. והshmacha גורם הגילוי – כמו של המלך שהוא יושב בתמידות בחדרי חדרים ובעת שמחתו הוא מתגלה לעין כל, אך על-ذرיך-זה יובן לפי שהmonths הם זמן השמחה לכן אז דוקא מאיר גילוי אלקותו יתרבך, ולכן בימים-טוב דוקא היו רואים פni השכינה.

(ספר המאמרים' תרל"ב ח"א ע' סז)

מה גורם לهم ללווג?

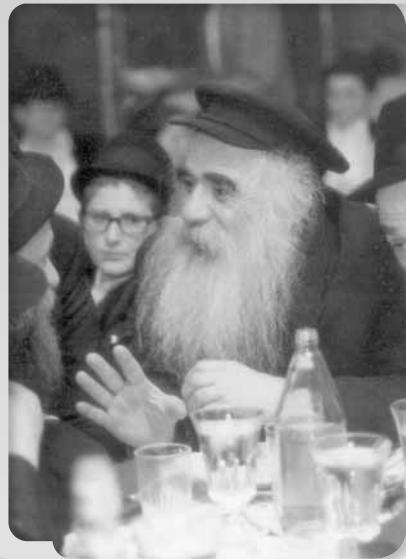
פָּתַח־לְבוֹ הַזָּהָר גַּגְלָלָה
 תְּאַעֲזֵז־תְּקֹבֶה עַל־
 אַרְכָּה־הַוְּאָהָה גַּדְעָן גַּדְעָן
 בְּנֵי גְּדוּלָה לִוְאָן
 וְאַחֲרֵי־וְאַמְּרוֹן גַּדְעָן
 אַבְּגָדָה, וְגַדְעָן רַמְּלָה.
 פָּתַח־לְבוֹ הַזָּהָר גַּגְלָלָה
 בְּנֵי־אַתְּבָה וְאַתְּבָה
 אַלְפָתָן וְאַלְפָתָן.
 הַמְּלָאָמָּה (וְאַתְּבָה) וְאַתְּבָה גַּגְלָלָה
 וְאַתְּבָה יְקָנֵתָה גַּגְלָלָה. הַמְּלָאָמָּה - גַּגְלָלָה
 גַּגְלָלָה כְּנָה. וְגַגְלָלָה כְּנָה הַמְּלָאָמָּה
 גַּגְלָלָה אַלְמָן אַלְמָן אַלְמָן אַלְמָן גַּגְלָלָה
 גַּגְלָלָה - אַלְמָן גַּגְלָלָה אַלְמָן אַלְמָן גַּגְלָלָה
 אַלְמָן גַּגְלָלָה אַלְמָן גַּגְלָלָה.

משמעותה "קאדמו" רמלך המשיח שליט"א
אודות החובה בהפצת המעינות,
דרכי ההפצה וההכרה שלא להתפעל
ממליעים:

פשוט - שכל המתעסק בהפצת המעינות -
taboa ulio bracha - ומלא הוא בזה ציווי
רבותינו נשיאנו ובמילא: כל המרכה
בזה - ה"ז [= הריזה] משובח, ובמיוחד
בתוקפה זו.

פשוט ג"כ [= גם כן] - שהנ"ל צ"ל [= צריד]
להיות] בדרכי נעם וכו' - ובממש"כ
ויק"ז [= ובמכל-שכנן וקל-וחומר] משאר
עניני תומ"ץ [= תורה ומצוות].
כיוון שצ"ל כך דוקא - פשוט שאפשר להיות כך
ואדרבא.

התחלת (והקדמת) כל ד"ח השו"ע [= ד'
חלקי השולחן-ערוך] שאל יבוש מפני
המליעים - גם בזה כנ"ה הוא. ובפרט שרוב
המליעים הוא מפני שהם אין עושים
בהנ"ל כלל - ומנסים "להצדיק" א"ע -
ע"ז [= את-עצמם - על-ידי-זה] שגם
אחרים יהיו כמותם. וד"ל.

מאת הרב חיים לוי- יצחק גינזבורג
משכיע בישיבת תומteil המרכזית – כפר חב"ד

הדברים שהגבאים לא הסכימו בתחילת בשום אופן לתת את בית הכנסת למטרה זו. מה ששינה את המצב היו התשובות הנפלאות של הרבי למארגנות, ברוכות יישר-כח והוראות המשיך ביתר שאת, מהן לא יכולו גם הספקנים להטעם

קריאה שבעה עמוקה לב

כיוון שתוכנית זו הייתה ידועה מראש, היו ככלו, בעיקר בין הגברים, שהתנגדו לכך, בטענה שהרב לא אמר זאת במפורש ואולי אינו מרצה מזה. עד כדי כך הגיעו

כדי שלא יידעו כלל מי עומד מאחוריהם. ואולם, למרות שהכותב אפילו לא כתב זאת בכתב ידו כדי שלא יזהו מיהו, ולשם כך מסר רך העתקה בכתב יד מישחו אחר, הרוי עד מהרה התרברר שהמציע אינם אחר אלא גיסו הרה"ח ר' בנצין שטוב.

כנראה שההצעה השניה במיוחד מצאה אוזן קשבת, וכבר התכוונו אפילו בצעה בפועל. אלא שברגע האחרון החליטו שיש צורך לשאול את הרבי ולבקש אישור על כך.

התגובה מלמעלה הגעה מהר מאוד. הרבי פסק חד-משמעות: "פשוט שאין הזמן גרמא כל וכל לזה", והוסיף מילאים חריפות, מוגשות כמה פעמים בשני קווים, שcharיך לנזוף בתוקף למי שהציג דבר זה, ולהודיע מיד טלפונית על ביטול כל סברא ו"קא סלקא דעתך" ממי זה (הנושא במילואו אין תחת ידי לעת עתה).

בספרו זאת הוסיף ר' מענדל וציין: באפין כללי נשאר אז הדבר בסוד גמור,

ידי התמורה לקרן זו יזכו התורמים בזכות הנפלאה של ההשתתפות בנסעה לרב, כפי המבואר במכתבי הרבי אודות משתתפי ההגרלות לנסעה לרבי, על-ידי השליה הנושא בפועל מקבלים כל המשתתפים את כל מה שצריך לקבל, ועד שם הם צרכיהם לעזרך את כל ההכנות לנסעה, כמקובל אצל חסידים. ההצעה השניה הייתה להדפיס במיוחד את "מצוות מינוי מלך" שבספר המצוות (דרך מצוותך) לאדמור"ר הצמח צדק, ושלכל מכיוון שככלנו מצפים ומתחיכים לרוגע שנוכל לקיים את מצוות "מיןוי מלך", בקבלה מלכותו של הרבי מלך המשיח, וכך אשר למד זאת כולנו במיוחד בי"א ניסן, בודאי יעורר הדבר למעלה ייגרום ויפעל שאכן יוכל לקיים זאת בפועל בהתגלות מלכותו עליינו ולעין כל.

כאמור, נכתבו ההצעות בעילום שם, ומסרו לידי ר' מענדל להעירים ל"יעוד", להגעה לבית המקדש (בלי מירכאות). על-

מ ספר המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטרפס: בשנת השבעים להולדתו של כ"ק אדמור"ר מלך המשיח שליט"א, הייתה התעוררות גדולה בין אנש. התעוררות זו לא הייתה רק באירועים דളתא, אלא גם באירועים דלילים, בהנחיית ובהוראות הרבי עצמו, להקים שביעים ואחד מוסדות חדשים, מתוך קראת היכנסו לשנת השבעים ואחד. לשם כך נוסד אף אחד מיעוד שנקרא "יעוד ע"א מוסדות", ואלו זרמו ההצעות והריעונות אילו מוסדות ניתנו להקים.

באותה שעה, מספר ר' מענדל, הגיעה אליו פניה אונימית, חותמה בעילום שם, ובה הצעה להקים שני מוסדות נוספים, כדי שאביך אותה לאו שcharיך. הצעה אחת הייתה לייסד קרן עבור אלו מאנ"ש הרוצים לנסוע לרבי ואין ידים משותג, שיוכלו גם הם להגעה לבית המקדש (בלי מירכאות). על-

הנשים מובלחות היו בוגליה. וכך הפתירה היא בשירת דברה דזוקא (שירת נשים). ותוך כדי כך הרב מפליא מאמין בכך את מעלהן של הנשים במותן תורה, בהקמת המשכן, בהבאת הגולה ובפרטים נוספים. וכך בדורנו, אומר הרב, הנשים צרכות להיות מובלחות, ובודאי מובלחות זו, בבוא הגולה מיד, וכן צרכות הן כבר להתחיל בראיקודים "בתופים ובמחולות" (באופן של צניעות בתכליות, כמובן) כי "הנה זה משיח בא, וכבר בא".

וגולת הכותרת, בשיחה המופלאה ביותר של כי' שבט אוודות שלושת התקופות נשיאות – שיחהשמי שלא למד אותה שוב ושוב אינו יכול בכלל על מה מדובר כאן – אוודות התקופה החדשה בנשיות, התקופה שמהוילה בכיב' שבט תמייה. התקופה בה נסתיימו כבר כל הבירורים, והעבודה בה היא רק קבלת פni משיח צדקוں בפועל ממש. תקופה זו, למורות שהיא התקופה בנשיות הרב, קשורה דזוקא באשה, ברבנית הצדקנית חייה מושקא, מושום מעלה הנפלהה של נשי ובנות ישראל שדזוקא על ידן ובוכותן מגעה הגולה.

כתבתי אז Katz "פרשנות", כדי להבהיר מעט מזער מה אומר לנו הרב בשיחות אלו, אוודות מה שארע אז ב'77, שהיה הרקע עליו נאמרו שיחות אלו.

לאחר מכון קיבלתי טלפון מהרבנית סימה אשכנזי (אשרו של הרב אשכנזי, רבו של כפר חב"ד) שהעירה כמה העורות על מה שנכתב אז, והגני משתדל בהזדמנות זו לתקן ולדיקק קצת יותר בפרטים.

במוצאי שבת כי' בטבת ה'תשנ"ב, יום ההולדת של "אם המלכות", הרבנית חנה, אמו של הרב מלך המשיח שליט"א [שהרב מציין (בשיחה ש"פ) וארא תשנ"ב (א) בשולי הגילון להערכה (75) כי היא קרייה על שם חנה שתפילהה "ויתן עוז למלכו וירם קרון משיחוי"], נערקה ב'77' בבית הכנסת הגדול אותה מלאוה-מלכה מיוחדת לקבלה פni משיח צדקוֹן בארגון נשי ובנות חב"ד. המאפיין של אותה מלאוה-מלכה היה ההכרזה הברורה בזכורה שאינה משתמעת לשני פנים אוודות זהותו של הרב כמלך המשיח.

למרות שעדיין היו הרבה שחששו מהכרזות "יחי אדוןנו" בראש גלי להזכיר: זה היה בשנת תשנ"ב, לפני העידוד הרצוף של הרב לעיני כל לא הרף של "יחי אדוןנו" כמעט מיד' יום ביום בשנים תשנ"ג-נ"ד), אך היה מדובר שבהתאם לדברי הרב בהתוצאות לאחרונה שלא

בסוף הפרק - אומרת

הרביות אשכנזי - הרגשת

שאנו לא יכול לסימן לך.

אני מוכחה, ממש מוכרכה,

לעשה משה שיבטה את

קבלת פני משיח צדקוֹן

בפועל ממש. ואז יצאו מפי

המלחים בהתלהבות שלא

יכולתי בשום אופן לעצור

אותה. זה לא היה מתוכנן

בכל. המנהה, וכל הנהלת

נשי חב"ד שארגנו את

הארוע וישבו על הבימה,

רצו ממש "לאכול" אותן,

אבל הדברים ממש יצאו

מכל שליטה. הכרזתי

ואהחרי כל הקהל בהתלהבות

עצמה שלש פעמים: "יחי

אדוננו מורנו ורביינו מלך

המשיח לעולם ועד!"

פni כמה שבועות נכתב במסגרת זו ופועלם את התגלותו בוגליה האמיתית והשלימה.

ל פni כמה שבועות נכתב במסגרת זו אוודות דבר לא רגיל בדבר מלכות' השבואי משלחת חדש שבט תשנ"ב – סדרה שלמה של שירות מיזוחות בוגלד בפרש בא אודות ההתמסרות שלכ"ק מורי וחמי אדמור' בקביעות לחינוך של נשי ובנות ישראל. והбиואר שמכיוון שאנו הדור האחרון של דור יוצאי מצרים, נכון גלגול של דורות והראשון לאולה, שהוא החל מהשיחה מעלתן של נשי ובנות ישראל. החלט מלחמות ו�� מלחמות, מלמעלה, אין הם מסכימים כלל בתחליה, ורק אחר כך אולני נזונים איוזה שהוא רמז בלבד. אבל "חסדים זיינען דאך קלוג'" (=הרי הינם פקחים), ואם כן צרכים לחוטף כל שביב של גילוי זה בשתי ידיים, ולנסות שוב ושוב עד שהדבר יתקבל. ובפרט בקשר לקבלת מלכותו של הרב מלך המשיח, שהדברים צריכים לבוא מלמטה דזוקא, כמובן כראוי מלמטה דזוקא, כאמור כראוי מלמטה דזוקא, והוא מושם פקחין) בשיחה המפורסמת (בי' ניסן תשמ"ה) אוודות הכרזות "יחי המלך" שבאה דזוקא מהעם שמוסיפים בכך חיים במלך המשיח

ורק מכיוון שהחוצה הגיעו ממייה צריך להודיע לי את התשובה, כדי שיוכלו למצוא את המצע ולוโซף בו ...

כשראה הרה"ח ר' בנציון את התשובה, שמה מאד. הסובבים אותו התפלאו: לשמחה מה זו עשו, כאשר הרב עצמן אומר שצריך לנזוף בכך ובתקוף? איינכם מבינים, אמר ר' בנציון. קודם כל, הרב כותב שעתה אין הזמן מרמא זהה, ומזה מוכח שבטעיתך אכן תבוא עת שכן יהיה הזמן גורמא זהה!

והוסיף עוד: מה חשובים אתם, קינדרלעך, שהרב יבוא ויידיד לכם תונזה ויישר-כח על דבר זהה?! והרי מבואר בחסידות שמיוני מלך הוא דזוקא כשהעם מבקרים ומתחננים והוא אינו רוץ, וצריך לבקש ולהזור ולבקש שוב ושוב, עד שהדבר יתקבל. וכך שakan ראיינו בנגע לקבלת הנשיות בשנת תש"י, שבקשו וביקשו והפיצו, והרב סייר במקוק ושלל זאת בתכליות, ועוד טרח והבהיר שוב ושוב שהדבר לאشيخ בשום אופן.

וחלילה לומר שאז, בתש"י, היה זה מן השפה ולחוץ. לא ולא! היו אלו דברים שנאמרו באמיתו. אלא שכ' הוא הסדר, שהענין צריך לבוא דזוקא מלמטה, מן העם, שהם, הנפרדים זורמים ורחוקים ממעלת המלך, הם בבקשתם שוב ושוב בתחנונים לא הרף, גם אחרי סיירוב ושלילה מוחלתות וכי פועלם בו בתחוםיהם את הרצון למלוכה, רצון הסגור וחתוום בעצם עצומתו, ועל ידם מוגלה הדבר.

לפייך, על אף שעתה "קיבלו" על הראש", הרי علينا לשמה על כל סדק שנוצר בסירוב, ובוואדי יבוא זמן שהרצון למלוכה يتגלח בשלימוטו, ונקלט את מלכותו ברצון עליינו. כך אמר אותו חסיד ומקשור ר' בנציון שמטוב.

ורי' מענדל הוסיף ואמר: אכן, מצינו שישנם דברים מסוימים אצל רבוינו נשיאינו צרכיים לבוא דזוקא מלמטה ואילו מצדדים, מלמעלה, אין הם מסכימים כלל בתחליה, ורק אחר כך אולני נזונים איוזה שהוא רמז בלבד. אבל "חסדים זיינען דאך קלוג'" (=הרי הינם פקחים), ואם כן צרכים לחוטף כל שביב של גילוי זה בשתי ידיים, ולנסות שוב ושוב עד שהדבר יתקבל. ובפרט בקשר לקבלת מלכותו של הרב מלך המשיח, שהדברים צריכים לבוא מלמטה דזוקא, כאמור כראוי מלמטה דזוקא, והוא מושם פקחין) בשיחה המפורסמת (בי' ניסן תשמ"ה) אוודות הכרזות "יחי המלך" שבאה דזוקא מהעם שמוסיפים בכך חיים במלך המשיח

פני מישיח צדקנו. בפעמים הראשונות לפני שנים, כשהתחלו השידורים, זכו המארגנים לתשבות נפלאות על הנחת-روحם שהם גורמיים. ואולם בשנים האחרונות יותר, כאשר הדבר כבר הפך לשגרה, בדרך כלל לא היה הרבינו עונה לדוחות אלו.

הפעם, במפתיע, הייתה תשובה על הדיווח משידור התהווודות זו, דיווח שנטפה ב"כך אדמור" מלך המשיח לעולם ועד. דוח משידור של קבלת פנים לכ"ק א"ש מלך המשיח". תשובה הרביה הייתה: "נתΚבָּל ותשואות חן על הנחת רוח שגורם וגורם. אזכור על הציון".

בהמשך זהה, בתשובה לנשי חב"ד בקראו הייטס, שהתעוררו בהמשך לאותה מלואה מלכה וביקשו מהרב הוראות והדרכות, ענה הרב "תפקיד כל הנהלה, והניל' בכלל, לנחל בכפי שכלם ולא לשאלאני ושאני אתבונן, פירושו שאני מנהל, ודין (ב) הוועדה בפשות".

בהמשך זהה, הייתה התעורורת גם אצל נשים חב"ד בלונדון, וגם הן החליטו והתחילה לפעול בזיה. הן דיווחו לרב הוראות פועלותיהן וגם ביקשו הוראות. הרב ענה: "נתΚבָּל המצויר בזיה ותשואות חן ויהא בהצלחה רבה, ובטה עומדות בקיושו עם נשי חב"ד תחיה נדאנן לדעת על דבר".

באוטם ימים הגיעו אל הרב שני מכתבם מירושלים – אחד המתואנן כי הדבר גורם לחילול השם וכוי, והשני כי יש התעורורת חיובית ומבקשים את ההתגלוות. והזכיר מס' כי הרבנית הרבי הצידה את המכתב המתואנן על חילול-שם ונעה בברכות על המכתב החיובי.

לאחר מכן החל הרב לדבר סדרה של שיחות בגודל מעלtron של נשים ובנות ישראל שהן דוקא מביאות את הגאולה. ודוקא על ידי ההנאה שאין מילמלה, אלא עושים "דירה נאה", ה"מרחיבה דעתו של אדם העליון בכוכלו" באתערותא דלתתא דזוקא.

"אליך דארף מען זאגן דזוקא מיטין גראבן פינגעער!! וכי את הכל צריך לומר דזוקא במפורה? להורות ממש באכבע ולהכנסיס לתוכה הפה?"

מי שעדין לא הבין וטוען צריך לומר לו דזוקא במפורה – שיחיה בריא. הוא כנראה לא למד עדין לקרוא ולא לשמעו.

"ייחי אדוננו מורהנו ובינו מלך המשיח לעולם ועד!"

ואכן, הרבניית אשכזוי עלה לבמה, נתנו לה את המיקרופון והוא חזרהשוב על הדברים באזני כולם: לא באנו לבאן לשמעו נאים. באנו לקבל פני מישיח צדקנו בפועל ממש. בהסתמת המנחה היא אמרה עם הקhal את פרק התהילים של הרב שלייט"א, פרק צ'.

בסיום הפרק – אמרת הרבניית אשכזוי – הרגשת שעני לא יכולת לסייעים כך. אני מוכחה, ממש מוכחה, לשעות ממש שיביטה את קבלת פני מישיח צדקנו בפועל ממש. ואז יצאו מפי המילים בהתלהבות שלא יכולתי בשום אופן לעצור אותה. זה לא היה מתוכנן בכלל. המנחה, וכל הנהלת נשיה חב"ד שארכנו את האירוע וישבו על הבימה, רצוי ממש "לאכול" אותו, אבל הדברים ממש יצאו מכלל שליטה. הכרזתי ואחרי כל הקhal בהתלהבות עצומה שלש פעמים: "ייחי אדוננו מורהנו ובינו מלך המשיח לעולם ועד!"

מה שקרה אחר כך איינני יודעת. לא ראיתי כלום ולא שמעתי כלום. חממתי שעשיתי דבר נורא ביותר ותיהה עלי מהרבי קפיא נוראה. הלכת ביתה וכל הלילה לא עצמתי עין. בקישתי מהמשפחה שידחו את הגישה המתוכננת אל הרב בימים הראשונים לקלbet את הברכה לבני שהיה לחתן, לרעג האחרון שזה ניתן, וכל הזמן רעדתי מפחד, איך אני ניגשת אל הרבachi אחרי שעשית דבר נורא. רק אחרי שניגשנו אל הרב, בעקבות מאוחרת מאד לקרה ערבית, והרבבי העניק לנו ברכות רבות ומופלאות במאור פנים, רק אז נרגעתו והתחלתי להרגיש שאכן עשיתי את הדבר הנכון.

את מה שדיברו הנואמים שם בהמשך המלולה-מלך לא שמעה הרבניית אשכזוי, אבל אנו שמענו זאת גם כאן בארץ בשידור ישיר מ-770. הנקודה שעברה בחותם השני בדביריהם של כל הרבניים והדבירים והדבורות שם היו שעצת הגיע הזמן לקלbet אכן את פני הרב ששלט"א בטור מלך המשיח, ולפרנס את כל העם. דובר אז אף על החתומות המוניות שמקבלים את הרב בטור המלך המשיח.

לאוთה מלואה-מלך היו הדים בכל העולם, והיא שודרה בשידור חי לארבעים ושמונה נקודות ברוחבי תבל.

ר' חיים ברוך הלברשטט, מנהל מרכז שידורי חב"ד WLCC, כתב וDOIJOH לרב שדרכו תמיד על המקומות בהם היה שידור. השידורים מההתוועדיות הרביה למדיניות שונות החלו כמדומני החל מיום' שבת תש"ל, סיום ספר-התורה המפורסם בקבלת

ונור אל לא קיבל את פני מישיח צדקנו בפועל ממש, עומדים كانوا לקבל פני הרב כמלך המשיח בפועל ממש. וכך פנו המארגנות בכתב בתחלת התהווודות, בשם כל הנשים המשתתפות ובשם כל עם ישראל, אל הרב, שכיוון שזוהי מלוכה-מלכה מיוחדת לקבל פני מישיח צדקנו בפועל ממש, ווזמין את אן לקבל פני מישיח צדקנו בחדת ולבוא ולהשתתף עמו בהთווודות.

כיוון שתוכנית זו הייתה ידועה מראש היו אלו, בעיקר בין הגברים, שהתגנדו לכך, בטענה שהרביה לא אמר זאת במדויק ואולי אינם מוכחים מזו. עד כדי כך הגיעו הדברים שהגבאים דאו לא הסכימו בתחילת בשום אופן לתת את בית הכנסת למטרה זו.

מה שינוי את המצב היו התשובות הנפלאות של הרב למארגנות, ברבות ישר-כח והוראות להמשיך ביתר שאת, מהן לא יכולו גם הפסקנים להעתלם. ורק הסכימיו, כמעט ברגע האחרון וכמעט בעל כורחם, לתת את המקום לעירict אותה מלוכה מיוחדת.

הרבניית אשכזוי שהתהה שם אז כאורתה, לרוגם שמחה משפחתי, כאשר בנה נהיה אז חתון. הם עמדו לגשת אל הרב למלחת, בעת חלוקת הדולרים, ולבקש ברכה. הרבניית אשכזוי השתתפה כמובן באותה מלוכה-מלך, אף שהיתה אורתה ולא תוכנן מראש שדבר.

כאמור, כתבו אל הרב מלך המשיח בקשה ובתמונה לדחת ולהשתתף, והקהל המתין וחיכה בדרכו עד בוש, אך הרב לא ירד (מאחר יותר התברר כי המזיכר אף לא נכנס איז את הפטק אל הרב). המנחה נמייק בתוכנית ונזמין רבנים מסוימים לדבר.

תஹושה חזקה של החכמה שרהה אז בקהל. הרבניית אשכזוי מספרת שהיא לא יכולה לעכל זאת. מה זאת אומרת – צפינו אף על החתומות המוניות שמקבלים שホールבים לקלbet פני מישיח צדקנו בפועל ממש, ולבסוף לא יהיה כאן אלא נזמין?! היא התחלקה בתஹושים אלו עם הסובבות אותן, והללו הגיבו: נו, מה את מציעה, מה אתה, כן לשעות? לומר פרק תהילים, להתפלל ולבקש, לזעוק – הרוי אי אפשר שנמשיך בתוכנית כאילו זה מה שצריך להיות. אבל לאן לקלbet פני מישיח צדקנו ולא לשמעו נזמינים!

אדربה, אמרו לה מסביב, עלי לבמה ואמרי מה שיש לך על הלב.

לוח שבועי

שבוע פרשת משפטים – תרומה

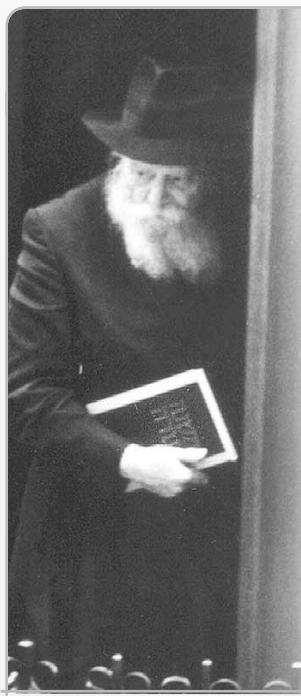
זמן השבת		שיקעה		חצות היום והלילה		סוף זמן קריית שם		זריחה			
כניסה	יציאה	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק		
6:07	4:49	ירושלים תל אביב חיפה ניו יורק פריז לונדון מוסקווה	5:36	5:31	12:09	11:54	9:26	9:06	6:42	6:18	יום שישי, כ"ו שבט
6:08	5:10		5:38	5:32	12:09	11:54	9:25	9:05	6:41	6:16	שבת קודש, כ"ז שבט
6:07	4:59		5:39	5:32	12:09	11:54	9:24	9:05	6:39	6:15	יום ראשון, כ"ח שבט
6:19	5:18		5:40	5:33	12:09	11:54	9:23	9:04	6:38	6:14	יום שני, כ"ט שבט
6:57	6:01		5:41	5:34	12:09	11:54	9:22	9:03	6:36	6:13	יום שלישי, ל' שבט
6:16	5:06		5:42	5:35	12:08	11:53	9:22	9:03	6:35	6:12	יום רביעי, א' אדר
6:42	5:26		5:43	5:36	12:08	11:53	9:21	9:02	6:33	6:11	יום חמישי, ב' אדר

מולד חדש אדר

יום ג, 5:39 15 חולקים

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי הרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות.

כל הזמןאים לפי שעון חורף.

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים	פרק א'	ספר המצוות
שישי כ"ו שבט	הלכות נקי מミון פרק ג-ה.	הלו' טוען ונטען. פרק ב-ב.	מ"ע רמן.
שבת קודש כ"ז שבט	פרק ו-ח.	פרק ג-ג.	מ"ע רלח.
ראשון כ"ח שבט	פרק ט-א.	פרק י-ד.	מ"ע רמא.
שני כ"ט שבט	פרק יב-יד.	פרק טו.	מ"ע רמא.
שלישי לי' שבט	הלכות גנבה.. בפרק אל. פרק א-ג.	פרק טז.	מל"ת רמד. מ"ע רלט.
רביעי א' אדר	פרק ד-ו.	הלו' נחלות.. בפרק אל. פרק א.	מ"ע רת. מל"ת רעה. ערב.
חמישי ב' אדר	פרק ז-ט.	פרק ב.	מל"ת רמו. ר מג.
שישי ג' אדר	הלכות גזילה ואבידה.. בפרק אל. פרק א-ג.	פרק ג.	מל"ת רמה.

אבו מאשׁו

כששמע על מצבי הרפואו, כינס התועדות ב'בית חיינו' לזכותיו לרופאותי. בעיצומה של התועדות, כשהם מאמחים לי בריאות איתה, קיבלו המשתתפים החלטות טובות והוא ביקש את ברכת הרבי באמצעות האגרות קודש'. תשובה הרבי הקולעת והברורה הדינה אותו ואת כל חבריו. כשהוא התקשר לבשר לי על התשובה הברורה והמדהימה, התרגשתי מאד; אפילו אני שרגילה לכתוב לרבי, נפעמתי.

מאת נתן אברהם

הטבעית של אימה, התקשרתי גם למשפיעו שליל, ולאחר שאף היה אמרה לי שכטבה ומינוריות, חבלות קלות ומכות יבשות, קיבלת תשובה שצדקה בנסעה, עזבנו את בית הרפואה בדרכנו לשדה התעופה. פה שם היו תחושות כאב, אך מול התשובות הבוררות של הרבי המשכו בדרכנו, ואף הספקנו להגעה לנtab"ג. הילדים עלו על הטיסיה ממש ברגע האחרון.

כאבים בלבתי פוסקים

לאחר מספר ימים שחלונו, התחלתי לחוש בגבי בכ Abrams זעים, מעיים ובלתי נסבלים. בתחליה חשבתי שהו אפקט של כאבים בעקבות התאונת והם יחלפו עם הזמן, אך כשחם לא חלפו והפכו להיות מטרידים, לא התמהמהתי ונפניתי מיד לרופא המשפחה ד"ר מתי אירלנטמן בצד להיבדק. סיפרתי לו על התאונת שעברנו, והוא לקח את זה במקול השיקולים שלו שעה שנגע לבודוק אותו. הדיאגנוסזה הסופית שלו הריעידה את דברי ממש. זה לא כאבים שנובעים מהמכות היישות שקיבלת

דשניה יצאו מהתאונת עם פגיעות מינוריות, חבלות קלות ומכות יבשות, אך בכל זאת צוות בית הרפואה התעקש להשאיר אותנו במחלקה להשגהה. ילדי שראו את מחוזי העשוו מתתקטים ואת הטיסה שתצא בלעדיהם, היו אובדי עצות. "מבית הרפואה מיהרתי להתרחק אל בעלי וביקשתי ממנו שיכתוב לרבי מלך המשיח ויבקש את ברכתו באמצעות האגרות קודש', ויכוון אותנו בצד שנדע מה עליינו לעשות. היינו נתונם בלחץ גדול. מחד גיסא – הרופאים דחקו לנו להישאר, וסיפרו לנו שגם בחולף שעות יכולים לעפומים לצוץ בעיות שונות וכאבים, ואנו גרע מזה; מאידך גיסא – הילדים לא אבו לשמעו על דחיה או ביטול הטיסה לרבי לקראת חודש החגים.

"לאחר מספר דקות שנדרמו כנצת, התקשר אלינוഴורה בעלי ואמר כי באגורות הייתה תשובה של הרבי שעסקה בנסעה ל'מחנה קייז', והרבי הסביר את חשיבות הנסעה...
הרגשנו שהתשובה ברורה, אך בצד להרגיען קמעה את תחושת הפחד והדאגה

תרגשות רבה ניבטה מקולה של השילוח הרבני הגבי נעמי בקורס מהישוב בית-אל שעיה שהיה מגוללת את סיפורה המופלא שהחל לפני ראש השנה השתתנו ונחתם בסוף שמח ומרגש ממש ביום אלה. "כששכבת בmittah לאחר שבתתני ביני לבין עצמי שאם הקב"ה יעשה עימי נס בהמשך לתשובה הברורה אותה זכייתי לקבל באמצעות האגרות קודש' מהרבי מלך המשיח, עשה הכל בצד לפרסום את הנס בכל דרך אוכל", היא מספרת "כעת אני מקיימת את הבתותני ופורעת את החוב".
• • •

"הכל, כמו אירוני, החל מספר ימים לפני ראש השנה, שעיה שליוויתני שלושה מילדיי לשדה התעופה בדרכם לחצרות קודשנו לשחות במחיצתו של הרבי מלך המשיח ב-770. הזמןנו נהג הסעות שייקח אותנו לשדה התעופה, אך לרגע מזמן, לאחר חצי שעה של נסעה היינו מעורבים בתאונת ופונינו בבית הרפואה. בסיגעתה

ונרי רצון מוחשיית ששהלום שלו שישרה השלוום בביתו בנו שי והי' בסומו.

ומאוחר שהכל בהשגחה פרטוט ועל ידו אמר רחוי אין מושן אלא מלוזין, הרי בדאי הרבה משתו להבטחת העוניות תורה המשוררת בכל מקום שירנו מעתה, והוגנתו הבא להור (ויזען דיקך ובנו חזקן בעל התמייה והשיעו לטהר נס אחדים) מסיעין אותה.

בכבוד ובברכה לבשוו' בכל הנל.

ח'תנא

ב'יה, כי' סיון, תשכ"ב
ברוקלין.

שלום וברכת

במענה למכתבנו, בו כתוב אודות משב בריאותו ודעת הרופאים.

וצדק בכתביו אשר כפה מקרים דומים לשלו ואולי עד יותר חמורים, הרי עיי' הרגנה מתאימה יזרד האבן מביל נינה ובהננה האורה היא נס ארכיטקט חמות השתי' בכמויות חשובות אלא שנס נהיגים שבמהשיקם תהה' גם כמות שומן צמחוני וביבר, וכדאי לשאל את הרופאים בו.

אין ברור וכי' ממכתבו בקסום האבן, כי' לפעמים יש לנעת אלוי עיי' צבת מתאימה לפצלל, שאז הירדה של בנקל יותר.

והשיות הרופא כל בשר ומפליא לעשות ירפאחו עיי' ספל מתאים ורופא מתאים.

ובודאי למותר להאריך עיי' הוספה בעניין תורה ומצת שנסף על החוויה, וכן הוא עיקר להעלות בקדש בכל עת, הרי ההוספה מוסיפה בברכת השביעית, וק"ל.

סאדור זולץ: סכת כ. ג.
והוגבזון. דיקון: יוסט. ג. ורואה לפרי דודשים לשמיעץ פה, ב.

להמשיך לקבל טיפול רפואי בסניף קופת חולים אצלו בית אל. נunterתி להצעה.
לאחר מספר ימים, כשהכאבם שבו והכו בי בצורה שהייתה בלתי נסבלת, החלתו אני לא יכול לשאת זאת עוד, ונסעתי לבית הרופאה 'שער צדק' בירושלים. הרופאים שקיבלו אותו שם וערכו לי סי.טי. והבטו בי בעיניים פעורות. הם לא הבינו איך עד עכשו נתנו לי להישאר במצב זהה. "אבן בגודל כזה", הסבירו לי, "כבר אין סיכוי שתצא בצורה טبيعית, ומוכרחים לנתח". התaszפוזי במחלה או רולוגית למספר ימים, אך בכל פעם – למרות הכאבם העזים שתכנפו אותו – דחיתתי את הצעת הרופאים להיכנס לניתות. פשוט פחדתי.
מה לא עשית באותו ימים כדי להתחמק מהניתנות? ניסיתי כל דרך, מדיקור סיני ועוד רפלקסולוגיה; שתיתמי מני צמחים וסוגי תה שהובטה לי שהם ימיסו את האבן ויגרמו לו לצאת בדרך טبيعית, אך בפועל מאום לא עוזר והמצב נותר על כנו בעוד הכאבם הולכים ומתעצמים.

מפליא כי זמן מה לאחר מכן נסענו לירושלים חלק מההכנות לחתונה. לקרהת ערב נכנסנו להיכל מנחם' בצדיה להתפלל מנוחה, וראיתי על השולחן כרך של 'אגרות קודש'. מבלי אומר ודברים פתחתי את הספר לתומי, מבלי לחשוב יותר מדי, ונשימתי כמעט שנעתקה. היה זה אותו כרך ועמוד שנפתח לחתני. השתתקתי.

בדקota ספורות לאחר שחזרנו לبيتنا ובעל עשה הבדלה, הבנתי שאין לא יכולת לזו יותר; הכאבם היו כה עזים, עד שלא ניתן היה להישאר במצב זה ונסענו לבית הרופאה 'הר הצופים' בירושלים, שם ערכו לי צילום ואיששו את מה שroppא המשפחה כבר פסק, שאותם כאבים מקרים באבן גדולה שנמצאת בכליה. הם נתנו לתרופה הרוגעה ומשככי כאבים. הרופא התווך הצע

טוב מأتמול", אמרתי לרופא. הוא הביט בי ספק בחמלה שפְקַד בתרומות, אך לבסוף נערר לבקשתו ונכנסתי לסי.טי.

חלפו כמה דקות של פטע נכנס הרופא לחדר וומר לי, "גברת את יכולה לлечת הביתה. אין לך מה לעשות פה". ברוגעים הראשונים לא הבנתי מה הוא רוצה מני. "מה הכוונה אני יכולה לлечת הביתה?" שאלתי מופתעת, והוא בקורס רוח המפורס של הרופאים עונה לי, "אין לך כולם, האנו געלמה".

"איך אתה מסביר את זה?" שאלתי אותו.

"אני לא מסביר. זה נס רפואי פשוטו ממשמעי", אמר והוסיף להסביר: "זה שהאבן יצאה זה לא נס; זה קורה הרבה, אבל בשעה שהאבן יוצאת יש כאבים חזקים מאד, ואת לא הרגשת בוזה כלל. זה הנס".

לפרנסם לכל אנשי הדור"

המוחה ונרגשת מהנס הגדול שחווותה זה עתה, יצא האגב נעמית בקש מבית הרופאה והבטיחה לעצמה לעשות הכל כדי לפרש את הנס שחווותה כמו שיוטר אנשים.

בנוסח שליחותה, משמשת הגבי בקש גם כמורה בבית הספר בבית אל, וכבר ביום הראשון לשובה ללימודים, הדפיסה את המכabbת שקיבלה מהרביה ותלתה אותו על קיר חדר המורות, בצד של מישתכנים תראה ותשמע את הסיפור.

חלפו כבר כמה חודשים, ומסכת הכאבים שליחותה אותה, חדלה. "עשר שנים כתבו מאז רבבי וראו בעצמן תשובה נפלאות" היא מספרת על ההשפעה שהתחוללה בעקבות הסיפור ופרסומו.

כאמור, חתני היה נוגש מאוד מהתשובה, והרגע עוצמי אין לך מה לדאוג, הרבי לא מאכזב.

ביןתיים יצאתי מבית הרופאה, צילמתי את המכabbת והלכתי אליו לכל מקום.

郿לא כי זמן מה לאחר מכן נסענו לירושלים חלק מההכנות לחתונתנו. לקרה ערב נכננו ליהיכל מנחים' בצד' להתפלל מנוחה, וראיתי על השולחן כרך של 'אגרות קודש'. מבלי אומר ודברים פתחתי את הספר לתומי, מבלי לחשוב יותר מדי, ונשימתי כמעט שונעתה. היה זה אותו כרך עם עוד שפתח לחתני השתקתי.

למרות כל זאת האבנים עדין הציקו והעיקו מאד, וחלחתני שיהיה מה שייה, אני צריכה לקבוע מועד לניתוח ולסימן עם זה אחד ולתמיד. התאריך שקבעו לי לניתוח חל יומיים לפני חתונת בת. הצלחתי להקדים את הניתוח בכמה ימים. היתי נחושה להיפטר מאותםocabים בכל דרך, ולאחר שכל הניסיונות בדרך הרופאה הטבעית לא הניבו פרי, החלתו לckett על האופציה של החתונה. נכוון שניתוח לפני חתונתנו, ביצומן של כל החכנות, לא היה דבר נעים, אך לא הייתה לי ברירה נוכח הכאביהם שהפכו את חיי לגיהנום.

במקביל – תשובה הרבי הברורה והמדהימה הדזהה כל העת במוחי, אך לא ידעת איך לתרגם בפועל.

ביום ראשון, יום לפני מועד הניתוח, התנייצבתי בשערי בית הרופאה בהכנה ניתוח. לאחר שעברתי את כל הבדיקות המקדיימות, פסעה בלבד לקרה הכנסה לחדר הניתוח, החלטה לבקש מהרופא לעבור שוב צילום סי.טי. תשובה הרבי הטרידה את מנוחתי, ואפילו שנטפסתי בעיני הרופאים באור מגוחך, החליטה להיעז ולבקש זאת. "אני מרגישה יותר

בינתיים ילדי חזרו לארץ ישראל ומיהרו להגיע למחלקה בה התאשפזתי בבית הרופאה. המכב לא היה נעים בכלל, במקומות להתעסך בחדווה וברינה בהכנות לחתונת בת, אני שוכבת בבית הרופאה ומתപلت מכאים.

מי שהיה השlicht להביא לי את קרן האור, היה חתנו הטרי حت' נתן אלון. כששמע על מצב הרופאי, נכנס התעוודות בבית חינני לזכות ולרפואתי. עביזומה של התעוודות, שכולם מachelim לי בראיות איתה, קיבל המשתפים החלטות טובות והוא ביקש את ברכת הרבי באמצעות ה'אגרות קודש'. תשובה הרבי הקולעת והברורה הדימה אותו ואת כל חבריו. כשהוא התקשר לבשר לי על התשובה הברורה והמדימה, התרגשתי מאד. אפילו אני שרגילה לכתב רבבי, נפעמתי. השתקה שהתקבלה הייתה בכרך כ"ב עמוד רנט:

בענה למכתבו, בו כותב אוזות מצב בריאותו, ודעת הרופאים.

ওדק בכתביו אשר כמה מקורים דומים לשלו ואלי עוז יורד חמורים, הרי ע"י הנגגה מתאימה יורד האבן מבלי ניתוח ובנהוגה האמור הוא גם אמבעיות חממות השטי' בנסיבות חשובות, אלא שום נהוגים כיו"ב, וכך לשאול את הרופאים בזה.

אין ברור כ"ב למכתבו מקום האבן, כי לפחות יש לגעת אליו ע"י צבת מתאימה לפצלו, שאז הירידה שלו בנקול יותר.

והשי"ת הרופא כלبشر ומפליא לעשות ירפאנו ע"י טיפול מתאים ורופא מתאים.

ובודאי לモטור להאריך ע"ד ההוספה בעניין תורה ומצוות שנוסף על הציין ועם זה עיקר להעלות בקהל בכל עת, הרוי ההוספה נוספת בברכת הש"ת וק"ל.

רחוב הליבר מ-577 ורחוב קינגסטון

מחירון מיוחד לשלהים. הנחות לקבוצות ולשכירות לטוח אורך

574 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN, NEW YORK

Tel: 718.363.3199 • Fax: 718.467.6200

www.TheParkwaySuites.com • Email: info@theparkwaysuites.com

**THE
Parkway
SUITES GUESTHOUSE**

חדרים

סובייטות

פנתרה אוז

כוחם של שלוחים

דומה שאין צורך לפרט לקוראים את ה'נקודה' של ה"דבר מלכות" לפרש משפטים, שם מגלה לנו הרב מה"מ שגם הסכמים בין מעצמות העולם, תלויים בהשפעת נשיא הדור, במקומו, ובתאריך שהנשיא מגיע לארץ מסויימת ולעיר מסויימת. יתרון, שהרב נשיא הדור העניק חלק מכך זה לשולחים, שכן גם אצל השולחים מתגלים לעיתים דברים נפלאים, עד היכן מגיע כוחו של שליח בפועל אחת, כמו גם כוחם של תמים שיווצאים למבצעים, בשליחות הרבי

זה, כל משפחתו התקרבה ליוזמת ולבני".
רגע, זה עדין לא סוף הסיפור...

המהפך צובר תואזה

יום אחד מגיע פרופסור היהודי, ובפיו שאלת הרב גורנו:

זה עתה הציעו לו משרה מכובדת באוניברסיטה בטקסס. מבקשים שהוא ינהל שם את הפיקולטה לננטיקה. מדובר בקידום ממשוני מאד, השפעה על אנשים רבים, אך יש רק בעיה אחת – בטקסס אין בית הכנסת, אין מקווה, אין קהילה דתית, איך הוא יזוב את כל מה שיש לו כאן בקרוליינה?!

הרב גורנו אמר שזו שאלה רצינית, ויש להפנות אותה לרבי. הם שלחו את השאלה לרבי והמענה היה שכאשר מוציאים יהודים הצעה שיש בה קידום והשפעה, עליו לקבל אותה.

פרופסור אכן עבר לטקסס, לא לפני שהוא פנה ל"מרכז לענייני חינוך" וביקש שישלו שליח לאוthon עיר כדי לפעול שם בענייני היהדות. השליח אכן הגיע וזכה לקבל תמיכה וגיבוי בשפע פרופסור מקומי, ראש הפיקולטה שהיה בעל שם נודע.

נցו אליו שני בחורים חב"דניים כשתפלין בידיהם, ושאלו אותו אם אני יהודי. כיון שמיירתי מאד, שניתני חשוב מהיר – אם אומר להם שאני יהודי, הרוי הם יציעו לי להניא תפילין, אני אסרב, והם ינסו להשפיע, ואני עלול להפסיד את הרכבת. אי לך, עניתם להם שאני לא יהודי, ורצתי לרכבת.

'ברגע שהתיישבתי ברכבת, נסגרו הדלתות. התחלתי להתרוח על מקום, כשלפתע' תפסתי את עצמי: 'יאיך עשית דבר כזה? אתה לא מתבישי? אנשים מסרו אותך חיים כדי שלא התכחש ליוזמתם, ואתה בשwil רכבת אמרת שאת לא יהודי!!!' התחרותי מאד, עד שלבשו קיבלי תחלה פנים, שבעם הבאה כשאפגוש משחו שקשרו ליוזמת, אני אזדהה איתו. אתה ברוך הבא'. הוא אכן הגיע לשיעור, מבונן ברוך הבא. הוא אכן הגיע באיחור קל, התישב בסוף השולחן והקשיב לכל מהלך השיעור.

"בסוף השיעור, פנית אל פרופסור ואלתי אותו איך הוא שמע על השיעור הזה. תשובה פרופסור הייתה מדהימה מובן מאליו שהתקשרתי ובאתתי.

"פרופסור המשיך להציג לשיעורי תורה נוספים, והוא המשיך והגיע גם לתפילות בחו"ל ושבות, ונהייה מקורב מאוד לבית חב"ד – והכל בזכות שני בחורים שלא החלטו' להניא לו תפילין, ואף שמעו ממנו שהוא "לא יהודי" אבל דזוקא בזכות

ת הספר הבא סיפר שליח הרב למדינת קרולינה הרב יוסף יצחק גורנו, בתוצאות שנערכה ביישוב בני עיש, במסגרת סבב התוועדיות שנערכו לכבוד י' שבט, וככה ספר הרב גורנו:

"לפני שלושים שנה, בסמוך להגעתנו לשיחות בעיר, פרסמו על שיורו התוצאות לכבוד ט"ו בשבט. הדפסנו פלייריים והפכנו אותם בכל העיר. כחצ' שעה לפני תחילת השיעור התקשר אלינו אדם שהציג את עצמו היהודי תושב העיר, פרופסור באוניברסיטה המקומית בתחום התנתקה. הוא שאל אם אפשר להגיע לשיעור, מבונן ברוך הבא. הוא אכן הגיע באיחור קל, התישב בסוף השולחן והקשיב לכל מהלך השיעור.

"בסוף השיעור, פנת אל פרופסור ואלתי אותו איך הוא שמע על השיעור הזה. תשובה פרופסור הייתה מדהימה ויכולת למד אותו לך אידי, לחיים ולפעילות המבצעים.

"וכה ספר פרופסור היהודי:
לפני שבוע הייתי בנסעה בניו יורק. בשחותי שם הייתי במנחתן בשדרה החמישית ומיהרתי אל הרכבת במטרה להגיע לבrocketין לבית הווי אשתי. לפת

מאთ: הרב יעקב שמלכטיץ

מנהל בית חב"ד בית שאן

.cidou, במסגרת שנת "הקהל" מנסה כל חסיד וכל תמיים, לארגן כמה שיותר כינויי "הקהל" לאנשים, נשים וטף. ריצ'ארד שם לב שאין שם "הקהל" לקהילה הקבוצנים השווים ב-770. הוא הזמין אפוא את כל הקבוצנים לאסיפה, והודיע להם, שבשבועה מסויימת בכל יום, יהיה להם שיעור תורה קצר, ובסיומו יקבל כל קבוצה, 2 דולר. נכוון לעכשו השיעור מתקיים בקביעות, ואף משתתף לא מחייב את הופעתו בשיעור...

הרב יוסף גורניר מהתועד בני עייש

cidou, במסגרת שנת "הקהל" מנסה כל חסיד וכל תמיים, לארגן כמה שיותר כינויי "הקהל" לאנשים, נשים וטף. ריצ'ארד שם לב שאין שם "הקהל" לקהילה הקבוצנים השווים ב-770. הוא הזמין אפוא את כל הקבוצנים לאסיפה, והודיע להם, שבשבועה מסויימת בכל יום, יהיה להם שיעור תורה קצר, ובסיומו יקבל כל קבוצה, 2 דולר. נכוון לעכשו השיעור מתקיים בקביעות, ואף משתתף לא מחייב את הופעתו בשיעור ...

פרויקט נוסף של ריצ'ארד, מתקיים ב-770 בזמן הפסקת אורות צהרים. כל מי שמעוניין ללמוד בזמן זהה שלוש פרקים רमביים, יקבל בסוף השיעור ארוחה מוכנה, פרקי תניה, ומספר רבות בהפצת היהדות בבנייניה. בהמשך אף נסע ל"קבוצת" אצל הרבי, וזה עדין לא סוף הסיפור.

הפרויקט האחרון, יש אמורים שהוא גדול מכולם, גם הוא פרי יוזמתו של ריצ'ארד. מדובר בשיעור מיוחד בענייני גאולה ומשיח המתקיים ב-770 יחד עם כיבוד עשיר שמוגש בהרחבה גדולה, דבר שגרם להשתתפות מסיבית ביותר של תמיימים, יוצאי כל היישובים בארץ. בשיעור זהה נפלות כל המהיצות, וכולם מצופפים סביב המגיד שיעור והכיבור העשיר.

השמה, והוא התחיל לבוא בקביעות, ולא רק לתפילה.

ריצ'ארד התקדם במהירות. הוא עוד הספיק – לפני סיום הלימודים בתיכון – להגיש עבודת מחקר לבגורות, בנושא תשובות מהרב באגראות קודש. בזוכתו, כל צוות המורים למד על הקשר עם הרבי, וגם ריצ'ארד קיבל את הציון הגבוה ביותר.

ריצ'ארד למד תקופה קצרה בישיבת חב"ד ברמת אביב, המשיך בישיבה בצפת, עשה חיל בלימודיו. מדובר בבחור CISEROVIKI BIYOROT שזכה בפרס מוסיפה, וביתו שכר למד בעל פה עשרות מאמרמים ופרקית תניא, ומספר רבות בהפצת היהדות בבנייניה. בהמשך אף נסע ל"קבוצת" אצל הרב, וזה עדין לא סוף הסיפור.

cashim Rizchard att shanat "Kiboutzah", בקישה ממנו הנהלת הישיבה להישאר ב-770. Rizchard netar lekashat hanhala, v'hameish laheftiut letova at kol harbinim, hataimim v'anaysh, shabderkim ha'miyadot v'hizkirtiot shel shatadel lehorevot torah v'ahavat Yisrael gom baton 770. Rizchard matza misilot libim shel toranim mahschuna v'ho'at hatzlachah laaron - be'ozrat ha'titorot - comme proiectim nafalim sha'afilo la chalmo u'aliyam b'kol shnuta ha'Kiboutzot" ha'kodmotot.

שליח הקים בסמוך לאוניברסיטה, בבית הכנסת, שיעורי תורה, קהילה מתפתחת של סטודנטים יהודים ותושבים מקומיים, והכל בזכות שני בחורים של "לא הצלחו" ...

בזכות קידוש וכמה רוגלאן

סיפור מדהים נוספת, שמעתי משליח הרבי בבנייניה, הרב יהושע אדוֹת.

את ריצ'ארד (שם בדוי) עלתה מروسיה, הכרנו שהוא היה בן 8 שנים. הוריו בקשר לעשות לו ברית מילה. עזרנו בכל מה שצרכן, ונפרדנו. פגשנו אותו שוב כשהגענו לגיל בר מצווה, עזרנו לו בהכנה לטקס, עלייה ל תורה ... נפרדנו.

לפני מספר שנים רצינו לקרב בני נוער למצוות ולתפילות, ولكن עשינו בבית חב"ד בכל ליל שבת אחורי התפילה, קידוש על יין, לחבריה הצערירים.

ערב שבת אחד יצאתי לנונציאורי ליד בית חב"ד כדי להזמין את הצערירים המבילים שם לתפילה ולקידוש. והנה בתוך חברות הצערירים אני וואה את ריצ'ארד. הוא כבר היה כמעט בן 18 אבל עדין זכר אותו והצטרך בשמחה לתפילה. הוא התלהב מהענין, התפילה, הרוגלאן, השירה

הרבי ברוך בועז יורקוביץ, רב שכונת חב"ד בלוד ואב"ד בד"ץ 'היכל ליאוואויטש'

התנהגות הגונה ומסודרת בין אדם לחברו, בעicker בנישוא הממוני.

לרגל שבת פרשת משפטים, ביקשנו לשוחח עם הגה"ח הרב ברוך בועז יורקוביץ שליט"א המוכר כרב שכונת חב"ד בלוד ומכהן כאב"ד בד"ץ 'היכל ליאוואויטש'. באופן טבעי, השיחה נסבה בעיקר על נושאים הקשורים לחלק 'חוון משפט' בשולחן עורך, שם נידונים הנושאים הממוניים הקשורים לפרשתנו, נושאים שנושאים בחובם וגישות גדולה.

הדיונים בתיקי גירושין או בדיוני ממונות יוצרים משקעים כלפי הדיינים. כך ניתן לשמעו לא אחת ביקורת כלפי בית דין. אולם אלה המכירים את בית הדין מקרוב, מלאים הערכה למסירותם של הדיינים ולרגישותם המופלאה לביעות שmonoחות לפתחם.

פרשת 'משפטים' عمוסה בהוראות, חוקים וציווים הנוגעים ביחסים שבין אדם לחברו, בין אדם לממונו ובין אדם לסביבתו. מצוות אלו נועדו ליצור מערכת

מערכות בתמי הדין הרבניים היא אחת המערכות הרוגניות ביותר בבית הדין היהודי. המפגש אינה הוא בדרך כלל בשעות רגשות וכואבות מבחןתו של הבא בשער בית הדין. אם זה משבר בתווך המסגרת הקרובה ביותר אליו – המשפחה. או מתח סמוני בין המעבד לעובד, כתוצאה לכך של אחד שם לב בעיקר לזכויות שלו, ולהובות הצד השננד.

"ב'חושן משפט' יש תשובה לכל הביעה כלכלה"

המצב הכלכלי בעולם גורם לאנשים רבים להלחם יותר על כל פרוטה המוצאת מכיסם. אך טبعו הוא שרבים ניגשים לדיני תורה מול עמיותם לעובודה, המעבד, השכן או אפילו קרובוי משפחה • לקרהת שבת פרשת משפטים, ביקשנו לשוחח עם הגה"ח הרב ברוך בועז יורקוביץ שליט"א רב שכונת חב"ד בלבד ואב"ד بد"ץ 'היכל ליבאואויטש' על ענייני ממונות כפי שהם משתקפים בקהילתאות החב"דיות - נושאים שנושאים בחובם רגשות גדולות.

ראיון: מנחם זיגלבוים

צילום: מאיר אלפסי

יעשה על פי דיני התורה.
ברצוני לחתט דברים שכתב הגאון הרב ישראל גروسמן ז"ל בהקדמה לספריו "שיות משכנות ישראל" בנושא זה, דברים המשקפים נכמה את המצב: 'חם לבי בקרבי בראותי את המשפט החקלני הולך וכובש .. שכל החוזים הנערכים בין החברות לבין המשתכנים הכל הוא .. על פי חוק החקלני .. ולא יעלה על הדעת הקבלניים החרדים והמשתכנים החרדים, שאפשר לעורך חוותים על פי דין תורה'.

סימוכין לשאלות הפורצות בימינו בקשר לרבה של נושאים. העידן של היום מציב ללא הרף אתגרים חדשים בכל הנושא של דיני ממונות, כך שלא פעם נוצרת ניגודיות בין המקובל בעולם לבין דיני התורה, גם בדברים טריוייאליים הנעים בדרך שיגרה, גם בקרב יהודים יראי שמים ושומרי מצוות. קח לדוגמה את נושא כתיבת חוותים", אומר הרב יורקוביץ. "גם כשאדם עורך חוותים כדי להיוועץ ברב מורה הוראה שהדבר

הנושאים הכספיים והמדוברים המתנהלים ביום עידן המודרני בשוק החופשי, יש להם מקורות וסימוכין בסעיפים השולחן ערוך? "בהתחלת שגן. להלכה יש פתרון לכל שאלה העולה על הפרק בכל תחום עד לדברים הכני חדים, גם בתחום הימילה האחורייה של השוקיים הפיננסיים. מי שלומד את 'חושן משפט' לא רק על הדף, אלא העמיק להבין את היסודות של כל ההלכה, יכול בוחלת להקש ולבזוא

בפרט שלא מדובר בסכומים גבוהים, הרי שבמעט התהשבות והבנה יכולים להגעים לפשרה בין התובע והנתבע ללא עגמת נפש הנלויה לכך. לא פעם כואב הלב לראות עד כמה אנשים מסוגלים להתלהם על דברים של מה בכך, כאשר בקצת סבלנות ורצון יכולים לפחות את הדברים ברוח טוביה".

• האם יש ריבוי מקרים של דין תורה בדיוני שכנים?

בהחלט. ריבוי דין התורה בדיוני שכנים נובעמאי הרצון לוטר. כמו שאמרו חז"ל (בבא מציעא, ב): "לא הרבה ירושלים אלא על שעמידו דיןיהם על דין תורה". וכארורה מה העול בזה? אלא שעשו הכל על פי דין והיה חסר הפלנינים משורת הדין, דהינו היתור.

מסופר על אחד מגודלי הדינאים בדורות שעברו, שה坦הה אלצלו דין תורה על אודות חלקת שדה. בשלב מסוימים של הדיון הרב יצא לראות את השדה, רכן על עבר הקרכען, וכירה את אוזנו כאפרכסת כמאזין לאדמה. לתדמיתם של הנוכחים הסביר הדיון: כל אחד מכמ טוען "כולה שלו". האזני לאדמה, והנה אף היא טעונה – "שניכם שליל".

• האם בית הדין במרקם מעין אלו מנשה לפשר בין הצדדים?

הבעיה הקשה היא מצד הצדדים שמנגנים עד לפתחו של בית הדין. כאשר אדם מתבצר בעמדתו ולא מוכן לשמעו את השני, ואינו מנסה להבין את השני אף במעט. בדרך כלל כאשר אנשים באים לשעריו בית הדין – זה מאוחר מדי; פעמים שמעצם הגשת התביעה אדם נגע מאד ונוצר קושי רב להרגיעו. וכאשר הוא מתייחס את הדברים בפניו הנטבע, הוא גרם לקרו שקשה לאחוטו. בית הדין מצדו מתאמץ לנטות ולפשר.

"מספרים שאלמנה עניה נכנסה לרבי צבי מרימונוב כשהיא בוכה משומש שהיתה לה דין תורה עם אדם אחד והדין פסק לרעתה. ללא שידע הרבי מרימונוב במה העניין, שלח לקרה את הדיון אליו וביקש ממנו שיראה לו על מה נסתמך בפסקו את הדיון. הצבע הדיון על המקורות, ונתרבר מתוכם, שאמנים טעה בדיון".

"אמת – רבבי", הודה הדיון, 'אכן, טעיתי, ועשוי הדבר שייארע אפילו אצל הלמדון המופלג ביותר. אבל על שום מה עלה אצלך החשד? הרי לא שמע את טענותיה של האלמנה, ואף לא ידע את העניין שנדרונו!'

"מבקיעה של זו – השיב הרבי מרימונוב

הಗאון החסיד הרב ברוך בוז' יורקוביץ' נולד במונטראול להוריו הרה"ח יעקב בן ציון זיל ואמו תבלחת'א מרת עטיא מהי (לבית יוניק). האמא הייתה בקשרי ידידות עם הרבנית חנה ע"ה עוד בפוקינג.

בנี้ המשפחה מכנים כשלוחי הרבי בכל רחבי העולם.

בשנת תש"א נבחר להיות שליח בישיבת חב"ד באוסטרליה. ובשנת תש"ה הוסמך להוראה על ידי הרבנים: הגה"ח הרב ישראל יצחק פיקארסקי זצ"ל והגאון הרב פינחס הירשפונג זצ"ל.

בשנת תש"ו נישא להרבנית ריסא (לבית פינסן) בתם של הרה"ח יהושע פינסן זיל ומורת ליבא ע"ה (לבית הרב אברהם אליהו פלוטקין).

ביחידות של ערבי החתונה קיבל ברכה מהרב לייבא לסיים ידין ידין לאחר שכבר סיים יורה יורה ולchein ברבנות. בשנת תש"ג התמנה לכהן פאר כרבב של שכונת חב"ד בלוד.

בשנת תש"ה הוקם על ידי הרב יורקוביץ' בד"ץ 'היכל ליבאוויטש' העוסק בדיוני ממונות, שרשות ומקוואות.

הרבי יורקוביץ' מרביבץ תורה רבים באמצעות מסכת ענפה של שיעורי תורה, ומפרסם שיעورو המרכזី בהלכה בישיבת 'תומכי תמימים' בראשון לציון. כמו כן, מפרסם מעת לעת פסקי הלכה הרואים אוור בבמות תורניות מכובדות.

להלכה יש פתרון לכל שאלת העולה על הפרק בכל תחום עד לדברים הכויidis, גם בתחום ה'ሚלה האחורה' של השווקים הפיננסיים. מי שלומד את 'חוון משפט' לא רק על הדף', אלא העמיק להבין את היסודות של כל הלכה, יכול בהחלטת להקיש ולמצוא סימוכין לשאלות הפורצות ביוםינו בקשת רחבה של נושאים.

להתנהל ברגע ובאכפתויות

בד"ץ 'היכל ליבאוויטש' בראשות הרב יורקוביץ', דן בעיקר בדיוני ממונות, נזקי שכנים, הלנת שכר, דין נזקון, יורד לאומנותו של חברו, ועוד.

כשאני שואל את הרבי יורקוביץ' לגביimoto התביעות ורמת הסכסוכים וההיקף הממוני של התביעות שמנגנים היום לדיוניים, הוא מшиб בסבלנות "לא תמיד מדובר בנושאים בעלי ממשמעת ממוניית גדולה, אבל זהה ייחודיותו של עם ישראל ש"דין פרוטה כדי מאה"; אפלו שאומות העולם מזוללים בפראותה, הרי שיהודים ניגשים לבית הדיון ודינים בדיון תורה".

אם מושם יש יתרון בכך שמייקרים דין פרוטה בדיון מאה, אך מאידך גיסא, אפשר לשמעו את הכאב והצער בקולו של האב"ד הרב יורקוביץ' כשהוא מדבר על הפן הנוסף הנלווה לתביעות בדיוני ממונות. "בהתבהה מקרים של תביעות הבאות בפני בית הדיון,

"אכן, אין ספק" – מאשר הרב יורקוביץ' – שגם בדברים פשוטים מעין אלו וצאים מஸילות רבות, וגם חוות פשטן צרך לדעת איך וכייד לכטוב.

"אני מבקש לצטט שוב, והפעם את הגאון הרב שמואל אליעזר שטרן שליט"א שכותב בהקדמה בספריו השטרות: 'לבושתנו ולחופתנו רבים וטובים מאחינו בני ישראל האמונה על מבועי התורה וההלכה, בברואם לעורך חווים ושורות למיניהם רגלים מוליכה אותן אל ערכיו דין אשר ערכיהם את החוזים והצוואות לפי חוקי המדינה, שאין להם כל תוקף הלתמי על פי דין תורה. ותורת ה', אשר היא חייתם להיות מעוז חייו של כל יהודי שעיל פיה ישתיית את כל הנגתו ואורח חייו, חן בביתו והן בענייני מסחר ומשא ומתן, נדחתת לצערנו הרב לקרן זיות ושפה תירש את מקום גבורתה. אויל אותה בושה ואוי לאותה קלימה'".

הרבי יורקוביץ' נושא מבט מטה מהספר, ומגענו בראשו לא אומר. הדברים מדברים بعد עצם.

שילך ויחפש רב אחר.
"הייתכן? בהפסד מרווח קיבלת את פסק הדין של הרב, ללא כל ערעור, ואילו כאן כשםדבר אודות סכום פועל – אין מוקן לקבל את פסק הדין של הרב?
"והתירוץ זה – השיבו בחדר – בפשטות: לא על ההפסד שלו צועק כרכוכיה, כי אם על הרוח של חבירו!"...

הلت שכר עובד כמו אכילת שרך

אחד הנושאים שטורידים את הדיינים בתקופה זו, הוא המצב הכלכלי שופך את העולם כולו, דבר שגרם לשוד ושרב בתחוםים הפיננסיים והכספיים, עד לרמת היכיס של האוצר הקטן שהנו בעל משפחה ועלו לפrens את בני ביתו.

לא פעם אנו שומעים על מנהלים שעקבים נשכורות עובדים, דבר שגורם לעגמת נפש רבה. מלבד העובדה שעל מנהל לדעת כי עובד שכחו מעובב, התפוקה

"בהרבה מקרים של תבייעות הבאות לפני בית הדין, בפרט שלא מדובר בסכומים גבוהים, הרי שבמעט התחשבות והבנה יכולים להגיע לפרשנה בין התובע והנתבע ולא עגמת נפש הנלוות לכך. לא פעם כאב הלב לראות עד כמה אנשים מסוגלים להתלהם על דברים של מה בכר, כאשר בקצת סבלנות ורצון יוכל לפתור את הדברים ברוח טובה".

– בא לי החשד. אילו היה זה פסק דין הג� ונכוון, לא הייתה האשה ממורת כלכך בבכי. מדרכו של עולם הוא, לאחר פסק דין של אמרת נועשים שני בעלי הדין רגעים..."

• **בשבתכס דין, אתם בוודאי חווים לא עם התפרצויות אמוציאונאליות עמוסות...**
הרבי יורקוביץ מגלה הבנה למציאות זו ומסביר: "הציבור רואה את הרב ואת הדין כאבא, שאפשר לשופך לפניו את הכאב והמרירות. אנו מבינים לנפש הציבור. אנשים מתפרצים מפני שכואב להם, ולא מתוק עינויו, חלילה."

בקשר לזה וاوي לצין לשיחת שבת פרשת מטוות-משעי תשמ"ו, בה סייר הרבי על בדיחה שהוא מספרים ביחיד' בקשר לדין-תורה:

"מהי הסיבה לכך, שכאשר באים לרב בשאלת בענייני איסור והיתר, והרב פוסק לאיסור, אפילו כאשר מדובר בהפסד מרובה. ואילו כאשר שני יהודים מגעים לדין-תודה, הנה גם כאשר מדובר אודות סכום פועל – טוען זה שנתחייב בדיין, וצועק כרכוכיה על העול שעשה הרב, ולא עוד אלא שמכריז

"הדיון" אומר הרב יורקוביץ', למוד ניסיון. "ניהול דיון זה מקצוע בפני עצמו הן מצד חקירות המאורעות, והן מצד סדר הדיון. על הדיון מונחת חובה לא רק לפסק דין, אלא לחפש את הדברים שמדוברים מתחת לסיפור".

• כדיין חסידי האמונ על ש"ע אדמו"ר הזקן, האם יש הבדל בין השולחן ערוץ של 'הבית יוסף' לשיטת אדמו"ר הזקן בחושן משפט?

גישתו של אדמו"ר הזקן לא תமיד חופפת את מה שמובא בשולחן ערוץ. בדרך כלל אדמו"ר הזקן מחייב בדייני ממונות, ولو מהטעם של ספיקא דאוריתא לחומרא.

• האם יש התייחסות מרבותינו נשיאנו לחלק זה של שולחן ערוץ?

בchaliltn k.ן. אדמו"ר ה'צמ"ח צדק' מקדיש לכך שלם בספר השאלות והתשובות שלו. מעותות הן התייחסויות של הרבי בנושא באופן של אליבא דהילכתא. אמנים לוクトו כמה מכתבים מסדרת האגורות קודש' שהובאו בספר שערי הלכה ומנהג. אבקש לציין כדוגמא דבר פיצויים וזה הוראות של הרבי לתת לעובד פיצויים גם כשאינו דורש מה שמדובר "דין מופטר" דין מופטר.

• כדיין חסיד חב"ד, האם יש בכם מעלה נוספת על דין רגילה?

לפעמים כן, כמו בדייני תורה בתוככי קהילת אנ"ש, כאשר נוצר ויכוח, למשל, בהבנת דברי הרבי בהגדרת תפkid. כגון: מעמדו של שליח, או תפkid המשפיע וכל קווצה זהה.

הילכה לערכאות - חילול ה'

אחד הדברים הכוונים לרבי יורקוביץ' היא העובדה שיש הפונמים לבית משפט כדי לדון בדייני ממונות שבין אדם לחברו, ולא פונים לדיני תורה בכדי ליתר הדורים ולפשט עיקומות.

"חומרת אישור הלכה לערכאות נפסקה להלכה בשולחן ערוץ, 'הבא לידיון בערכאות הרי זה רשע וכאייל חירף וגידף וחרים יד בתורת משה רבנו ע"ה'. ובמדרש מובא שיכל מי שמניח דיני ישראל כפר בהקב"ה תחילת ואחר כך כפר בתורה".

כתב בתהילים: " מגיד דבריו לייעקב חוקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל

שלם בזמן, או לעורך תיקון בחוזה בין העובד למעביד שניין לאחר את התשלומים. כאמור גם העובד צריך להשכים לכך, אחרת זו הרעת תנאים על כל המשטמע מכך.

• האם גם בעבלי מלאכה זה יתפוס?
ישנם בעלי מלאכה שמקבלים את שכרם על בסיס גמר עבודה כגון: רופא, שליה, שדכן ועוד. שוב אם הוסכם אחרת ושני הצדדים מקבלים זאת אז אין בעיה של הלנת שכר. لكن המלצה לעורך גם עם בעלי מלאכה הסכם שבו יכתבו מתי צרכיהם לשלים להם. כאמור, אם סיכמו על תאריך לתשלומים ואיתרו אותו אז זה נקרא הלנת שכר.

ואיכות העבודה נפנמים, הרי שיש בכך איסורי דאוריתא מפורשים. "התורה אומרת במפורש ביוםו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו". וכותב הרמב"ם שזה מצות עשה לתת את השכר בזמן, ואין לוquin על לאו זה שהרי חייב בעל הבית לשלים. מבהילים הם דבריו של הרמב"ם (הלי' שכירות פ"א, הלי' ב') שמי שמעכב תשולם משכורת בזמן כאילו נטל נפשו של העובד, והרי הוא עבר על חמישה לאין: 'בל תעשוק', 'בל תגוזל', 'לא תלין פעולת שכיר', 'לא תבוא עלי' המשמי' ומשום ביוםו תתן שכרו!!!'.

הרב יורקוביץ' מדבר בכאב גודל: "שווה לעצמך – מי שמלין שכר עורך על חמישה לאוין,ומי שאוכל שרך (שאינו מן המניין הפרון ורבין) גם הוא עורך בחמשה לאוין! (כבדי הרמב"ם בהלי' מאכלות אסורות פ"ב, ה"כ"). אנחנו רואים שלגביה אכילת שרך, כל יהודי נזהר זהירות ורבות ועשה הכל כדי שלא להיכשל בזה חלילה, ואילו ביוםו תתן שכרי' אנשים אינם מקלים ראש ודורותים זאת ברוגל גסה. מאין החיתר?!"

• ובכל זאת, יש קשיים לא פשוטים.
מה יכול מנהל מוסד, למשל, לעשות כדי להימנע מעוון זה כאשר לא הצליח עדין לגייס את הכספי הדרושים?

על דין לנוט

במקצועיות דין תורה

חלק 'חוון משפט' בשולחן ערוץ אינו נגיש למרבית האנשים. דיניו קשים ופרטיו מורובים, וגם לאחר הלימוד בהלכות חוות משפט, קשה להתאים אותם לעשה ביום יום בקרבת אנשים ובעבלי דין.

"חשוב מאד, שבכל הרכב של דין יהיה לפחות דין אחד שיוכל להנלה את

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

ליזטאווערטש

ברוקטן נסלו תשכ"ד

שלום וברכה הגדיר לבאן שמו^א אשר מזכיר חזקע שאין לו ימלו^ב מוסאו,
אשר נאילו ייש לו סכטוק עם פלון^ג יאס ירא טמי^ה עומר צורה מזקע וכוכו, ובכל זה לא תיריאו רוגבי רוגבי שראל^ד –
ומורן חורה עט מזרען העם, גורת צדקה כביה, למסרים אחר ובוי –
טמי טמי. בפה בריט שטעה זו, שגד אפרטם טמייליטם, אך אוניל^ו אוניל
אונילו, לאות טאי^ז יסוד להגיל, בכל זה מטהי לנטובני לחייב לו

ונזרדרי ובודורי שבסוף ח'יו י' ש' לאה גאנסזאום, יבמ' בבייען טמץ אנטיגוועס זעל זכל, נזנעם אונזען זעל זאל באנזען דיזער ערפעריךרא זעל מטען וויל' זאל זאל זאל רבען זאל.

ובכ"א-אצפת לברוחט פסנו בקדם לאԹשיי, זתיו טראט.

אחר מקרים אודום חומר האישור רגולציה לעראות

לבוא לידי דין תורה, הוא פגע בחותם בית הדין להעמיד משפטה התורה על מקומם. הוצאת כתב סירוב' אינה רק לקבע שהנתבע חייב נידיו, אלא הוא כלוי בידי בית הדין כאמור מילוי מה שמצווה עליו על ידי הצבור והקהילה להעמיד דין ומשפט תורה. החובה לדון דין תורה אינה נובעת רק מזויות התבונע או הנתבע, אלא מחותמת בית הדין גופא לקים את מצות "בצדך תשפט עמייתך", על מנת להשבית ריב ומדון בין בעלי דין.

לקבוע האם יש כן מקום להתייר הליכה
עלרכאות שהצד השני מסרב לדין תורה.
זההיתו ינתן בכתב וرك על ידי דין
מנוסים אחרים חקירה ודרישה.

• האם לדיננים יש כלים של ממש כדי
אבירו חברה ציוויליזטיבית?

כארה הנتابע לא הגיע לבית הדין שלוש
פעמים, מוציא בית הדין כתוב סיירובי
שוקל נtinyת רשות לתובע למכת לערכאות.
כתב הסירובי מודיע שבכך שהנתבע סירב

גוי ומשפטים בלבד ידועם". פשות היה לחכמי ישראל שאין בכוחם של הגוים לקיים משפטם ה' שנאמר בישעיה: "ואהיבה שופטיך בראשונה וויעצך כבתחילה". שופטיך וויעצך הם הדנים על פי דין תורה. لكن אנו מתפללים ג' פעמים ביום "השיבה שופטינו בראשונה... והסר ממנו יונו ואנחנו" – היה והמשפט בערכאות גורם שהשכינה תסתלק מישראל ואז באים רחמנא ליצלן צרות. אבל משפטי ה' אמרו והם מביאים שפע ברכה והצלחה וחווים טובים לעם ישראל, ואז סר יגון ואנחתה.

• ובמקרה שני הצדדים מעוניינים למתינו בעראות?

בשולחן ערוך (חו"מ סי' קו סעיף ג') כתוב במפורש ש"אסור לדzon בפני דיני עכו"ם, ואפילו נתרצו שני בעלי דין לדzon בפניהם אסור". ומציין עוד ש"המקובל עליו בקנין לידון עם חבריו לפניו עכו"ם אינו כלום ואסור ליזדו בפניהם, ואם קיבל עליו שאם לא ילך בפניהם יהיה לך וכך לעניינים אסורים לדzon עמו ולפניו עכו"ם"

הטעם שאסור להתדיין גם אם הסכימו הצדדים על כך, הוא מכיוון שהוא לא אוסרים את ההתדיינות בפניהם מטעמים של כפירה בהקבלה ובתורה. והרי גם כאן למרות שקיבל עליו בקניין להתדיין בפניהם והוא נכסיו משועבדים אם יפסיד כפי תנאי המקום, אך בכל זאת יש בזה בזין לחוקי התורה, שהוא חוץ להדומות לחוקי הגויים! ולא דומה לשאר כל ענייני ממון שם האשירה התורה רשות לחיבב עצמו ככל אשר יעלה על רוחו – הן לחובה והן לזכות – אם הצד השני יסכים בגדודיה מהילה. אבל כאן הרי עובר על איסור, ולכן באמות אין בכוחו לחיבב את עצמו בדבר זה, שהרי מטבח הביא על מה שברובם בתורה.

• יש אפשרות שבית דין נותן היתר לפנות לערבות?

באופן אישי אני לא ממליץ לבקש יותר
שכזה, ותקצר היריעה מלפרט. אני מכיר
מקרים רבים של אנשים שפנו לקבל עזרה
בערכאות (לאחר שקיבלו אישור מבית דין)
והפסידו כאשר בית המשפט פסק נגדם.

לשאלתך, מי שמעוניין לעורר על פסק בוררות שניתן על ידי תלמיד חכם, יש לפנות תחילת לדינים גדויל תורה ורק בסמכותם

הוֹלָצָמוּ הַסְעָוָת לאו שטבחר ...

שדה התעופה JFK & NEWARK

1-718-756-5656
לזמןות הארץ: 073-2130770

**לכל מקום...
מל כל מקום**

לאיתים תדירות

כלנו להסתפק בכר? נראה שלא! יש לדעת כי המילה "מיד" רלוונטית במיוחד לדור שלנו ויש בה בכדי למדנו משמעותה של תקופה ומהותו של נשייא. שלושת נשייאי הדור האחרונים הם הרבי הרש"ב, הרבי הרוי"ץ והרבי מלך המשיח. המילה "מיד" מציינת אותם בסדר הפוך - בקרבה אלינו. מתחילה מן האחרון והחביב - הרבי מה"מ ועד זמנו של הרבי הרש"ב. במילים פשוטות, הרבי מעיד על עצמו כי הוא "הוא".

הפרשה פותחת בו הchipuro? עונה על כך רשיי: מה הראשונים מסיני, אף אלו מסיני. משמעות הדברים היא – כשם שעשתה הדברות המזוכרים בפרשה הקודמת, נתנו מסיני ובורר לכל כי הציווי הוא אלקי, אך גם המשפטים המובנים בשכל האדם, ואף בשכל גוי, הם ציווי אלקי ואין מקימים אותם מפאת החיקוב השכללי.

כאן מביא הרבי חידוש עמוק ומוזלף: אין המשמעות היא שהציווי האלקי מובן בשכל אך עדין יש לקיים כחובה אלוקית ולא כחובה שכלית, אלא שהחיקוב השכללי נובע מהחיקוב האלקי. ציווי התורה הוליד את החיקוב השכללי. יוצא מכך שאטוט משפטים שנתנו בסיני, ירדו ונמשכו למיטה עד שגם שכל אנוש יכול להבין. במילים אחרות: אלוקות ירצה והתלבשה בשכל גשמי – חיבור עליונים ותחרותניים, מהותו של מתן תורה כולם. אף אלו מסיני.

תכלית הלימוד של החיבור האמור תהיה בימות המשיח "ומלאה הארץ דעה את ה'", דעת ה' תומשך ותחזר בשכל האדם ובעולם כולם.

בחודש המרמז על שמו של הקב"ה – שם הויה. שם זה יתגלה לעתיד לבוא, עת יקווים היoud ומלאה הארץ דעה את הוי כמים לים מכדים", והויה תחולם כולם מחדש.

בנוסף, נמצאים אנו בחודש שבטי, החודש בו חל יום ההילולא של הרבי הרוי"ץ ויום הנשיאות של הרבי מלך המשיח, אשר המשיך את עבודתו של הרבי עומדים ומוכנים לרגע בו יוכל לעבור ממצב גלותי לאולתי, מה שמשפיע אף על אומות העולם לשנות דרכם, עד להכזה ולהנאה באופן של "וכתתו חרבותם לאייטים".

הscal מהיביך?

היות ואנו חיים עם הזמן, הרי scal אוירע המתරחש קשור עם פרשת השבוע. כמו כן, פרשת משפטיים פותחת בפסוק "ויאלה המשפטים אשר תנישם לפניהם". חכמיינו נדרשו לשאלת מדוע

שם אירועים היסטוריים שלא ניתנו להתעלם מהם לא בשעת מעשה, ואף ביום עדין רישום ניכר. זה הוא האירוע שהתרחש בשלחי שבת תשנ"ב, בו חתמו שתי העצמות הגדלות דاز, ארחה"ב וברית המועצות, על הסכם לצמצום וביטול יצור כלי נשך.

כל אירוע המתאר באלו של הקב"ה יש בו כדי ללמדנו דרך והוראה בעבודת ה', לכך גם כן. הרבי מתייחס לאירוע עולמי זה בשלב נוסף ל夸ראת הגאולה האמיתית והשלימה, בדרך נוספת להביא לימות המשיח".

אחד מייעודי הגאולה הוא "וכתתו חרבותם לאייטים", זמן בו לא יהיה עוד צורך בכל משחית ונינוח יהיה לתעל אוטם לחקלאות ולצרכי שלום. האחראי הישיר על מצב אידילי זה הוא מלך המשיח אשר ישפט בין הגויים ויוכיח לעמים רבים, עד כי יויתרו על רצונות להלחם אלו באלו ויחיו יחדיו בשalom.

כאשר העצמות הגדלות מכוורות על הפסקת יצור כל נשק והפניית המשאבים שננטפו לצרכי שלום, הרי שזה מעין ותחלת קיום היoud המזוכר. יותר מכך, פעולתם של אלו נובעת מהעובדת שמלך המשיח פועל בעולם ופעולתו יוצרת רושם. הקרבה הממשית אל הגאולה פועלת שנייה מהותי בעולם דבר המביא אף את אומות העולם לנחל את מדיניותיהם בהתאם לימות המשיח.

פעולתו של מלך המשיח באה לידי ביתוי אף בפרט אירוע ההיסטורי זה – בזמנים ובמקומות.

המקום – חצי כדור התחתון. מקום אשר בו לא נתנה תורה וככה להתעורר ברוחניות כתוצאה מהגעתו של הרבי הרוי"ץ לאורה"ב. כיוום, מהו זה חצי כדור התחתון את המוקד להשפעת יהדות אף בחצי כדור העליון. אין פלא, אם כן, שדווקא מקום זה יתחיל השינוי בסדר הנagation העולם. כאשר משיח שבדור פועל במקומות מסוימים, המקום עצמו מותנה על פי דרכו ומשמש כליה להשלמת המטרה – הגאולה האמיתית והשלימה.

גם לזמן תפקידו משלו: חתימת הסכם הטרחשה בערב שבת, הכנה ליום שכולו שבת ומנוחה לחיה העולמים, ביום כי"

הארה דהערוה

האמת היא שאין צריך להוסיף דבר על הערכה האחרונה שבידך מלכוטו. הטוב והנכון הוא להבאה כפי שהיא מופיעה שחור על גבי לבן בשיחה שלפנינו. יחד עם זאת, כיון שיש אשר אין בידם פנאי לעיין בהערות, הרי שלמענים ולמענינו יש מקום לתת להערכה זו את המקום הראויה לה, שכן היא אחת הפנינים היקירות והמיוחדות שהעניק לנו הרבי מה"מ בשיחות קודשו המוגדורות בשנים אלו.

כמו בכל שיחה מאלפי שיחות קודשו שנאמרו במשך השנים, גם הפעם מסיים הרביה בבקשה-דרישה-תפילה וברכה לגאולה אמיטית ושלימה. כך הוא בכל השיחות וכן הוא בשיחה שלפנינו. אלא שכן מוצאים אנו חידוש. הביטוי "תיקף וכייד מש" מובא על ידי הרבי אל פוקס ומה אנו מדברים תמיד כשמדוברים "תיקף וכייד ממש".

הרבי לא משאיר מקום לטיעויות. כאשר מדברים על גאולה "תיקף וכייד ממש", משמעות המילה 'ידי' כוללת את כל הפירושים שבמיללה זו. אם תהייתם מהם הפירושים מביא הרבי בגוף השיחה את ההסבר – הכוונה היא לכללות הדורות: משה, ישראל הלא הוא בעל שם טוב, זוד מלכא משיחא.

יכולנו להסתפק בכך? כנראה שלא! יש לדעת כי המילה "ידי" רלוונטית במיוון לדור שלנו ויש בה כדי ללמדנו משמעותה של תקופה ומהותו של נשיא. כפי שהזכיר בשיחה הקודמת, פועלתו של הרבי הרי"ץ מתמקדת לשולש תקופות המתפרשות על פני שלושת נשיאי הדור ואדמו"ר' חב"ד האחוריים, הלא הם הרבי הרшиб", הרבי הרי"ץ והרבבי מלך המשיח. המילה "ידי" מצינית אותם בסדר הפוך – בקרבה אלינו. מתחילה מן האחון והחביב – הרבי מה"מ ועד זמנו של הרבי הרшиб". במלחים פשוטות, הרבי מייד על עצמו כי הוא "הוא". ואם עדין תוהיםঅם מה מהותו של נשיא הדור השביעי זו העת לעין בהערה עצמה: "ובפרטיות יותר בוגנע לדרכו זה, שבראשי תיבות ד"מיד", נרמזים ג' התקופות השינויות לכ"ק מוויח אדמו"ר נשיא דורנו.... ועל דרך קרבנה אלינו – משיח (מנחים שמ), יוסף יצחק, דובער...".

אפשר לקרוא פעם נוספת כדי להפנים. מעבר לזה כל מילנה נוספת מיותרת.

כעת, בזמן השיא, אנו מתחילה לחוש ולראות את התחלת התחלה קיום של ייودי הגאולה. הייעוד של "וכתנו הרבנות המובנים בשכל האדם. יחד עם זאת דורות רבים לא הצלחו לחבר בין האידיאל וההמשה. אולם, בעת, כאשר אנו קרובים יותר מזמן ישיה לעתיד לבוא, יוצר שהמצב האלוקי ישיה לעתיד לבוא, יוצר כבר בזמןנו מצב חדש בו "לא ישא גוי אל גוי הרבה".

ויתר מכך, עצם הקביעה של נסיא הדור שהנה זה מלך המשיח בא', העמידה את העולם במצב אחר ויצרה מציאות חדשה בו השלים המופשט והמופרך לכארה, הופך למציאות עולמית.

עובדות אלו מציבות בפניינו שאלה כואבת ונוקבת. שאלת ששאל הרבי לפני טו"ב שנים והיא שבח ביטר תוקף בכל שנה ושנה מאז: הייתכן שלאחר כל הסימנים על בוא הגאולה, לאחר כל הרמזים שהנה אנו בזמן השיא ואפילו העולם מתחיל לפעול כעולם של גאולה, עדין עם ישראל בגלות?!

כיצד זה טרם זכינו לנאות אמיתית ושלימה? כיצד אנו עדין במצב בו אנו מיהילים ומצביעים בכל רגע לציוו "יעשו לי מקדש ושכنتי בתוכם"?

בחודש הרומי לפסוק "כח תברכו את בני ישראל" הוכח שבברכת חניהם. כי"ו בחודש – רומי לשם הויה, אשר גילוינו בעולם מזור את הגאולה. כי"ז בחודש – עניינו זך הרומי על כך שהנה תקף וכייד זוכים להדליק את שבעת קני המנורה. כי"ח בחודש – עניינו כח رب וחיזוק להצלחה בכל המוטל علينا, להגיא את ראש חדש אדר, להסמיך גאולה לגאולה ולזכות עוד קודם לכל, תיקף וכייד ממש לבניין בית המקדש השלישי, בגאולה האמיתית והשלימה.

הזכרנו קודם לכן שכעת, בזמן השיא, אנו מתחילה לחוש ולראות את התחלת קיומם של ייודי הגאולה. הייעוד של "וכתנו הרבנות המובנים בשכל האדם. יחד עם זאת דורות רבים לא הצלחו לחבר בין האידיאל וההמשה. אולם, בעת, כאשר אנו קרובים יותר מזמן ישיה לעתיד לבוא, יוצר שהמצב האלוקי ישיה לעתיד לבוא, יוצר כבר בזמןנו מצב חדש בו "לא ישא גוי אל גוי הרבה".

ויתר מכך, עצם הקביעה של נסיא הדור שהנה זה מלך המשיח בא', העמידה את העולם במצב אחר ויצרה מציאות חדשה בו השלים המופשט והמופרך לכארה, הופך למציאות עולמית.

עובדות אלו מציבות בפניינו שאלה כואבת ונוקבת. שאלת ששאל הרבי לפני טו"ב שנים והיא שבח ביטר תוקף בכל שנה ושנה מאז: הייתכן שלאחר כל הסימנים על בוא הגאולה, לאחר כל הרמזים שהנה אנו בזמן השיא ואפילו העולם מתחיל לפעול כעולם של גאולה, עדין עם ישראל בגלות?!

כיצד זה טרם זכינו לנאות אמיתית ושלימה? כיצד אנו עדין במצב בו אנו מיהילים ומצביעים בכל רגע לציוו "יעשו לי מקדש ושכنتי בתוכם"?

למטה בארץ

בדci לייצור מצב בו שבת פרשת משפטים שנה זו תהיה שונה, מצב הרביה מה"מ בפניינו את ההוראות הנלמדות משנת זו. הרבי מותחיל בעניינים האמורים בפרשת משפטיים – בין אדם לחברו. חיזוק השלים והוספה בצדקה ועל ידים ביטול סיבת הגלויה. הדבר כולל עירicity סעודות מלוחה מכלבה בהם יתרמו אנ"ש לטובת קרן למילוי חסדים.

בנוסף, יש להכין את המקדש הפרטى של כל אחד ואחד – בלב, בחרדר ובבית, להפוך את מקומי האישוי למקום של תורה, תפילה וגמרות חסדים. אך לא די בזאת, יש להוסיף ולעוזר בפיתוחה בתיה נסיות, בית מקדש מעט ועל ידי זה מזרז בניין המקדש עצמו.

ואם חיפשנו מעט כוח כדי להצליח בעבודה המוטלת עליינו, בא הרבי ומעניך לתאריכי החודש משמעות חדשה: כי"ה

היכרות ראשונה

הרבי זלמןוביץ נולד ברוחבות למשפחה הנמנית על זרם הציונות הדתית. סבו מצד אמו שהגיע לארץ ישראל מפולין בשנת תרכ"ה, נמנה על ראשי התנועה הציונית בגליציה. אביו שי שרד את אימוי השואה האיומה בהיותו במחנה הריכוז אושוויז שנסרצתה משפחתו. כאוד מועל מאש עלה בגפו לארץ ישראל, עבר את מחנות המעבר בעתלית ובכפריסון, נלחם במלחמות השחרור בירושים ומשם עבר להטగורר ברוחבות. "אני זכר היטב כיitz אביה מטעור בלילהות, מבועות ומסוייט, לעתים מתוק צעקות, שעה שהיו צפים ועלים

עצמם תפקיד אחראי של 'מרכז חטיבה'. מה שגדע את קידומו, היה התקרבותו אל תורת החסידות. בברכת הרבי קיבל על עצמו משורת 'מלמד' בתלמוד תורה חב"ד ברוחבות שחחל באותו ימים לקרים עיר וגידים, בהנהלתו של מנהל המוסדות הרב אלימלך שח. באותו ימים, נוכח ברכה שמיימת של הרבי שקיבל בשנת תנש"א, הפק ליעץ דידקטיבי ורבנים נועצים בו. את ההתקמצעות עשה בברכתם של רבנן חב"ד, ומאז זכה לבנות תוכניות חינוכיות לתלמידי תורה רבנים. "דרוש שנינו מערכתי וחшибתי" הוא אומר לנו בזיהירות, "השינוי החל בכמה מקומות, אבל עדין רק בתחוםו ודרישה זו ריוות".

נ גיל צייר הרוגיש הרב ישראל זלמןוביץ המתגורר ברוחבות שהחין נס בעור עצמותיו. בכל תחנות במקורה נמצא בעמדות חינוך, בהשקייו מאמצים רבים לצקת ערכיהם עמו קים חיינוכם של ילדי ישראל. כבר בשנות שערותו כחבר בתנועת הנעור 'בני עקיבא', הפק לירכו מוחנכים. מאוחר יותר, כשלמד בישיבת ההסדר בקרני שומרון, יוז לילדיו היישוב מסיבות שבת ואמרית תהילים. לאחר חתונתו נקרא לשמש כר"מ בישיבה התיכוןית – 'ישיבת הדרים'. כשהעמדו שם על יכולותיו הסגוליות, הצביעו לו לקבל על

לחתת תשובה לתשכולים

הוא התקרב לחב"ד מהציונות הדתית, נסע לרביה, ושם נכבש סופית. לאחר שקיבל את ברכת הרבי לשילוחתו החינוכית, השתלם וiscal את גישתו החינוכית שהייתה טבועה בו מגיל צעיר, ומazel הוא משמש כמדריך פדגוגי, למוסדות חב"דיים רבים. הוא קשוב לקשי התלמידים, מבין גם את קשיי ההורים, אך לא עושה להם הנחות "על ההורים להיות מעורבים היבר בכל הנעשה עם בנים בלמידה ובמוסדות החינוך"

מאת נתן אברהם
צילום: מאיר אלף

רק אז, אבל הזרים כבר החלו לנبوت עוד בזמן שלמד בישיבת התיכונית בכתה ט', כאשר הודיעו להם שנוסעים לכינוס של ישיבות תיכוניות שהתקיימים לכבוד י"ט בכלא בכפר חב"ד. מאוחר יותר נודע לו שرك הכתות הבודדות יכולו לנסוע, והוא התקומם. מבלתי להבין מה יש בכפר חב"ד שכך מעניין, הוא הניח את נס המרד בקרב תלמידי כיთנו, וכולם יצאו לחסום את האוטובוסים. הם הסכימו לעזוב רק כאשר ניתנה להם הבטחה ששנה הבאה גם הם ייעשו, והי מה.

"ישיבת 'הדרום' הוציאה מתוכה בוגרים רבים שהתקרבו במשמעותם

מסגרת של ישיבת 'הסדר', וכן הגיעו אל ישיבת החסיד ברקנרי שומרון שנפתחה באותו זמן והוא ממייסדיה. גם בשירותו הצבאי לא נטש את אהבתו הגדולה לחינוך והטמעת ערכיהם, ונמנה על הוצאות עסק עם יער רפואל. "למרטכ"ל דוז, רפלול, היה חשוב שחילילים יצאו מהצבא לאזרחות עם חינוך ומקצוע ביד. היתי אחראי על שייבוץ החיילים ללימוד המקצועות שייתאימו להם". בylimודיו ברקנרי שומרון בא בקשרי השידוכים עם רעייתו שם נולדו להם שתי בתותיהם הראשונות. בשנת תשמ"ז החלה ההתקרבות הגדולה שלו לחסידות חב"ד. הפרי הבשיל משסימים את לימודיו התיכוניים, חיפש

aczlo其中一些事務已經發生了，但沒有說明是哪件。這句應該是說，這些事務已經發生了，但沒有說明是哪件。

את החיבור הפנימי למלאכת החינוך, קיבל כנראה מסבו, אב אביו, שהתגורר עם משפחתו במחוז 'מרמוריש' שבחונגריה. אנשים שהכירו אותו סיפורו כי התפרנס בקרב יהודי האזור כמלמד דרדי, וראה בזה הצלחה גדולה. "שמעתי שכשכבת המות בה נסע לנכסה אל מחנה המות אושויז', קרא לכולם לומר ווידי. הוא היה יהודי ירא שמות. אביו, מפני צוק העיתים, לא תמיד יוכל היה להחזיק בתלים בו פצע אביו".

משסימים את לימודיו התיכוניים, חיפש

בבית הכנסת חב"ד בעיר. אותה שנה הגעתו לחוגו לראשונה את ההקפות השניות בתכנית".

עד אז הוא היה נוהג לפחות כמייטב המסורת של הציונות הדתית באוטם ימים, את היישובים החדשניים שהוקמו על ידי תנועת גוש אמונים' ברחבי יהודה ושומרון וחבל עזה. "יכולתי לחוש שהשמחה בבית הכנסת חב"ד היא שמחה אחרת, אמיתית יותר, פנימית ועומקה יותר. אחד החסידים שהתוועדו היה הרב ארزو קרלנשטיין המכחן היום כסמנצ'יל מוסדות חב"ד בעיר. כתוב ליבו במשקה התענין אודותי. באמירה שבקעה מתוכי נבכי נפשי מצאתاي את עצמי עוניה לו 'יאני עובד ביישיבת הדרום' אך אני חסיד חב"ד לכל דבר ועניין'..."

noc'h הצלחו הchnicait, ביקשו ממוני בישיבת 'הדרום' לקבל על עצמו תפקיד אחראי ורציני יותר, וננתנו לו לבחור בין מרכז חסיבה או ר'ם בכיתות הגבוחות. באותו זמן ימים פנה אליו הרב אלימלך שחר, מנכ"ל מוסדות חב"ד בעיר שכבר החל להכירו מביקורי התכופים בקהלת. הרב שחר ביקש מהרב זלמןבויז להיות מורה מחילפ' בית ספר חב"ד שהיה אז בשנותיו הראשונות, והוא ניאות בשם מה על אף שקשה להשוות בין המעים שני בני התפקידים.

"אותה תקופה ליווה אותו מאד הרב יצחק ערד, כום ראש ישיבת 'דעת' ברחובות. הוא היווה לי משפי' והקל עלי מאד את דרכ' התקרובותי לחב"ד בכלל, ולהיות חסיד של הרבי בפרט.

"המכה בפטיש' שהכניס אותו גם בربדים החיצוניים אל תוך עולמה של חסידות חב"ד, הייתה השתתפותו בשיעורים שהתקיימו בבית הכנסת חב"ד בהם נטח חלק בקביעות. "מי שהשפיע עליו רבות היה הרב יחזקאל סופר, שבאחד משיעוריו החלוני – בשיתוף עם רعيיתי של תליך התקרובות אל חסידות חב"ד – העשא צעד אחר צעד בשיתוף עימה – להתחילה לחבוש כיפה שחורה. החלטתי כי הגיעה העת לקבל החלטה אמיצה ולהפסיק להיות שעטנו. הרשותי שגיליתי משנה סדרה ופנימית, שהתחברתי אליה בצורה אבסולוטית".

בסיום אותה שנת לימודים, עםדו בפניו שתי הצעות: האחת מישיבת 'הדרום', שם קראץ לו הקידום; ומאייך – להתחילה לעבוד כמחנך קבוע בבית ספר חב"ד. "בתור חסיד כבר ידעתי שיש כתובת לשאלות, ושטחתי את ההתלבבות במכתב שליחתי

במהלך שעות הראיון ניתן היה לחוש כיצד החינוך בוחר בעצמותיו של הרב זלמןבויז. הוא חי ונושם את זה. "בשנתיים האחרונות חל שינוי גדול בעשייה החינוכית" הוא אומר בזיהירות, "אבל עדין המלacula לא הסתיימה והיא די בראשיתה. בד בבד עם הימdzות לשיטת החינוך הישנה והטובה שלנו, מוכרים להוסף נדככים נוספים"

הוא גדול הדור ודעתו קודמת. "יצאתי מਆורה שיחה מבולבל ונדהם. זה נחרט עמוק במוחי. מאוחר יותר, שלמדתי בכללו ישיבת 'מרכז' הרבי' והתגללה לידי חוברת 'ליקוטי שיחות', ראייתי שהרב מתייחס לארץ ישראל ומתנה את הדברים בזורה הלאומית ורוחנית. נדהמתי. אמרתי לעצמי שאני חייב להעמיק בשיטת חב"ד. מארע זה שיגר לי קצונות' והבנתי שהרב איינו עוד תקופת היינו הולכים מדי יום להלויות ומוחמים משפחות.

שנה אחר כך פגש שוב את עצמותה של חסידות חב"ד שעה שארגנו בילג בעומר תהילות גדלות. אף הם נקראו לדגל והתכנסו בנסוך לאפי ילדים בכל שכבות ה�יבור בMargash' מכבי' שבעיר רחובות. "לא אשכח את אף הילדים הנמנים על אוכלוסיות וקהילות שונות מקרים. בצוותא 'שמע ישראל'. עמדתי נפעם ונרגש. זאת הייתה עצמה אדירה. התרגמתי להבין שרך חסידות חב"ד יכולה לארון דבר כזה, מתוקף היותה גור שיכל לגשר בין המגורים וಡעות עם ישראל".

הפגש הבא והמכירע עם חסידות חב"ד היה בימי מלחמת שלום הגליל. "הציונות הדתית לקחה חלק גדול בלחימה ואף ספה אבדות רבות. בעיקר היה ידוע לשם קרב סוליטן יעקב בו נהגו תלמידי ישיבות רבים, בניהם דוד חב'ב, תלמיד שליחתנו רבי יונה ז'רנו, שנחטף בשייטת חב"ד. מארע זה שין אותי באותו חדר בישיבה. אותן תקופת היינו הולכים מדי יום להלויות ומנחמים משפחות.

"בעקבות אותה מלחמה יצאו שניים מראשי ישיבת 'הר ציון', הרב עmittel והרב ליכטנטשטיין, ואמרו שאולי הגעינו הזמן לעשות פשרות טריוטריאליות לעבריים. הם היו אלה שייסדו לימים את תנויות לימודם. דבריהם עזרו סערה בציונות הדתית".

מפגש ראשוני שנחבק בנפש

לאחר שנולדו לו שתי בנותיו, עבר הרב זלמןבויז לכון ר'ם בישיבת 'הדרום' בה התהנק. מנהלי הישיבה שעדו על כישורייו עוד כשהיה צער, ייעדו לו תפקיד חינוכי נכבד. באותו ימים בעיר רוחבות הchallenge להפתיחה קהילה חב"דית חמה ומלהבת. כש הגיעו הימים הגדול י"ט בכסלו, זכר היטב להיכון ללקחת את תלמידיו. כך מצא את עצמו עם כיתתו בחתועדות בית הכנסת חב"ד בעיר. "החותומות הזה גרהה אחיה התועדות נספות ופעליות חב"דיות נספות; התחילה להתפלל שלוש תפילות

לחסידות חב"ד. שנה אחר כך, הנהלת הישיבה קיימה את הבחתה והצטפנו לensiua להחותומות בכרך חב"ד. אין זכר שלא את כל הדיבורים והחרצאות הבנו, אבל כשהתחלו לנו' פדה בשלום נפשי', זה הרטיט אותנו; השירה החסידית הותירה לנו' רושם כביר. באולם שררה אווירה מושלמת".

שנה אחר כך פגש שוב את עצמותה של חסידות חב"ד שעה שארגנו בילג בעומר תהילות גדלות. אף הם נקראו לדגל והתכנסו בנסוך לאפי ילדים בכל שכבות ה�יבור בMargash' מכבי' שבעיר רחובות. "לא אשכח את אף הילדים הנמנים על אוכלוסיות וקהילות שונות מקרים. בצוותא 'שמע ישראל'. עמדתי נפעם ונרגש. זאת הייתה עצמה אדירה. התרגמתי להבין שרך חסידות חב"ד יכולה לארון דבר כזה, מתוקף היותה גור שיכל לגשר בין המגורים וଡעות עם ישראל".

הפגש הבא והמכירע עם חסידות חב"ד היה בימי מלחמת שלום הגליל. "הציונות הדתית לקחה חלק גדול בלחימה ואף ספה אבדות רבות. בעיקר היה ידוע לשם קרב סוליטן יעקב בו נהגו תלמידי ישיבות רבים, בניהם דוד חב'ב, תלמיד שליחתנו רבי יונה ז'רנו, שנחטף בשייטת חב"ד. מארע זה שין אותי באותו חדר בישיבה. אותן תקופת היינו הולכים מדי יום להלויות ומנחמים משפחות.

"בעקבות אותה מלחמה יצאו שניים מראשי ישיבת 'הר ציון', הרב עmittel והרב ליכטנטשטיין, ואמרו שאולי הגעינו הזמן לעשות פשרות טריוטריאליות לעבריים. הם היו אלה שייסדו לימים את תנויות לימודם. דבריהם עזרו סערה בציונות הדתית".

נכגד נוצרה חייה מאוחדת של כל רבני ישיבות היחסדר' והישיבות התיכוניות. אלה יצאו בעצומה בה נכתב שדברים אלו הם דברי רפין לעם היהודי. "היהתי תלמיד בשיעור ב' בישיבת היחסדר' בקרני שומרון, רבני הישיבה ובראשם ראש הישיבה הרב שמואל הבר והרב אברהם קורצוויל היו מהבודדים שלא חתמו. לפני שמתהיל לשאול שאלות, נאSpanנו בהוראת רבני הישיבה והרב קורצוויל נשא בפנינו נאום בו הסביר למה לא חתם. דבריו היו עבורי פיצה' של ממש. הוא הסביר ששיטתו בשיטת הרבי מלובאויטש שהוא גדור הדור, שחל אסור למסור טיחים מדין 'פיקוח נפש' ולא מדין קדושת הארץ".

הרב קורצוויל המשיך והסביר לתלמידים, שגם אם רבנים אחרים יטענו דברים אחרים, הרי שהרב מלובאויטש

"הרב נתן לי לבחור לבד"

שלוש שנים אחר כך, בשנת תנש"א, וכיה הרב זלמנוביץ להסתופף שנית במחיצתו של הרבי מלך המשיח בחודש החגיגים, וזכה לקבל מהרבי את שליחות חייו בשדה החינוך. "בכל שנה, כשהיה מגע ערבו של ראש השנה, הייתה לנו לסקם בפיירוט על דף את כל הדברים הטובים שעברו עלי בשנה החולפת ולשלוח את זה אל הרבי. זאת מלבד מכתבים שכתבתי במשך השנה, בכל עת התלבבותות, תהיה, או בקשת עצה. לקרה שנת תנש"א הייתה תקופה אורך בה כתבתי מכתבים אך לא זכיתי לקבל תשובות".

הרבי זלמנוביץ נסע גם הפעם לקרה-tag הסוכות. עבדת היותו מבחן בஸרעה מלאה לא אפשרה לו לטוס לפני ראש השנה. באותו חדש תשרי זכה לעבור בחולקota הדולרים, ומאות ברכתו של הרבי גוז את שליחות חייו החינוכית שהפכה להיות עיקרית. "כשזכיתי לעמוד בפני הרבי, ביקשתי לראות הצלחה רבה בעבודתי בחינוך על טהרת הקודש. באותו רגע, לפני השופטת להשלים את המשפט ולומר 'בבית ספר מוקם'."

התהtron בצדיו לחזות ברבי. לפטע הרבי יצא עם ארבעת המינים, ונוצרה סיטואציה שעומדי מושב בסמוך לרבי. הייתי המום ונרגש ובירכתי את ברכת 'שהחיני'. הרבי שמע את הברכה ונענה יאמני. דקotas ארוכות אחר-כך לקח לי להירגע מהמפגש הזה. רעדתי. פניו של הרבי היו מלאות הבעה ועצומה כפי שלא ראיתי מעוד. חשתי שהרבי מאבחן אותנו אליו חסיד".

באותו ירח האיתנים בבית חיינו חווה הרבי זלמנוביץ עוד מפגש קרוב עם הרבי, מפגש שלדבריו לא ימחה מזיכרונו. "זה היה באחד הימים של חג הסוכות כשחזרנו מבצעים משדה התעופה קנדיז, שם זיכינו יהודים רבים בנגע בלבול. זה היה עורי חוויה מיוחדת. כשבזרתי ל-77 נאמר לי שיש ילדים יקרים, והרבי עומד לשאת שירה בפני הילדים. רציתי מאד להיכנס פנימה, אך כל בקשוטי נגע בללאו, מהסיבה שאיני מדריך. עוזי עומד בחדר השני ומבקש להיכנס, נפתחה הדלת והרבי נכנס. מצאתי את עצמי עומד מול הרבי והנהנתי בראשי בהכעה וב התבבולות. הרבי חיך לעברי חיך ורחב, כזה שהולך איתני מזו לכל

אל הרבי. נ Kapoor ימים ולא הגיעו תשובה. הבנתי שהרבי רוצה שאני אחילט בעצמי והמתוטלת נתה בסוף אל ההצעה של הרב שחר. הגעתلي להבנה שא-אי-אפשר להחזיר את הגלגול אחרת; נכנסתי לחב"ד ואני הולך עם זה עד הסוף. כשהודעת עתה לרבי על החלטי זכיתי במשמעות: "שייה בшуיה טוביה ומוצלחת"".

בח"י אילול תשמ"ז, חבש הרב זלמנוביץ מגבעת חסידית, ובראש השנה הגרטל כבר הקיף את הסירוטוק שהחל לבוש בקביעות מדי שבת. דומה שכחתהליק הפנימי של ההתקרבות לחב"ד ואל הרבי היה יציב, הדריך לשינוי הלבושים החיצוניים, הייתה קלה ומהירה יותר. "את חג הסוכות שתת תשמ"ח, שנת 'הקהל', עשתי במחיצתו של הרבי בבית חיינו. מי שלילוה והדריך אותי בכל הנוגות וההליכות הנוגות בליבורויטש, היה הרב שלמה איידלמן ע"ה, שליווני בכל צעד, ודאג לכל מחשורי". המפגש הראשון שלו עם הרבי, מפגש שנחקק עמוק בלבו, היה בעת שהרבי יצא מסוכתו בערב חג הסוכות עם די המינים לאחר אגידתם. "על פי הדרכתו של הרב שלמה איידלמן ע"ה עלייתו בסמוך לגן עדן

אצלם בגיל מבוגר יותר, בעיות שגדלות ומתעצמות".

כאמור, את עבודת החוריש מציע הרב זלמנוביץ' לעשות כבר בגיל הקטן, ומציג הנטופות חינוכיות לטעמו בדרך למידת הקראיה. "עד כמה זהה נשמע מהפכני, מוכרכחים להיות פתוחים לשיטות נוספת ומוסיפות מעבר לשיטות המסורת בה לומדים ילדיינו את אוטוניות האלף בבית. ברור שזאת השיטה הטובה ביותר. ישתי לא מזמן עם אחת המדעניות במשרד החינוך והסבירתי לה מה שיטת הלימוד במסורת בחרדים היא שיטה טובה יותר מכל השיטות, והיא הצדקה את דברי. אבל יחד עם זה חיברים להיות קשוביים ופתוחים לשיטות נוספות, ושננים לא להינעל. אם יש יلد שמתתקשה, וישניםabis – לחפש דרכיים יצירתיות אחרות שיסייעו לו".

הרב זלמנוביץ' קובע בנסיבות נוכחות ניסינו, שכשילד מתתקשה בלמידה ובתפיסה של החומר הנלמד כבר בגיל הרך, זה יוצר אצלו תסכולים שرك יילכו ויתעצמו. לדבריו זה מדרון חקלק שמביא את התלמיד מאוחר יותר לנשור ממוסדות החינוך, שכן הוא מרגיש חוסר שייכות.

"יש ילדים רבים שיש להם קושי לצרף שני מקורות מידע, ומשום לכך הם לא מצליחים להבין את מה שהמחัก עמל למד אותם לצרף נקודות לאותיות, וליצור תנועות ולהפיק צלילים. ואז המלמד שולח מכתב להורים בבקשה שיחזרו עם הילד על מה שלמדו בכיתה, אך לא תמיד להורים יש זמן לכך, והסיטואציה הזאת גורמת להיווצרות של תסכול בנפש הילד".

שאני שואל את הרב זלמנוביץ' מהן הדריכים והשיטות הנוספות שהוא מציע, והוא עבר לפירוט אוטם בחודזה רבה, שכן הנושא הזה הוא תמצית חייו. את השיטה הזאת הנחיל כבר בכמה בתים ספר בהם הוא משמש יועץ DIDKTI, ולדבריו ראה הצלחות רבות. " חשוב מאוד לעבוד עם הילדים כבר בגיל הרך על זיהוי צלילים באותיות. הקב"ה ברاء לנו הרבה מואוד חזשים, ואת כולם צריים לרטום בכך שאותיות יחקקו בנפש אצל הילד. צריך פשטוט להשתמש בהם. הבית נוסף שנitin להשתמש בו, והוא להשתמש ביכולת המוטורית והחזותית של האותיות על-ידי ליטוף ומיושש, כמו שלימדו אותנו שהילד ילקק את האותיות הקדשות בשעת כניסתו לחדר".

על-פי סקרים שמתפרסמים, עולה שמספר המתקשים בקריאה בארץ ישראל הולך וגדל, ובשנה האחרונות הגיע

הרב זלמנוביץ' קובע
בנסיבות נוכחות ניסינו,
שכחילך מתתקשה בלמידה
ובתפיסה של החומר
הנלמד כבר בגיל הרך, זה
يוצר אצלו תסכולים שرك
ילכו ויתעצמו. לדבריו זה
מדרון חקלק שמביא
את התלמיד מאוחר יותר
לನשור ממוסדות החינוך,
שכן הוא מרגיש חוסר
שייכות. יש ילדים רבים
שיש להם קושי לצרף שני
מקורות מידע, ומשום לכך
הם לא מצליחים להבין
את מה שהמחัก עמל
ללמד אותם לצרף נקודות
לאותיות, וליצור תנועות
ולהפיק צלילים.

שלו: "שנות הלימוד הרבות שזכהתי להשקייע בברכתם של בני ח'ז' מאפרשיים לי לסייע למורים להבין שהם חיברים לראות מול עיניהם את התלמיד ולא רק את חומר הלימוד".

שאני שואל אותו מהי נסחתת הקסם, הוא מודה שבחינוך אין נסחאות קסם, וכל תלמיד הוא אינדייבידואל כלעצמו, ואולם המוטו המרכזי שמרכיב את שיטתו היא להושיך ולתת לחלשים – מחד גיסא; ולדעת איך לאתגר את התלמידים החזקים יותר – מאידך גיסא. "מוכרכחים להבין שבchinוך צריך שתהיה חשיבה רב-ציונית. אי-אפשר ואסור להינעל על דרך מסויימת ולזנוח את כל השיטות והדרכים האחרות; מוכרכחים להושיך יכלהות נספות שאמורות לתת למchnכים יכולות לפתח אצל התלמידים את המערכת המוטורית והחשיבתית, וכבר בגיל צעיר לעלות על בעיות שיכולהו לצוץ

ח'ז' ברחוות', הרב בירך אותו 'שייהה בחצלה רבה ומופלאה'".
למרות הרזונה העשויה שלו בחינוכם של ילדי ישראל, החליט להעמיק את התפיסה החינוכית שכבר החל לבש לעצמו בעקבות הניסיון שצבר, וכך ללימוד את הנושא במכונים אקדמיים. אוטם ימים סיים את לימודיו במכון לפישץ למchnכים, והתבלט אם להמשיך בבית ברל, או במכון של פרופסור פירשטיין. הוא ביקש ב��ל לסייע לילדים שחווים קשיים בהתקדמות בקריאה ובבנייה הנקרה מול הפוטנציאל הגלם אצלם. מניסיונו הארוך בשדה החינוך הבין כי בעיה זו מתחילה באמנס מגיל צעיר, אך אם לא מטפלים בה היטב, היא רק תלק ותתעצל אצל הילד ותמנע את התקדמותו העתידית בוגב' החברתי וברובד ההתנהגותי.
"באחת התהוועדיות בקהלית ח'ז' ברחוות', כשהחלטה שאני רוצה להעמיק את התמקצעות בחינוך, סייר רב הקהילה הרב מנחם מענדל גלוכובסקי על יהוד שבקשה מהרבי להיכנס למדוד במוסד אקדמי, והרב ענה לו שלמרות שהוא בן למד, אין יותר לכך. כשסתמיימה התהוועדות, ניגשתי אל הרב גלוכובסקי בשאלת. הוא הצעה לי להגעה לשכתו ביום ראשון ולדון בעניין בcobד ראש".
לבו של הרב זלמנוביץ' נתה יותר לכיוון בית ברל, אבל שלושת הרבניים חברו בית הדין חשבו אחרת, ויחד עם החסיבות הרבה שראו ביציאה למדוד את הנושא בעקבות הצורך החינוי לטפל במרקם מעין אלה, החליטו שהמקום הטוב ביותר עבורו יהיה אצל פרופסור ראובן פירשטיין. "לאחר שסיימתי למדוד על העשרה כל' שיבת כפטון לביעית קריאה, השתתמתי בקורסים נוספים, בינויים קורס מאבחן דידקטי מטעם משרד החינוך, ועוד".
לשימם לב מגיל צעיר
בחוגים החינוכיים מוכר הרב זלמנוביץ' כאיש חינוך שרצ' למתקנים ארוכים, יסודי ומעמיק, רציני ומסודר שmagu עם משנה חינוכית סדרה שכבר הוכיחה את עצמה אצל תלמידים רבים שהזרכו לעיל החינוכי ולזנוח את כל השיטות והדרכים האחרות; הנורמטיבי לאחר שנטלו ממן. את סיבת הנשירה אצל מרבית הנערים הוא תולה בחוכר שימת הלב של המchnכים בשנות ילדותם הראשונות כאשר הם לומדים את אותיות הקריאה. כאן טמון אני מאמין"

הגישה הוזת לדבריו של הרב זלמנוביץ היא תוצר של השינויים שעברו על האנושות וכל תפיסת החיים שלנו בדור האחרון. "בעבר מורה יכול היה לומר 'אז מה אם הילדים לא מבינים אותו'. התפיסה זו נעלמה מן העולם. חיים בצד להזדהות עם מישחו, חייבים אהוב אותו. זה לא שיש איסור לכעס, בוודאי שניתן, אבל חשוב באותה מידת להראות לילד

זהה נעשה מאהבה

דמוקרטיה מחשבתיית כלפי המmonsים علينا, ומה אנחנו מוצפים מילידנו, שמחד לא נוון להם דוגמה חביבת של מורות, ומайдך נזכה שם כן ישמרו על הסמכויות? הדבר הכי חשוב בעיצוב דמותו של הילד הוא להיות עבورو אוזן קשבת למאווים ולקשישים שלו. עונש רק יגביר אצל את יצר המרדנות. ניתן לראות בברור איך במחנות קייז הילדים קשובים יותר למדריכיהם הצעיריים והולכים אחריהם באש ובמים; הסיבה לכך היא, שהמדריכים קשובים בעיניהם ומהווים סמל לחיקוי ודוגמה אישית".

הגישה הוזת לדבריו של הרב זלמנוביץ היא תוצר של השינויים שעברו על האנושות

הਪתרון, גם לא מול חוץפה. לפני שרצים לתת עונש – זהה הדבר הכى קל ופשוט לעשות – יש לבדוק מה המנייע שגורם לו תלמיד להתנהג כפי שהוא מתנהג. תלמיד שמתנהג לא כפי שמצוים ממנו, מתריס או מתחצף, מוכרכחים להבין שההתנהגות הזה נובעת מאיפשהו, והוא לא בא מהמלח ריק. העונש, גדול ככל שהיא, לא יצא את התסכולים שגרמו לו להתנהג כפי שהנתנה, אלא רק יביאו מזוזר לתהווחה הקשה של המורה שפגעו בסמכות שלו".

העולם השתנה ומשתנה כל העת מנה הקצה אל הקצה. מה שהמוניים הכוינו בילדותם, ביום לא רלוונטי באף צורה. "גם אנחנו המבוגרים מאפרירים לעצמנו

לעשרים וחמש אחוז! הרוב זלמנוביץ מודה שלמרות שהתוועה זו קתינה בהרבה בתלמוד התורה, הרי שזו לא פסהה עליינו. "מוכרכחים לעבוד קשה ולהשקי יוטר במיוחד בגילאים הללו".

- **כשייש קושי לימודי קריאה – עד איזה גיל הוא 'טבעי' ומאי זה שלב צריך להתחילה לבדוק את הנושא לעומק?**

"הבשות של הקריאה באהה לידי ביטוי עד גיל שבע,ומי שככתה אי או ב' עדין לא יודע לקרוא היטב, לא בהכרח שיש לו בעיות וכשלים, אלא בעיות בשלות. לכן, הילד בכתה ב' שעדיין לא קורא טוב – אסור לתת טsiguma של כישלון, מה שיכל לגרום הילד לקבוע עצמו תחוצה כזו".

ఈרב רב זלמנוביץ מדבר על קריאה, הוא לא מתמקד בקריאה טכנית גרידא, אלא ביכולת של התלמיד לחבר אותיות למילים ומילים למשפטים. "מוכרכחים להבini שקריאת זה גס-כן השגת הכתוב. ישנים ילדים רבים שקוראים היטב אך לא מבינים אף מילה ממה שהם קוראים. שמעתי מרבניים ביישוב שיש אצל תלמידים שקוראיםיפה מאדן, אבל כשחשים מתבקשים להסביר את מה שקוראים, הם מתתקשים בכך, גם כשמדבר בדברים פשוטים וקלים להבנה. עדיף להפסיק ללמידה פחות אבל לצורה יסודית יותר, כדי לוודא שהתלמידים מבינים. ברוב זהה, דוקא תלמידים שמתבקשים בקריאה טכנית מהירה וזריזה, מבינים טוב יותר את הנקרא מלאה האחרים, כי מה שモוביל את הקריאה אצלם, זה לא העניינים אלא הראש".

נשירה? גם אצלנו

הנושא הכי כאוב אצל הרב זלמנוביץ ווללה במהלך הראיון כמה פעמים, והוא תופעת הנשירה כמו גם הדרכים למנוע או למנוע אותה ככל האפשר. "חילק לא מボטל מהנשירה – מעבר לביעות סביבתיות ורגשות – נובע מטעולים לימודים והתייחסות לא נוכна מצד צוות המנכדים אל התלמידים".

באחד מבתי הספר בו אני עובד, ישבנו פורים של המנכדים והעלו על השולחן לדין את הצורך להעמיד נבולות מול מציאות של מה מותר ומה אסור. נשאלת השאלה מה יעשה ילך שלא יעמוד במוגבלות שהובנו לו. מפי כל המנכדים נשמעה המילה "עונש". אני טענתי בדיות היחיד שעונש זה לא

מתקשרים לדעת מה מצב ילדיהם, צריך בין היתר להציגם בפניהם את נקודות העוצמה של הילד, מפני שאת הנקודות הלא טובות של הילד ההוראה יודע גם מבלי שנצטרך לפרט אותם אוזוניו".

כך או כך, מסביר הרב זלמנוביץ, כשמתעסקים בחינוך הגישה צריכה להיות של דרך ארוכה וקצרה ולא קוצרה וארכוה. "הלמידה חייבת להיות באיכות ולא רק בכמות. גאות מורה צריכה להיות בכך שכל הכתה כקולקטיב הבינה את החומר שנלמד, ולא על מספר העמודים שהוא הספיק למד גם אם לא בהכרח שכל הכתה עמדה בקצב. צריך להגביר את החלק של החשיבה והעמקה בלימוד. לדוגמה: תלמידים בחום על אברהם אבינו או על נوح, כדאי לפרט את ענף היוחסין שלהם, מי קדם למי, להתעכ卜 על החומר שנלמד, לא לגמוע אותו; צריך לגורום לתלמידים לפתח את צורת המחשבה שתיהיה יצירתיות ומעמיקה יותר.

בעיצוב דמותו של התלמיד שותפים לא מעט ההוראים, למרות שבחיי החיים הנוכחי האחריות הזו ברובה נופלת על המורים. "הוראה חייבת לפנות לעצמו זמן לפחות פעם בשבוע ולראות את המחברת של לדינו, להעתיק ולהיות שותף; חייב לתת לילד הזדמנות לפחות פעם בשבוע להתבטא בפני אביו. המבצע של 'אבות ובנים' הוא דבר עצום. אני מציע להוראים לפרגון למורים. עיקמת אף של הורה על דברי המורה היא טעות; בפעם הבאה הילד לא ישמע גם לך. לא מוכחים להצדיק בצורה גורפת את המורה, ניתן להסתトイ, בצורה שהילד יפנוי שি�ונה הערכה בין הוריו למבחן".

החינוך בouser בעצמותיו

במהלך שעوت הראיון ניתן היה לחוש כיצד החינוך בouser בעצמותיו של הרב זלמנוביץ. הוא חי ונושם את זה. "בשנים האחרונות חל שינוי גדול בעשייה החינוכית" הוא אומר בזיהירות, "אבל עדין המלאה לא הסתיימה והוא די בראשיתה. אך בברעם היצמדות לשיטת החינוך הישנה והטובה שלנו, מוכחים להוציא נדבכים נוספים שיכולים להויסף ולחזור להזיזם הלמידה אצל הילדיים כדי שתתמנע בעתיד תסכלים שייגרמו לנשירה, שכן זאת המכחה הגדולה איתנה אנו מתחזדים בימים אלה. ישנה מודעות אך חייבים לפרט אותה למעןם בפועל".

באף צורה".

• מה קורה בשહילד כבר נפלט מהמערכת?

בפי הרב זלמנוביץ יש תשובה ברורה וחדה. "לא יעוז שנטריס כלפי הנהלה, עוד לפני שמנגע השלב שבו הנהלת היישיבה או בית הספר אומרים עם התלמיד הזה שהוא אלא יcolsים עוד לעובד' יש הרבה סימנים מקדים שהగורמים המקצועיים בכל מוסד צריכים לעמוד עליהם ולנסות לפטור אותם בדריכים שכבר הזכרנו. אם כמו צא אחרון כבר הוחלט להוציא את התלמיד ממשגרת, ההורים חייבים לחבקו ולא לדחותו, ולהרבות אליו דברים שיעיצנו אצלו את הנקודות החשובות שנמצאות בו. בכל ילד יש כ אלה נקודות, והן רבות".

"מוכחים לחזור בפניו שהוא תלמיד טוב, ומה שגרם לו לשבור את הכלים ולהגיע לכך משב שהנהלת היישיבה או הילמוד תורה החליטו להשעותו או לסלקו הם דברים חיצוניים שלא ישפיעו בהכרח על הפנימיות שלו שיש בה הרבה נקודות טובות. כל הורה מכיר את ילדיו היטב ומכיר את הבעיות הטובים שבhem. כל בריאה מורכבת מטופ ורע. כదרך אני מסביר בכל מפגש עם המורים, שכשהורים

ובכל תפיסת החיים שלנו בדור האחרון. "בעבר מורה יכול היה לומר יא זו מה אם הילדים לא מבינים אותו". התפיסה הזו נעלמה מן העולם. כיום, בכספי להזדהות עם משיח, חייבים אהוב אותו. זה לא שיש איסור לכעוס, בודאי שניתן, אבל חשוב באותה מידה להראות לילד שהזה מעשה מהאהבה אליו ולא משנאה. צאו ובדקו האם מדיניות הקנסות בעולם הישיבות הביאו יותר יראת שמים? התשובה היא לא רבתי. אז ברור שהשיטה הזו מצריכה מתנו המהנים יותר עבודה, השקעה ושימת לב, אבל זאת העבודה".

את הדרישת הזו מהמחנכים להשקיע יותר כוחות, יותר מרצו וייתר זמן עבור התלמידים, מגבה הרב זלמנוביץ מהמודל לחיקוי שהוא מצדיע לעצמו בכל הזרמנות, והוא הרבי מלך המשיח. "בוואנו חשוב כמה זמן הרבי הקדיש להשענות על צורותיהם של יהודים מכל העולם; שעוטות רובות הרב הקדיש לשמיית בעיות וסיפורים של יהודים מכל העולם ולכלם הייתה לו סבלנות, הקשבה מלאה, ואת ההתנהלות הזו אנחנו המהנים צריכים לישם בכתותינו. יותר להקשיב, יותר להשתתף. מוכחים בכל מקרה לראות בילד את המרכז ולא את עצמנו. בשום פנים ואופן אסור לפגוע בילד,

הצדיק שמסר נפשו

מאט: יהושע קענינג

ゾרץ פולין, התק"ד. שמו של רבי יעקב קופל מלוקוב, סבו של החזון מלובלין, יצא לתהילה בכל רחבי הארץ, בעל צדקה גדולה והביטו פתוח לכל היהודים. בדרךו, נוהג היה לאסוף לעגלו כל יהודי שפגש. לעיתים כשהייתה העגללה מלאה עד אפס מקום, היה רבי יעקב עצמו יורץ ממושבו ומהלך לצדי העגללה כשמהושכות בידיו.

היה זה ביום חמישי, ורבי יעקב יצא לקנות את צרכי השבת. לפטע צדו עניינו הילך כחוש לבוש קרעים: "עליה נא לעגלה ר' היהודי" הוא קרא, אך מרובה ההפתעה, הניד ההלך את כתפיו בסירוב. ניסתה רבי יעקב לשדרו, אך ההלך עומד בשלו: "טוב לי ללכת גגלי", הוא אמר. משלא הרפה ממנו רבי יעקב, פנה אליו ההלך בgesot:

מ

פרשת חייו המרתתקת של רבי יעקב יצחק הלוי הורוביץ - "החוזה מלובלין" - מגדולי האדמו"רים בפולין, שמסר את נפשו בפועל בניסיון לדוחק את הקץ ולהחיש את הגאולה • הותיר אחריו מאה ועשרים תלמידים ענק-רוח שהארו את פולין באור החסידות ובכיסופים לגאולה • וגם: "צלהת של משיח' ושעון מיוחד שציצל אחרית מכוון

להביא את הגולה

בנה אשר ייולד לה ויאיר את העולם כולם בתורתו וקדושתו".

משיסיים מלאך המות את דבריו, נעלם ורבי יעקב נותר לבדו. דבר המפגש הנורא, נותר כמוש בלבו עד יומו האחרון. שעתה אחדות קודם פטירתו בפורים תקכ"ט, חשף אותו בפני מקוריבו.

עדים ראשונים

עוד באותו השנה, נמצא החתן הרואין בנתו החסודה מייטל – רבי אברהם אליעזר הליי הורוביץ. רבי יעקב, שזכיר את דבריו ההלך הפלאי, הבטיח לחתנו חמיש עשרה שנים בהם יוכל מזונות על שלוחנו, אך התנה עמו בזו הלשון: "אם הילד הראשון

מבטו ברבי יעקב ואמר: "דע לך, כי נגור דין בבית דין של מעלה להסתלק מן העולם. אולם, אך ניתן פסק הדין, והנה הופיעו כתות כתות של מלאכים שנוצרו מעמשי החסד שלך, וטענו לפני הקב"ה: הלא כתבת בתורתך "צדקה תציל ממות", מי עוד כרבי קופל מלוקב עשויה צדקה, מדוע ימות בטרם השיא את בתו הצעירה מייטל?

מיד קפץ השטן ואמר: לא לעושי הצדקה כאלה נתכוון החכם; אנשים אלו, עושים ויקר בעני הבריות ולחלק לעולם הבא.

לבסוף נתן לי בית הדין של מעלה רשות לרדת ולנותות אותן. עמדת בניסיון זוכית בעשרים וחמש שנים נוספות, אתה תראה לא רק בחופת בתוך הצעירה, אלא גם בחופת

עגלתך! מכיר אני אתכם בעלי הצדקה, רודפים אתכם אחרי המצוות, רק כדי שתזכו בחלק בעולם הבא. אין מוכן לעזור לך בכך".

משבין את הבעייה, אורו פניו של רבי קופל, הפתרון היה פשוט: "עשה עמך עסק", אמר להלך, "אתה עלה ושב בעגלתי, ואני אתון לך במתנה שכר מצוה זו בעולם הבא".

לא נחה דעתו של העני, עד שחתמו את הדבר בתקיעת כף.

נד שיאיר את העולם

עליה ההלך המזוזר לעגלת, ולפתח ענץ

מלובליין, באותו יום סיים רבי יעקב יצחק את לימודי כל הש"ס עם פוסקים, דעתו הייתה מרוםמת והוא יצא לפועל בשדות שהקיפו את העיר. לפגע פוגש במשכילה מבושם לבוש מודרני מהודר שאמר לו ביחס: גם אני סיימתי ש"ס ופוסקים כמווך, אך כת' התקדמתי נועשתי סטודנט והריני לומד את חוכמות העולם, גם אתה רואה שאתה שותעה לך.

הדברים זעזו את האבך הצעיר, והוא פסע בסערת רגשות אל בית הכנסת. כיצד התדרדר כך, מי שmailto כרסו בש"ס ופוסקים? שפך רבי יעקב יצחק את שיחו לפני ארון הקודש ולפגע נגלה לעיניו חזון נפלא, היה זה אביו שאמר לו: "אל פח! לך לרובנה, שם תמצא את דרך האמת!".

היה זה בתקופה, בה שימש רבי דב בער ממעוריטש מגיד עיר רובנה. כשהגיע רבי יעקב יצחק לעיר, נחרד לשמעו שהמגיד חולה אנוש. מיד החל למקווה, טבל בכובנה, ונעמד בתפילה נרגשת לרופאותו של המגיד. באוטם רגעים, השתנתה האוירה בביתו של המגיד, הצדיק החל להראות סיימי התואשנות. רבי יעקב ישראלי, שמסר את נפשו בתחינה ובתפילה עוד בטרם נח מעמל הדרך, נפל מתעלף על מדרגות המקוות. המגיד הריגש בכך ואמר לחסידיו: מהרו למקום והצילהו נפש ישראל. כך ניצלו חייו של רבי יעקב ישראל ברגע האחרון.

"אין בן דוד בא עד שתתפרנס תורתו של רבי זלמן"

בערב השבת הראשונה לבואו של אל המגיד, נכנס רבי יעקב ישראאל אל המטבח, נטל חתיכת דג ומלח אותה היבט. על מעשיו, השיב: "ויהוג הנני, שאת הדגים אשר אוכל בשבת קדש מולח אני בעצמי". מעשיו של האבך הצעיר, עיררו תהיה בקרב החבירא קדישא: וכי מנין לו לאברך בלתי מוכר זה, שדווקא חתיכה זו המתבשלת בסירעם עד רבות כמות טיפול בחקליו?

אך תלמידו החביב של המגיד, רבי שניאור זלמן שלימים נתפרנס כבעל התניא, חש כי יש דברים בגוי... הוא נטל פיסת חוט וקשר אותה לפיסת הדג המיחודה, מצפה לראות כיצד יפול הדבר. הגיעה שעת העזודה, המשמש הגיש בפני התלמידים את חתיכות הדגים בו אחר זו, והנה החתיכה המפורסמת מוגשת לתלמיד

השעון מבשר הגאולה

לאחר ההשתלכות חלקו שלושת בניו של החוזה את החפצים הקדושים שהותיר אחריו. בחלקו של בנו רבי יוסף מטורטשין נפלו בגדי השבת של אביו, שהיו עשויים ממשי, ושעון הקיר שהיה תלוי דרכ קבע בחדרו.

משנסתיהם ימי 'השבעה', נטל רבי יוסף את הצורו היקר תחת בית שחיו והוא אל עירו טורטשין. לפגע התקדרו השמים, ועננים אפורים החלו להמיטר טיפות גдолות שהפכו במהרה לגשם שוטף. מיהר רבי יוסף לחפש מחסה אצל אכסנאי היהודי, בתקופה

שהgasם יפסיק במהרה ויגיע עוד באותו יום לבתו שכאן יצא בדרך לחדרו כל. אך הגשם לא חדל, ורבי יוסף נאלץ ללוון באכסנאי עד למחרת בצהרים בעל כורחו.

כשהתבהרו השמים, לא ידע רבי יוסף מה יעשה, הן עליו לשלם תמורה האירוח והמזון אך בכיסו לא הייתה פרוטה לפרוטה. בצער רב, נאלץ רבי יוסף להציג את החפצים הקדושים שירש זה עתה מאביו. התיעץ הכהני עם אשתו, התרשם מבגדיו המשי, אך החליט שאין לו חוץ בהם. הוא החליט ללקח את השעון שהיה מערך נדיר באותו ימים, באומרו: באמצעות השעון, יוכל לקבוע שעיה קבועה לחילבה, בוקר וערב, הדבר יהיה לטובתנו ולטובת הפרה...

רבי יוסף הלך בדרך לבב והשעון נותר באכסנאי. חלפו הימים, ולמקרים נקלע הצדיק רבי יששכר בער מרודושץ. משגהיג הערב, פנה אף הוא ללוון באותה אכסנאי.

הגע הלילה, שקט אופף את הכפר, אך מחרדו של הרבי מרודושץ בוקעים קולות ריקוד ושירה, מתחפה לו הכהני במיותו מצד לצד, תמה: מודיעו מה שמחה הצדיק? עם שחר לא התפקיד הכהני ושאל: מודיע לא ישן כבוזו כל הלילה, ומהי השמחה הגדולה?

ענה לו הרבי: אמרו לנו, מהיכן קיבלת את השעון התליי בחדרי? סיפר לו הכהני את השtellות המאוורות, בשלה קיבלו מיהודי הדור צורה וחסר כל.

ענה הרבי ואמר: כשהשمعתי את קול דפיקות השעון, מיד הכרתי בו שזהו שעונו של החוזה מלובליין. כי שעון רגיל, מצלול ומודיע לבניו שהתקרב בשעה נוספת ליום מותנו. הנה הוא אמרת שידעה זו מזרזת לתשובה ולמעשים טובים אך יש בה גם מן התגונה.

אך שעונו של החוזה, שונה הוא. בכל צלצול שלו הוא מבשר שקרובים אנו שעיה נספת לקראת הגאולה האמיתית והשלמה... لكن רקדיי ושמחתי כל הלילה.

אל או'r החסידות

יהי בן זכר – תהיה לسبא הדעה המכרצה בחינוכו.

ואכן בעבר שנה, נולד לזוג הצעיר בן זכר ונקרא שמו בישראל 'יעקב יצחק'. הסבא המאوش, השקיע בחינוכו של הפעוט את כל כוחותיו. כבר בילדותו התגלה יעקב- יצחקיל הרץ, כמו שנraud לגדלות. בגיל שלוש היו כמעט כל התפילות שגורות על פיו בעלה. כשגדל והחל בלימוד הגמara, התבבל בין חבריו כבעל כישרונות מוציאינים ותפישה מהירה. בהזדמנות אף סיפר, שהbihו יולד עלה בדעתו לחבר פירוש על סדר קדושים!!

העלם הצעיר המשיך לטפס במעלות התורה, תחילת למד בישיבתו של רבי מציה' מייזליש הרבה של זולקואה, ובהמשך בישיבה החסידית של רבי שמלקה מניקלשבורג.

אך מקרה אחד, השפיע ללא ספק על דעתו של רבי יעקב יצחק, ושכנע אותו שעדיין לא מצא את דרכו בעבודת השם ועליו להחפה...
סיפר האדמו"ר ייחיאל חיים הליי מאפטא: היה זה ביום עולםיו של תלמיד

העיר לובלין בסמוך לתקופת החוזה

פולין, והרבץ תורה והדרכה בתלמידים רבים.

פעם מנסחאל תלמידו 'היהודי הקדוש' מפשיסחה, מדוע נהרים אלפים ורבות דוקא אל החוזה, ענה: "לחוזה ניצץ מישית, ולכנו נסעים אליו כל ישראל".

על יחסם של החסידים לרבים, יכולים אנו למדוד מדבריו של רבי אורי מסטרלייסק: "לובלין היא ארץ ישראל, חצר בית המדרש – ירושלים, בית המדרש – חצר הבית, דירת' החוזה – האולם, העוזרת וההיכל, חדר' החוזה – קודש הקודשים והשכינה מדברת מתוך גרכני".

מבין תלמידיו הגדולים, יצאו רבים ממיסדי שושלת החסידות בפולין ובגליציה רבים אחרים, היו לרבעים ברחבי המדינה. על תלמידיו נמנו: "היהודי הקדוש" – רבי יעקב יצחק מפשיסחה, האדמו"ר רבי שר שלום רוקח – מייסד שושלת בעלי, רבי נפתלי מropolis (שתלמידו ייסד את שושלת צאנז), רבי מנחם מענדל – מיסד שושלת קווצק, ועוד רבים.

'החזוה' למדו ממו דרכ' בעבודת הbara. תחילתו ישב 'החזוה' בלנצוט, אך בעקבות חלום פלאי, ממו הבין שאין דעת רבו – רבי אלימלך – נוחה מכ' שהוא מתגורר בעיר הסמוכה אליו, עקר לעיר רוזבדוב.

את רוח קודשו שהתרפרסם בה, וראיינו המופלאה מקצתה העולם ועד קצחו, 'יחס רבו – רבי אלימלך מליזנסק, להקפותו המופלאה על קדושות העניים. בצעירותו, עוד קודם שתה ממעניינות החסידות, נהג החוזה' לקשרו את עיניו במט�ת בית הולכו ברחוב, הנגהה זו פגעה בראיינו הגשמי, אך היה הסייעת השיבת לקשרו ראיינו הרוחני של שמו נקרא 'החזוה'.

לעתים כונה אף 'הנביא'. רבי צבי אלימלך מציגוב שהיה מתלמידיו, אמר על רבו הגדול: ההבדל בין רבי לבין הנביאים, הוא אך בזה שלא היה יכול לומר "כה אמר ה'"...". בהזדמנות, אף העיד על עצמו: "היהתי יכול לשוכן במסוף העולם ועד סוףו, אך כשראית עוצם הקלקול שבעולם, התפלلت שtabטן ממני סגולה זו".

ה居ש לצדו של האברך החדש. אך לפטע, תקפו את התלמיד מכאובים משוניים והוא לא יכול היה לאכול. סילק איפה את צלחתו עברו שכן, הלא הוא... האברך הצער רב' יעקב יצחק. חתיכת הדג אכן הגיע לבעליה!

עדות מעניינת, על יחסו החם של 'החזוה' לרבי הזקן, עולה מכתב תלמידו של 'החזוה' – רבי אהרן משה מרוז. זה האחרון, רגיל היה לעור את מקורבו לקבוע עיתים לימודי תורה אדמוני' הזקן, כשהוא מסביר זאת בדברים שאמר לו רבי החוזה'.

ומעשה שהיה כך היה: רבי אהרן זה, נהוג היה מפעם לפעם, לעיין בספר התניא קדישא, אך השתדל לעשות זאת בחצנען, כי חשש שאין דעת רבו נוחה מכך. באחת הפעמים, בהיותו שקעו בעינויו, נפתחה חדלה ו'החזוה' נכנס. התלמיד המופתע הופגע עוד יותר לשמעו מפי רבו, שטוב הדבר לעסוק לימודי התניא. באותו הזמן הזה נחשף 'החזוה' ואמר: "אין בן דוד בא עד שתתפרנס תורה של רבizi זלמן".

באgorה שכתב לרבי לוי יצחק מבארדייטשוב, התבטא 'החזוה' על רבינו הזקן: "זהו מסר את עצמו ונפשו תמיד, עברו צורת ישראל".

משיח שקר

בחיותו ראש וראשון להפצת החסידות בפולין, סבל החוזה רבות מתעלולי מנגדי. באחת הפעמים, עלה במוחם הקודח של מספר פוחזים, מזימה לטעתו בצדיק וכך לפגוע באמונתו חסידי. לקרו איפה פיסת עור צבי ורשמו עלייה בקפידה: "יעקב יצחק בן מאטיל משוש. נאום השם".

באילוותם, בטוחים היו בני הבלתי, שכאר יקרא הצדיק את הפטק יחשוב שהפטקה נפלה ממשים וירפסם כי נבחר

ניצוץ משיח בקודש הקודשים

בשנת תק"ס העתיק החוזה את מושבו לעיר לובלין, שם הקים את חצרו במרכז הרובע היהודי. עד מהרה הפכה העיר למרכזו החסידיות בפולין, מרכזו של תורה ועובדיה שהoir בואר החסידות את כל המדינה. גאנונים ולמדנים לצד המוני בית שינאווה. לאחר פטירתו הרבה האחים, התקשר רב' יעקב יצחק אל רבי אלימלך מליזנסק שחיבבו חיבה יתרה. עוד בחיו של רבי אלימלך, שלח את פרחי החסידים אל

'החזוה'

ב'יט בכסליו התקליג הסתלק הרבה המגיד, ורבי יעקב יצחק חזר לרבו רבי של מלכה, שהיה באותה תקופה רבה של שינאווה. לאחר פטירתו הרבה האחים, התקשר רב' יעקב יצחק אל רבי אלימלך מליזנסק שחיבבו חיבה יתרה. עוד בחיו של רבי אלימלך, שלח את פרחי החסידים אל

פנini גאולה במשנתו של החוזה מלובליין

תמיד בשמחה

כל ימי היה 'החוזה' מלובליין מאמין ומצפה לבייאת משיח צדקנו. סיפר הרב ישראל הכהן מטasmוב, שהצדיק נהוג היה להזuir את משמו מידי לילך, שבאים ישמע פעם משיח, עירנו תיכף ומיד.

אך מיידן, סלד מהעצבות ואפילו על עניינים גבוהים 'יכשכינטא' בגלויה. דרכו בעבודת השם, הייתה בשמחה נפלאה, צהלותו בפניו ואבלו בלבו על גלות השכינה. ומרגלא בפיו: "ואתה עייף ויגע ולא ירא אלוקים" – משום שאתה עייף וגוע מצומות וסיגופים...

אחד מגודולי תלמידי החוזה – רבי משה טיטלובים בעל "ישmach משה" התנגד במשן שנים רבות לתורת החסידות ולחסידים. בפגישתו הראשונה עם רבו לעתיד, הקשה היישmach משה' על דרכי החסידים, שאינם מתאימים כראוי על החורבן. נעה 'החוזה' ואמר :

– משל הדבר, למלך שנשבה וגלה למרוחקים. אהוביו הנאמנים של המלך,ocabו ובכו את בזינו של המלך אך כאשר נקלע לבית אחד מהם, אירוח אותו האיש בפנים שמחות ומארות, כשהוא מניע את אביו החותך בלביו. גם אנו, סי' 'החוזה', מתאבלים בלבינו על גלות השכינה, אך שמחים אנו על שוכינו שהיא תשרה עמו. לא חלפו הימים, ורבי משה הפך לחסיד נלחב, והיה נושא בקביעות ללבליין.

במערכה להבאת הגאולה

הציפייה לגאולה שבערה בלביו של החוזה, הניאתו לפועל בדריכים נסתרות כדי לזרז ולהחיש את הגאולה. תחילתה של החוזה לבדו, לאחר מכן שיתוף בסודו צדיקים נוספים שיחיד התמידו בנסיות חזיריים ונשנים לדחיקת הקץ, עד שהדברים הגיעו לכדי מסירות נפש ממש...

הניסיונו הראשוני נעשה על ידי 'החוזה' לבדו. הצדיק החל לעסוק בתפקידו וביחסודים עילאיים, כשהוא מבקש להביא את קץ הימים. בזמן מה, בטוח היה כי שעט הגאולה קרבבה ובהה, אך לא עלה הדבר בידו. לאחר מכן ניילה את אוזני תלמידיו הגדל "היהודי הקדוש" מפשיסחה, שהאנשים הפושטמים שבעם מוכנים היו לגאולה, אלא שדוקיא יאנשי המעליה יעיכבו אותה – שכן בשל מעלתם כל אחד מהם אמר 'אני אמלוך'...

חוישוב קיצין משום כיבוד אב אמר על הצדיקים, מחשבי הקיצין מתי יבוא משיח צדקנו שנוהגים הם לפי ההלכה. שכן, כאשר בן רואה שאביו אין עושה חיללה כיואת, אז משום כיבוד אב, לא יוכל לומר לו שאינו עשה כשרה, רק חייב להראות לו הדין בתורה ולומר לו: אבא לך כתוב בתורה.

וכיוון שאנו רוצים לחוות דעתנו לאבינו שבשמיים שיוחס על בניו ויגאל אותנו בקרוב, וכי אין מן הירוש כביר של שיבלו עד על הגלות, لكن צדיק הדורות מחדשים איזה קץ משיח, ונונתנים על זה רמז באיזה פ██וק בתנ"ך איך שבשנה זו יבוא משיח צדקנו. והוא, להראות לאבינו הבורא יתברך שם: אבא לך כתיב בתורה....
(אוול רבוי, אור הנפלאות עמ' י"ב)

אפשר להביא הגאולה ללא צער

"על דרך שפרשו נא הפסוק" בטרם תחיל ילדה, בטרם יבוא חבל לה והמליטה זכר". פירוש בטרם תחיל נכסת ישראל תהיה הגאולה. אל תאמר שצריך דוקא חבל משיח; כי אדרבה, בטרם יבא חבל לה [לשון יסורים כמו 'חבל לידה'] והמליטה זכר הוא גאולה אחרונה להיות שיר חדש דבר [בגאולה העמידה נאמר 'שירי לשון זכר'].
(זכרון זאת בחוקותי, עמ' ק"ט)

אריכות הגלות שהייתה – חוסכת חבל משיח

... והנה וודאי אם היה רצוח הבורא להביא את הגאולה על ידי צער היה עשוזה זה כבר, כי הוא יודע הסוף, אם אי אפשר אלא זה מה האריך הגלות. אך הוא רצוח שעל ידי אריכות הגלות יבוא הגאולה לא על ידי צער.
ואי משום הנשומות שבגוף [ש"יאין בן דוד בא, עד שיכלו נשומות מן הגוף], היה אפשר שנפירה ונרבה מאוד וכך שפירש הארייז"ל על פ██וק "הקטן יהיה אלף כו'"
כידוע.
(שם ירמיה, עמוד קמ'ב)

מדוע לא הצליח רבי לבטל את תשעה באב

איתא בגמרא פעם אחת חל תשעה באב להיוות בשבת וביקש רבי לעקור תשעה באב ולא הodo לו חכמים.

יש לומר דרצה [רבין] לומר שכחלה תשעה באב להיוות בשבת, שהוא עת רצון ורעווא דרעוואן, ביקש רבי לעקור את תשעה באב למורי, דהיינו להביא את הגאולה השלימה ולבטל תענית את תשעה באב למורי.
אלא, שלא הodo לו חכמים. הינו, שלא היה לו עוז מחכמי הדור. שלא מצא לו עוז מחביריו, שהיו דומים לו במידה זו, לעשות דבר גדול כזה.
(אוול רבוי אוור החכמה ח')

למשיח ה' – או איז, יגלו הם את קלונו ולפתע קרא בקול לשובביו:

– ידוע כי חותמו של הקדוש ברוך –
"אמת", ומשלא חותם כאן "אמת" משמע
שקר כתוב בקהלף...
ואז קרא בקול גדול – "שקר! שקר!
שקר!"
כשהמע האיש המסתתר את עזקה
בבקוץ רוח, בידעו שמנגנו של 'החוזה'
למשמש בבגדיו בעבר השבת, כתוב
בשולchan עורך מחשש טליתו. הכניס החוזה
הפק ממתנדג מובהק לחסיד נלהב.
נשימתו, עינוי הקדושים סקרו את הקלף

אחד מן החבורה, ארבע לצדיק, עד שהצליח לחזור לבתו בעבר השבת ולתחוב את הקclf לבגד השבת שלו. חיכה הפוחז בקוצר רוח, בידעו שמנגנו של 'החוזה'
למשמש בבגדיו בעבר השבת, כתוב
בשולchan עורך מחשש טליתו. הכניס החוזה את ידו לבגדו, והמתנדג במחבאו עצר את
נשימתו, עינוי הקדושים סקרו את הקלף

עם רבי מנדלי מרימנווֹב

שוב ערך 'החזזה' ניסיון שני להחיש את הגאולה, אלא שהפעם צירף אליו את ידידו הנאמן – רבי מנחם מענדל מרימנווֹב. יחד החליטו ליחד יהודים במשך חמיש שבועות רצופות וכך ימשיכו את חמשת חלקיו הנשמה השיעיכים למשיח צדקנו.

אך התכנית לא התקיימה כמו תוכנן.

בליל שבת הראשון, כאשר ישב הרבי מרימנווֹב אל שולחנו הטהור של החזזה, תמה למראה החסידים שהיו משוחחים בסעודה בחופשיות. בשולחנו של רבי מענדלי מרימנווֹב היו החסידים נוהגים לישב באימה ובזיע בפני ربם, ורבי מענדלי לא יכול היה לסבול דבריהם של סתם, בשולחן השבת. מרגע רבי מענדלי בחסידי החזזה, נדמה הקולות ואיש לא פכח את פיו, בשולחן השתרה אווירת יראה.

דרך של 'החזזה' לעומת זאת, הייתה להאיר פנים למסובים ולשוחח עם בדברי קודש. פנה אל ידידו רבי מענדלי ואאל: "איך אפשר להטיל כך אימה ופחד על יהודים?"

למרחרת, כאשר הגיע הרבי מרימנווֹב אל שולחן הסעודה, ראה שהחלות מכוונות במפה, והסיר את המפה מעל החלות, אך החזזה סבר שיש לכוסות את החלות. התרכחותו אלו, הדגישו את דרכיהם השונות של הצדיקים ופגעה במאציהם המשוטפים.

שבشبת השניה לשנתו של רבי מענדלי בלובליין, חלה בחום גבוה, ובהגיע עת הסעודה השלישית, לא יכול היה להגיע אל השולחן. התוכנית לחמש שבבות רצופות של יהודים, נפעה, וכבר למחמת נפרד רבי מענדלי מ'החזזה' ווזהר לבתו.

מיד עם צאתו מLOBLEV, הוטב מצבו של רבי מענדלי, ועוד בדרך הבရיא לחלוון. וכי הדבר לאו, שהיה זה השטן שעמד על המשמר והפר את התכניות. אולם, 'החזזה' לא נושא והמשיך לטכש עצה כיצד להחיש את בוא הגאולה.

מלחמות נפוליאון

את הנסיון השלישי يوم 'החזזה' בעת המלחמה הגדולה בין נפוליאון הצרפתי לבין אלכסנדר הרומי.

ראו כמה מגדולי הדור: המגיד מקוז'ינץ, החזזה מלובליין ורבי מנחם מענדל

יהודים בלובליין בתקופת השואה

הוא הקדים את שאר הצדיקים. כיצד? השכם בבורק קודם לתפילתו, בעוד הצדיק פולין שקיים בתפליטם, נטל את השופר بيדו ותקע מהה תקיעות. כך הכריע רביינו חזקן את הכהן נגד נפוליאון הצרפתי... ו... לאחר תפילה שחורת, כשהגיע עת התקיעות בבית מדרשו של המגיד מקוז'ינץ, הרגיש שהמערכה הוכרעה ואמר: "הלייטאי [כניוו של הרבי מלאדין] הקדימנו וניצחנו..."

לפי מסורת נוספת בקשר לחסידי פולין, גם הצדיק רבי נפתלי צבי מروفשיץ נלחם נגד נפוליאון, ואך הצלחה לשכנע בכך את המגיד מקוז'ינץ.

מרימנווֹב, שלמלחמה זו היא שעת הקשר לגאולה של לימה, שהרי גمرا מפרשת היא: "אם ראת מליהות מתגרות זו בזו צפה לרגלינו של משיח".

טיכסו הצדיקים עצה, ביקשו והתפללו לה' שיצלח נפוליאון במלחמה נגד רוסיה, ושתהיה זו מלחמת גוג ומגוג, שתביא בעקבותיה את בית המשיח. ואכן הצבא הצרפתי בפיקודו של נפוליאון, ניצח וכבש חזית אחר חזית.

אך נגד הצדיקים אלו, עמד רביינו חזקן, רבי שניאור זלמן מלאדין – בעל התניא. רביינו חזקן סבר, שטובות ישראל היא שהצאר הרוסי ינצח במלחמה. את דבריו נימק בדברים שראה ברוח קודשו בשם רום: "בימים הראשונים של ראש השנה, קודם מוסף, הראו לי: אם ינצח בנאנפערטה [נפוליאון] ירבה העושר בישראל, ווירום קרע ישראל; אבל יתפרק ויתרחקו ליבן של ישראל מאביהם שבשמיים".

אבל אם ינצח אדוננו אלכסנדר [שליט רוסיה] – אם כי יורבה העוני, ווישפלו קרן ישראל, אבל יתקשרו ויתעקרו ליבן של ישראל לאביהם שבשמיים".

ידעו הצדיקים, שההכרעה בין תומכי נפוליאון למוגדים, טיפול בשעת תקיעת השופר בראש השנה הקרוב. צדיקי פולין, חרגו ממנהם להתפלל בארכיות, וחפזו לקראות תקיעת שופר כדי לסתום סופית את פי השטן המקטרג.

אך רביינו התכוון לתקיעת שופר, אולם

הניסיונו הרביעי

מפלתו של נפוליאון, לא ריפתה את ידי הצדיק ועד מורה יצא בזומה חדשה להחשת הגאולה. הפעם הוא צרעף בסוד הפעולה הצדיקים נוספים: רבי מרדכי מטשרנוביל, רבי אייזיק מקאליב ואת גדול תלמידיו – 'היהודי הקדוש', בתקופה שכוחות מסווגים, יצלחו הפעם להחיש את הגאולה.

היום שנקבע להתאמצות בתפילה ובתחונונים, היהليل הסדר של שנות תקיעיג' שהרי כבר אמרו חז"ל "בנין גנאל ובנין עתידין ליגאל".

בעת תפילת ערבית בליל התקיעת שופר, אולם

גדולים, אבל אנו חושבים, שמה שלא נעשה בכוח השופר נעשה בכוח השמחה של תורה – בשמחת תורה כי כח השמחה גדול מכח היראה.

גם בקוז'ינץ התנהלה המערכת בעוז. בליל יום הכהנים זעק המגיד בקהל נורא: "ריבונו של עולם, אמרו לנו ישלחתי בדבריך, והחש את הגולה. שמא תאמר, חסרים צדיקים בעולם? הלווא יש לך את רבינו מענדלי מריםנו – שהנו צדיק אמוני. שמא חסרים "אוראים ותומים" בדורנו? הרוי ישנו 'החזזה' המאיר כארים ותומים. שמא אין לך בעלי תשובה? הריני, ישראל מקוז'ינץ, בגופי החלש והרפה, מוכן ומזומן לעשות תשובה עברו כל קחל ישראל!" מי הדין חלפו, והצדיקים ידעו שכעת עליהם להשלים את עבודת היראה, בעבודת ימי השמחה: חוג הסוכות ושמחת תורה. אך לנגד מאמציו הצדיקים, אימץ אף השטן את כוחותיו: בערב חוג הסוכות, חלה לפטע המגיד מקוז'ינץ ומשעה לשעה הלא מצבו והדרדר. עלعرש דווי קרא המגיד את בנו הצדיק רבי משה-אליקים ואמר לו:

לפני רגעים אחדים, נגלה אליו הצדיק רבי לוי יצחק מברדייטשוב ואלאתו למה איינו שומר הבטחתו שכשיילה לשם לא ינוח ולא ישקטו עדי ייחיש את קץ הגלות. והшибלי לרבי לוי יצחק: 'בקרוב, כאשר תהיה עמו בעולם האמת, או אז תבין את אמתית הדברים. עולם הפוך יתגלה לענייןך, כי מה שנדמה בעולם זהה לצראה ורעה עבר כל ישראל – נראה שם, בעולם האמת, בטובה גודלה. וכן אסרו בשום אופן לדחוק את הקץ. שעיה קללה לאחר מכון, השיב המגיד מקוז'ינץ את נשמותו לבוראה.

מחמות הסטר פנים, לא ח' החזויה בהסתלקות חברו, גם חסידיו העלימו מאוזניו את הידיעה הנוראה, שלא צערו בערב החג.

הנפילה הידועה'

הגיא היום הגדל שמחת תורה. בית המדרש היה עמוס בחסידים שהגיעו כדי להיות במחיצתו של הרב. רוקדים החסידים ושרים בלב גבול, והצדיק עומד ומעודד את הקהל: "אם יהיה לנו שמחת תורה שמח, יהיה לנו גם תשעה באב שמח", הוא אומר. כוונתו של 'החזזה' ברורה: השמחה תביא את המשיח ותבטל את החוץ,

עומד הצדיק בבית המדרש, מותעצם ונשפתו משוטטה במרומיים. בשופר הקטן שאוחז בידי דוד'ל צריך לעורר את השופר הגדל השטן – שופרו של משיח; אך השטן וודאי לא ישב בחיבור ידים וינסה להכשיל את המשימה. דממה سورרת בית המקדש, רועדים התלמידים מאיימת המועד, והשופר לפיו ומנסה לתקוע, אך השופר דומם...

משוטטה במרומיים. בשופר הקטן שאוחז בידי דוד'ל צריך לעורר את השופר הגדל – שופרו של משיח; אך השטן וודאי לא ישב בחיבור ידים וינסה להכשיל את המשימה. דממה سورרת בית המקדש, רועדים התלמידים מאיימת המועד, הנו זוהי מלחמה בשטן עצמו, והוא מבקש רבם להעביר מן העולם. "תקיעה!" מצוה 'החזזה'. מקרוב רבי דוד'ל את

השופר לפיו ומנסה לתקוע, אך השופר דומם... "תקיעה!" מצוה 'החזזה'. מקרוב רבי דוד'ל את השופר לפיו ומנסה לתקוע, אך השופר דומם... שוב נשמע קולו של הרב, הגוער בקהל: "תקעו! רחמנא אמר: תקעו!" – התורה מצווה علينا לתקוע, ואם היבעל דבר' מעכב שיתקע הוא...

רק סיים הצדיק את דבריו, ותיקף שמעו התקיעות, צלולות וברורות. ניצחון קטן בדרך לניצחון הגדול.

כ' בשמחה תצאו - מהגנות

בסעודת ראש השנה, אמר 'החזזה' לתלמידים שישבו אל שולחנו: "הקטרוגים

התפלל 'החזזה' בדבוקות מופלאה, מותעצם בתפילה ומהיד ייחודיים. אך כבר בעת עירicity הסדר, הריגש 'החזזה' שהבריו אינם עמו בייחודיו. לאחר החג התגלו הסיבות:

בבית "היהודי החדש" התערב השטן וחזר רבי בין זוגתו הרבנית שינדלה, לבין אמו של 'החזזה'. כך, במקומות להתעסק ביהودים עליונים, נאלץ להתעסק במרדיים שבביתו... בבית הצדיק רבי מרדי מטשרנובייל אבד ה"איפיקומון"; ועירicity הסדר שובשה שעיה ארכוה עד שמנצא, ואילו בבית רבי אייזק מקאליב שהתגורר בhonegoria] אמרו את ההגדה בהונגרית... כך נכשל הניסיון הרביעי של 'החזזה' להביא את הגולה.

ארבע פעמים יצא החזויה למערכה להחשת הגולה, ורבעה פעמים נכשל. אך מסירות נפשו למען כניסה לישראל לא ידעה גבולות, הניסיון הבא נקבע ליום ראשון תקיע'ה.

צדיקים מתחדים

מספר יהודים קודם התקדים החג, החל 'החזזה' בהכנות הדורות. הוא ידע שתהיה זו מלחמה בפמליה של מטה ובפמליה של מעלה ויש לגייס לשם כך את מיטב הכוחות.

לצדיו של החזויה, עמדו שני תלמידיו הקדושים: רבי קלונימוס קלמן, בעל "מאור ושם", ורבי נפתלי הירץ מריזן. יחד עם עמדיו הצדיקים הנוטפים שנותו חלק במערכה, שפלו איש איש במקומו: רבי ישראל בקוז'ינץ ורבי מנחם מענדל ברימונוב.

'החזזה' ראה ברוח קודשו שאין די בכך ושיגר איגרות דחופה אל רבי מנחם מענדל מקוסוב, בעל האהבת שלום – שיבוא אף הוא לולבלין ויעזר בכוונות וביהודים. אך השטן בחש בקדדרה פעם נוספת, רבי מענדל נשר בקוסוב בלחץ חסידיו ושלח במקומו את בנו – רבי חיים מקוסוב. 'החזזה' הקפיד על כך, שכן לא לרבי חיים כיוון, שהיה לו לעזר במלחמות הגולה.

הגעה עת תקיעת השופר של ראש השנה. בבית מדרשו של 'החזזה' עומדים הכל באימה וברתת. יודעים הם שזויה שעת הכרעה. תלמידו הצדיק – רבי דוד'ל מלעליב הוא בעל התקוקע, ואילו 'החזזה' עצמו הוא המקריא של התקיעות.

עומד הצדיק בבית המדרש, ונשפתו

למעלה: האול על קברו של רבי יעקב הלו הורוויץ; צילום Krzysztof Schabowicz
משמאלי: המצבה היישנה על קברו של החוזה

רתוק למיטתו, תלמידו הפרופסור חיימ זוד ברנהרד, ניסה ככל יכולתו, אך לא הצליח לאושש את רבו. "כל כוחות הסטרא אחראו קמו נגדי", גילה הצדיק לתלמידו הרופא, אך גם על ערש דורי לא זו מאמונתו וציפיתו: "אחכה לו בכל יום שיבוא" היה ממלאל שוב ושוב.

בימים תשעה באב, נערכו עניינו המאירוט של הרבי מלובלין, שמסר את נפשו להבתה הנוארה. וחורבן נסף על חורבן, בלבם של רבבות חסידייו ושומעי לcketו. באotta השנה ביום י"ט באייר תקע"ה, נפטר רבי מנחם מענдель מרמיינוב הצעלא השילשית בחברורה. רבים ראו את הסיבה לכך, בניסיונים של שלושת הצדיקים לדוחק את הрак.

מקורות: חיבוריו של יעקב הלו הורוויץ: "דבבי אמרת", זכרון זראי' ויזאת זכרוי; האול הרבי, אוור הנפלאות – משה מנהם ואלדען; דור דעה – יקוטיאלה אריה אמלאהר; נפלאות הרבי – ואלדען; ספר החסידות – יצחק ורפל; ספרי חזידים, מועדים – שלמה יוסף זווין; חזידות בכל דור; יצחק אלפסי; נשאי חב"ד ובני דורם – חנןאל אי; החוזה מלובלין – ישראל יעקב קלפהורץ; ומביא גואל – מנחם ויגלבאים.

אל תשליקני

היה זה סמוך לחצות הליל, כאשר אחד החסידים שהילך ברחוב, שמע לפטע קול גינויה, משקרב גילה לחדרתו את רבו מוטל על הארץ. מיד פרץ בזעקות, שהזעיקו למקום את קהל החסידים.

נאנה הרבי ואמר: "מדוע העלמתם ממנה שנסתלק המגיד מקוז'ינץ בערב חג הסוכות? אילו ידעתיז את, לא הייתי צועד לבדי בדרכים כה מסוכנות. כי בא 'הבעל-דברי' [הס"מ] לפגוע بي, והפילני דראך החלו".

תנווה החסידים לשמע הדבר, בזודעם שהחלון היחיד בחדרו של הרבי, הוא צר וקטן וממוקם בגובה התקרה, או אז נזכר רבוי יהודה ליב מזקליקוב, מזקני החבורה, במילאים הסתוםות שאמר רבו של 'החזזה', רבוי אלימלך מליזנסק, לפני שנים רבות לתלמידו: 'דע, שיש להתפלל בחזקה: אל תשליקנו לעת זקנה'.

תשעה חדשים ומחצה היה הרבי

אך הימים שיבואו יגלו רמזו נוסף בדברים, אם שמחת התורה לא תהיה שמחה, הרי שבתשעה באב יגדל האבל שבעתים. השמחה וההתלהבות בבית מדרשי של 'החזזה' מרקיעה שחכים, החסידים מקיפים את הבימה במוגל של דיבוקות ו'החזזה' רוקד ומזמר עמהם.

שיר רודף שיר וניגון רודף ניגון. איש מהחסידים לא חש, 'ש'החזזה' עוז את הרוקדים, הוא עליה לחדרו להתבודד וליחיד ייחודיים כפי שסיכמו בנייהם הצדיקים.

באותם רגעים, עסק גם רב קלוינוס קלמן, בדרכו שלו בייחודיים עליונים להבתה הנוארה. אך לפטע, ניפצת אברן גודלה את החלון בבית המדרש בקראקא, זורעת בלב החוגגים הרס ובלבול. גם בבית מדרשו של רב נפתלי הירץ שבברזין לא טמן השטן ידו בצלחת ושריפה מסתורית פרצה במקום, כשהיא מפיצה את החוגגים לכל עבר.

את שאריעו באותו זמן בלובלין, מספרים החסידים מפה לאוזן בשם "הנפילה הידועה", אך איש אינו יודע כיצד בדיקו אירעו הדברים.

שבועות, עם צעירים מכל רחבי העולם שהתנדבו לשרת בצה"ל. את היום הראשון במחנה, הוא לא ישכח לעולם:

שעת בוקר הגעה, אליעזר יוצא אל בית הכנסת, חולף בדרך על פני חברות אזוריים עובדי צה"ל. העובדים המומתעים לモאה החיליל צער, שפנו מעוטרות בזקן באורך מלא, מברכים אותו בבוקר טוב. מסתבר שהופעתו עוררה נימיים חוביים בלבם. "הוא כהן..." מצביע האחד על חברו, "והוא סבא שלו היה רב" אמר השני. בראשו של אליעזר חולפת המחשבה כברק: "או שאתה משפיע על אחרים או שאתה משפיעים עליו!"

הוא נעצר.

— "הנחתם תפליין היום?"

— "אה, תראה..."

לאחר עבודה שכנו עקרה, הניחה החבורה כולה את התפליין ואליעזר החליט: "לא יעבור עלי يوم בלי שאניהם תפליין למשיחו!" ככה התחיל ומו הראשון במחנה: "הבנותי, שאמנס אני בצבא, אבל בערך אני בשליחות".

תפידנית המרכז

ההחלטה לא הייתה קללה, אבל אליעזר מילא אותה בעקשנות: בטירונות, באימונים בקורסים ובפועלות בשיטה. דמותו התמירה, עטורota הזקן והתפידנית [תיק קשיח לתפליין], הפכו לסמל במחנה ובכל מקום אליו הגיע.

"היו קוראים לי: 'צדיק בא לפה' היתי אומר להם שכותב בגמרה: 'ועם כולם צדיקים' או הם היו אומרים לי 'אבל אתה צדיק אמיתי'..."

אחד ממקדיו, שראה את התפידנית, חשב שמדובר בתרומות ושאל בהתחעינות: האם זה מרכז שוחב את כל מקום... אפילו הדתיים לא הבינו למה יש לו שני תפידניות, עד שהסביר להם שבחבר'ך מניחים שני זוגות – רשי"י ור"ת.

כאילו מושוחר את המאיצים לקיים מבצע תפליין בכל יום, הוא נזכר בספר מרgesch: "יום אחד העיר אונטו מוקדם מהרגע, אמרו לדייטיס'ם למם להתפלל ומיד אחר כך יוצאים לשטח. בדרך כלל התייחס מצליח לשוחב איתי שניים

מאח: ש. מלacci

שאליעזר הגיע לבקו"ם (בסיום קליטה ומיון), היה זה ביום י"ד באדר תשס"ד – חג הפורים: אליעזר קנה ופלים וממתוקים, והסביר לחילימן כיצד מקימים מצות 'משלוח מנוט', לאחר מכן קנה שקיית פיתות וננקיק, החבורה צעדה לניטילת ידים, והתניישה לסעודה החג. כך התחל שירותו הצבאי. מבסיס המיון, נשלח אליעזר אל בסיס קליטה לעולים, שם שהה במשך שלושה

מי האיש

אליעזר מורגנשטרן, נולד במוריסטאון שבארה"ב והגיע לארץ ישראל כדי להגישים חלום ילדות: שירות בצבא ההגנה לישראל. ביום הראשון בבסיס, הוא הבין שאפשר להיות משפיע או מושפע ויחליט להשפיע. במהלך ארבע שנים שירותו, הפך לבית חב"ד צבאי, כשהוא מOPSIS לקיים מבצע תפליין מיידיים. ביום הוא פועל מטעם בית חב"ד רמות טכניון – בטכניון שב חיפה, לצד לימודיו במקומות.

כאו, בשביל להשפיע

כשהילד האמריקני סיפר לחבריו על חלומו להיות חיל בארץ ישראל, הוא נתקל בחוסר אמון ולגלגול, אך הוא לא הרפה. בגיל 21 הגיעו אליו מורגנשטיין, ממוריסטאון לארץ הקודש וחלום הילדות הפך למציאות. מציאות של שליחות והפצת המעינות חוצה. • **יום ממשיכה שליחות בטכניון בחיפה** בקרבת רבבות הסטודנטים הלומדים במקום

מקיים את ההוראה בהידור. הוא יודיע הרבה חסידות ומילא גם קבלת. בנוסף הרב פורמנסקי נחשב לגאון מתמטי, והוא משתמש ביכולת זו למציאת גימטריות ופרפראות לשמות האנשים הباءים אליו.

הגענו לבתו של הרוב בשעת ערבית שאותה והתקבלו בברכה. בחדר שרה שתיקה ארוכה, פתאום אריה אמר: "זה אני זה שהבחנתי אותו לפה, אני ביקשתי ממנו לקחת אותו למוקובל". רציתי לקבע את עצמי מתחת לשטיח...

אבל הרוב פורמנסקי לא התרגם: "היום כולם רוצים ללמידה קבלה" הוא אמר לו בחין, "אבל עלייך להבין, הקבלה הייתה מועדת לאנשים מסוימים בדורות מסוימים. בדורנו לעומת זאת, יש את תורה החסידות המתאימה וחווונית לכל אחד."

הקשר של אריה עם הרוב פורמנסקי, הנבי פירות ולאחר השירות בצבא, פה אריה לישיבה חב"דית למקורבים מוח"ל.

כש'הולצמן' הניה תפילין

במהלך השירות זיכה אליעזר לא רק את חבריו החילيين אלא גם את מפקדיו הסמלים והקצינים.

"כשחינו בטירונות" הוא נזכר, "היה לי סמל אחד שכולם קראו לו 'הולצמן'. כשחחברה קלטו את התשוקה שלו להניח תפילין לכל חיל, הם אמרו: נראה אתה מニア ליהולצמן". אמרתי להם יום יבוא

אליעזר עם עוד שני חילאים, לנ��ות את הבסיס. "כנראה לא ידעו מה לעשות איתנו, אז נתנו לנו שקיות זבל, ושלחו אותנו לששות את מה שעשו כל קבוצה חדשה שהגעה למchnerה".

כלכך לא היה על הרצפה, ובין העולמים הטריים התפתחה שיחה לבבית, לפתע אמר אחד החילאים ששמו היה ניק: "אתם החדינקים בסדר! אוטך אליעזר אני מחבב, אבל הליבואויטשרס – אני לא סובל אותם!" הוא לא הבחן בפניו המופתעות של אליעזר והמשיך: "שמעתי שהאנשים האלה זה ורקם אבנים וטיטולים על המשטרה הישראלית...."

לינקי' ששמו העברי הוא אריה בעלה, היו צבא קשיים רבים: יום אחד הוא צלצל אליו ואמר: "אני רוצה לлечת למוקובל", התברר שהוא ברוח מהצבא...

— "מה זה מוקובל?" שאלתי אותו בחיתמותו, והוא ענה: "זה צריך להיות איש אadam עם זקן לבן שיושב במערחה..." אמרתי לו: "אני לא מבין מה עובר לך בראש, אבל אתה יודע למשהו".

עשיתי בירור קצר ולקחתית אותו לרוב פורמנסקי שגר או בעיר ביתר, הוא איןנו מוקובל אבל הוא חסיד..."

הרוב פורמנסקי, נולד בארא"ב למשפחה לא שומרת מצוות, התקבל לאוניברסיטה בגין צעיר מאוד וגם חזר בתשובה בגין עיר. הרבי אמר לו שישב וילמד והוא

שלושה אנשים בבית הכנסת, אבל ביום שבו יורדים לשטח החילאים רוצים לנצל את הזמן לארון הצד, וקשה לשכנע אותם להגיע להתפלל".

אך אליעזר לא אמר נואש: הוא נכנס לאחד האוהלים ובתוכו היה חייל קיבוצניק שהכיר.

אליעזר אמר לו: עופר תניח תפילין!
— עזוב אותי!

— עופר, בשביבי!
— בשביבך, אני יעשה את זה. אבל אני לא קם מהחייבת.

הוא התישב בMITTEDו, ואליעזר מיהר להניח לו התפילין וביקשו לקרוא את שם... "לא מספיק שהנחתתי תפילין צריך גם לומר תפילות?" שאל החיל בתרעומת.

אליעזר המומ: מה? לא הנחת תפילין אף פעם!
— לא, הוא ענה.
— לא היתה לך בר מצוחה?

— איזה בר מצוחה אליעזר, אני גדלתי בקיבות...

פתואום הבין אליעזר שבארץ ישראל המכונה 'מדינת היהודים', יהודים רבים מעולם לא הניחו תפילין. זה רק חזק את ההחלטה שלו לעסוק במבצע תפילין'.

מוקובל עם ז肯 ארון

באחד מימייו הראשונים בצבא, נשלח

בית חב"ד גבעת חביבה

לאחר שלוש שנות שירות צבאי בנח"ל, השתקע אליעזר עם גבי מיכל בבית לנדו. לאחר החתונה המשיך בשירותו הצבאי כמפקד, בכפר הנופש – גבעת חביבה. במקומות שונים קבוצות חיילים, שהצבא שולח אותם ללימוד בגדיות, בחדרים שהוא שוכן.

לאלייזר לא הייתה תעסוקה מרובה, וברוב שעות היום, יכול היה לשפט בבית הכנסת שבמרכז הכפר ולהגות בתורה. עד מהרה, הפך המקום לבית חב"ד המקומי; החיילים היו באים, ישבים ומדברים בנושאי יהדות.

בנוסף בית הכנסת היה ממוקם בדיק מול כיתות הלימוד של החיילים והדבר אפשר לאלייזר לדעת בדיק מתי ניתן מסתויים לימודי החול ומתחילה הימבצע תפילין.

לכפר הנופש הגיעו גם קייניות נוער שונות, שחניכיהם נהנו גם הם מהഫւילות הברוכה.

"יום אחד נכנס לבית הכנסת נער צער ובפני סיפור מרגש. הוא התחליל להתרקרב לחב"ד, אך הוריהם לא רואו זאת בעין יפה. הוא נשח בעל כורחו לקיינית מוזיקה, שמכיוון שהיאיה מעורבת (בנות ובנות) הוא לא רצה להשתרף בה. בכל הזדמנות הוא היה 'בורוח' לבית הכנסת והוא ישב ומתוועד איתי ועם החיילים."

המפקדת ונבאות הרבי

אחד מהחיילים במקומות, התחיל להתרקרב לחסידות, הוא הכיר בחור מישיבת תומ"ל במגדל העמק, שנtan לו דיסקים עם ניגונים וסרטים וידיאו של הרבי. אליעזר היה שואל מהחייב את גנוג הויידיאו הניד שלו, וכך הצליח לרכז את החילאים, שהתקבזו לצפות במראות קודש על דעתו של הרבי במגוון נושאים, זכו אף כך גם להניח תפילין.

בעוד אליעזר שוקד על התורה ועל העבודה [=מבצעים], היה מי שהדברים לא מצאו חן בעיניו.

"יום אחד הגיעו למקום מפקדת והחלה לצעוק עלי: אני יודעת מה אתה עושה, אתה מראה לחילאים סרטים פוליטיים... (דבר המהווה הפרה חמורה של חוקי הצבא). לא התבבלתי ואמרתי לה: אלו דברים אמר הרבה מלובאובייט לפני 20 – 30 שנה. אם

האש לא נגעה בתפילה!

אחד הסיפורים המרגשים ביותר, התרחש לקרה סיום שירותו הצבאי של אליעזר, אחרי מלחמת לבנון השנייה. אל אליעזר שהיה כבר קמ"ץ, הגיע חיל נסער וביפוי בקשה: להניח תפילין. אליעזר שמח, סוף סוף מישחו אחר מבקש...

לאחר הניח התפילין פתח במונולוג נרגש:

אני לא דתי! אני לא מאמין בניסים! אבל אני חייב לספר לך את זה!

במהלך הלחימה, הגענו לאיזה כפר בלבנון. היינו צריכים להסתער במעלה גבעה וכי שוכן להסתער, ארמנו לנו להוריד את כל הצroid כולל התקדים, ולהסתער רק עם אפוד המגן והנשק האישי.

פתאום התחללו לירוט علينا מרגמות וספגנו אש توפה. היו אלו ימי הקיץ החמים, והשדה היה מלא קוצים וקשה. כל מה שנשאר בשדה נשרף, תיקים אישיים, ציוד יקר, הנשקיים ממש נשרפם והתחמושת התפוצצה.

כשהסתדרה הלחימה נשלהתי עם קבוצת חיילים לאסוף את הצroid שניתן לךחת. התחלתי לחפש ונתקלתי בתופעה מדומה, שזרה על עצמה שוב ושוב: בכל פעם שהגעתי לתיק, אפילו תיק שרוף, היו מעל התקיק זוג תפילין שהASH לא נגעה בהם, אפילו שקיית הבד שלהם לא נחרכה. גיליתי שאני מסתובב מתיק מתיק מפוחם אחד לשני האפר של תיק אחר ואוסף זוגות תפילין! זה היה הזוי.

אני, שגדלתי כל חיי ללא אמונה, לא יודע איך להסביר את זה. אני לא מבין את זה. אני לא נהייתי דתי מזה ולא נהייתי מאמין אבל החלטתי שאני חייב להניח תפילין.

"ישר היו שואלים אותי: מה הפירוש שאומרים שהרב משיח? ובכלל כל מיני שאלות על משיח גאולה. אנשים רבים שושמעים על האמונה ברבי מלך המשיח, חושבים שהחכדניים מטורפים. אך כאשר הם נפגשו איתי פנים אל פנים ושמעו את המקורות הרבים לאמונה זו – כל הדעה שלהם השתנתה".

הדוגמא האישית והשותפות, אפשרו לאלייזר לחזור לעומק ליבם של חבריו: "אי אפשר להשווות פעילים שמנעים להידליק חנוכיות ולחקל סופגניות לחיליל, למי שישחוב וסובל לו. החיילים מודים אווהבים את הפעילות הזה, אבל כשהם שומעים דבריהם מהאדם שרצ' לצדדים וסוחב את האלונקה איתם, הם מקבלים את הדברים אחרת".

החוות החיצונית, חייבה את אליעזר למציאות גם בכל התחומים: "תמיד ידעתني שאני לא יכול להישבר, כי מסתכלים עלי על סמל. ראייתי איך אנשים מתפעלים מהדבקות והחוסן הנפשי שלי, וזה הביא אותם למחלוקת שיש משה אמיתי בתורה ומצוות.

יחד עם זאת, אני רוצה להגיד, שיש קשיים וניסיונות לא קלים בצד, ויש להתיעץ בכל הנוגע לך, עם משפיע ועשה לך. ברור שכפי שהצבא נראת כיום הוי מסוכן לרבים מבחן רוחנית ומדובר בדיוני פשוט ממש.

והוא יניח (בזמן הטירונות אסור לחילאים לדבר עם הסמלים). חבירי ליחידה צחקו, הם אמרו שאין לי סיכוי, שהוא אוכל טרף והוא אני דתי, אך אני ידעת שיום יבוא והוא יניח.

הימים החלפו, יום שיși אחד הייתה לי 'יציאה' מהבסיס (חופש קצרה) של פניה מקרים תדרוך מהמפקד. השעה הייתה ש בוקר, ואני נכנסתי עם זוג התפילין אל המפקד 'הולצמן'.

"אתה רוצה להניח לי תפילין" הוא אמר בזעף, לא התבבלתי ואמרתי לו: "כן! למה לא?" הייתה בטוח שאתקל בהתנדות, שיקיך זמן לפצח' אותו, חשבתי שאני אתחיל לדבר קצת ובפעם הבאה עוד קצת ולאט לאט אשכחו אותו. אך לתהומותי, ללא דברים נוספים 'הולצמן' הפסיק את שרולו והניח תפילין בשמה. מסתבר שגם מאחורי הצדפה הקשוחה ביותר, מסתתרת פניה מבריקה.

פגש קרוב עם 'משיחיסט'

אופיו הלבבי והפתוח של אליעזר, הפכו אותו במהרה לכתובות לכל עניין יהוד. "כל מי שראה אותי התחיל לדבר איתי", הוא נזכר בחיק.

וכשמדוברים עם חבדניק, הנושא הראשון שעולה מובן הוא: גאולה ומשיח.

את חושבת שמה שהוא אומר מתייחס למצב של היום זה רק מראה שגם מסכימה שהוא נביא גדול".

שליחות לא מסיימת

לאחר שירותו הצבאי, החליט אליעזר למדוד בטכניון בחיפה, במסלול מיוחד לשומרי תורה ומצוות. מיד כשהגיע למקום, נוכח שהשליחות כבר מתחילה.

"נפגשתי עם שליח הרבי מלך המשיח במקום – הרב יוסי רוזנברג וספרתי לו על תוכניות למדוד בטכניון. אז הוא אמר לי: אנחנו בדיקן מחפשים פעיל שיוכל לתגבר את הפעולות של בית חב"ד בקרוב הסטודנטים... ומאז אנחנו עובדים בשיתוף הוא משוחרר", ומאז אנחנו עובדים בקמפוס" פועלה פורה להפצת היהדות בקמפוס" (זאת בלבד פעילותו הענפה של השילוח בקרב תושבי שכונות רמות הסמוכה וכחילת בית הכנסת חב"ד).

אליעזר בזמן שירותו הצבאי

שבותם עם חב"ד

מלבד הפעילויות היום יומייה, מקדישים בבית חב"ד משבבים רבים לפעילויות ואירועים עונתיים.

מידי כמו שבועות, נערכות בבית חב"ד סעודות שבת המוניות, שנוהלות הצלחה אדירה. "בעצם, הגענו כבר למקסימום שהמוקם מחזיק" מסביר אליעזר, "אני מוסיף שלוחנות מפה ומשם, וכל פעם ברוך השם יש מקום לכלום".

גם בשבת רגילה השלחים לא נחים, ומארחים את הסטודנטים על שולחנות: "אנשים מתקשרים בעבר שבת ושותאים: אפשר לבוא לשבת? יש איתי עוד שלושה חברים אפשר להביא גם אתם?" ומרדי מפנה אותם אל הרב יוסי או מאראח אותם בבתו.

מידי פעם עורכים השלחים טוילים מאורגנים, המהווים הזדמנויות מצוינות להכרות ולימוד חוויתיים. לאליעזר זוראה במיוחד שבת במרכז 'אסנס' שבפתח. הייתה זו שבת שבת התאספו סטודנטים מכל הארץ, מאריאל, תל אביב ועוד בארץ, שבע וחמש יוחד שבת רוחנית מיוחדת, ששולבה במיסטיות הצפתית.

'מית אנדר מיט'

בתחלת כל עונת לימודים מקיים בית

הmesh בעמ"ז

בעבר בישיבות ובמוסדות קיבוציים שלא מכירם את סיורי התנ"ך, כולם מוצאים בו עניין".

הנושא המדובר ביותר

לשיעור קודמות שעוטה של הכנה. מלבד רשיי, מדרשים ורעניות קקרים מישיות הרביה, טורח אליעזר למדוד מגוון פিירושים ורעניות, הכול מkorות מכל חוגי היהדות, כך הופך הישוער לשיעור של כולם. המשותפים כולם אנשים חובבים, ביניהם גם תלמידי ישיבה לשעבר שעוכבים אחרי השיעור, لكن הכל חייב להיות מבוסס ואינטלקטואלי. "זאת עבודה אך המעללה הגדולה בקהל היעד הזה, היא שכשմסבירים את הדברים כראוי הם חודרים לעומק" מסכם אליעזר את הדברים.

שיעור מתהלך באווירה פתוחה ונינוחה, כשהסטודנטים מותדים נחים בחיות בסוגיות שונות בייחדות, כל אחד מרגיש חופשי להביע את דעתו. שעת ההתחלה של השיעור היא בשח וחז' והוא ממש שעתיים, שלוש ולויטים אף יותר... הסטודנטים פשוט מרווחים.

את עיקר השיעור מקדים אליעזר בכל פעם לטוגניה מרכזית בייחדות, כפי שהוא מוארת בתורת הרבי מלך המשיח. כשהוא שאל על הנושא המדובר ביום בשיעורים אליעזר לא מהסס: משה. הכל מתחילה ונגמר במשיח!

חלק גדול מהסטודנטים בטכניון, הינם יהודים מהתפוצות, שבאים לרכוש השכלת יחיד עם הזרמנות לשחות בארץ האבות. אליעזר מקיים עבורם תוכניות מיוחדות בשפה האנגלית שימושיות קהילתיות. "רוב הסטודנטים מארה"ב, הגיעו בבתי חב"ד באוניברסיטאות מהם הגיעו, וכשהגיעוכאן הם חיפשו אוטומטית את בית חב"ד המקומי".

תקופה ארוכה התקיים בبيתו של אליעזר שיעור תנייא עיוני, שהיווה אתגר מרתק עבור הסטודנטים האינטלקטואלים. אך לאחר זמן החליט אליעזר לשנות את הגישה. היו סטודנטים שהתבישיו לבוא לבתו, אחרים רצו להציג אף התקשו להבין את החומר הנלמד שלא השתתפו בשיעורים הראשוניים, ואז נולד ה"שיעור".

לפניהם חודש וחצי, המתחל השיעור בפרשת השבוע המכונה בין דוברי האנגלית, פשוט שיעור. בשונה מלימוד התנייא, מדובר כМОון ביחידות שבועיות נפרדות, ובנוסך אפשר לשלב בתוכו את תורה החסידות ודרכי הרבי ייחד עם הלימוד הבסיסי של הפרשה.

עד מהרה התרלה ה"שיעור" ממתכוון של הצלחה: "זה שיעור שמיועד לכלם" מסביר אליעזר, "גם הסטודנטים שלמדו

הקשר הפנימי שבין האדם לרכושו

דיני שור 'תמ' ו'מועד' תמורהם ואינם מובנים בפשט אלא רק בפנימיות התורה. בחלק זה, יש גם דרך לימוד בהכנות היצר-הרע ותיקון העולם לקבל פניו משיח צדקנו • מבט מרתך ומיווחד לפרשת השבוע לפי תורה חב"ד

החדשים יודעים את "העבר" של השור, וכן ינוגו עמו בקפנותו יתירה בדברי ה"ערוך השולחן" (שפט, יח): "הבעלים החדשים יטילו עליו שמירה יתרה ולא יגוח עוד".

דוגמה לדבר: ההלכה קובעת ששור שנגה שלוש פעמים בשבת ולא ביום חול, העשא שור מועד בשבת ולא ביום חול, ככלומר אם ינוגח פעם רביעית בשבת – ייחשב למועד שבعلיו יחויב בנזק שלם ואם יגוח פעם רביעית בחול ישלם חצי כתם, מדוע? כי יתכן שבטלתו מהעבודה בשבת גורמת לו להתרפרף ולנוגוח בו ביום, אבל ביום היום שהוא "מושcia אנרגניה" בעבודה וعمل היום לא יגוח, לכן הוא נהשכ ממועד ורק לניגוז בשבת ולא בחול; וכך גם לעניין שינוי הרשות: יתכן שהמעבר והשינוי מבעלים לבעלים גורמים לו שינוי הנהגה וימותנו את תוקפנותו לנוגוח.

ראשי מבאר זאת בדרך אחרת, והוא מפרש דבריו כדרכו, במילים קצרות: "הרשאות מושנה את דין העדתאות", ככלומר לדעת רשיי אכן מכירת השור אינה משנה את אופיו הנגוני, כי היהות שהתרgal לנוגוח לא יפסיקו כיששתנו בעליו, אבל התורה קבעה דין (מעין "גוזירות הכתוב") שככל אדם שavanaugh שור יכול להתייחס אליו כמו לנצח

שלש פעמים ונעשה מועד לנוגוח, אם נ麥ך או ניתן בתמונת אדם אחר – השור מפסיק להיות מועד ושבד להיות تم, שאם יגוח פעם נוספת, בעליו החדים ישלמו רק חצי נזק, כמו תם ולא נזק שלם כמו מועד.

צרייך להבין: הלא הסיבה שהוא נהיה מועד ונובעת מכך שהוא שואפיו וטבחו השטינו והוא נעשה תוקפן ואכזר לפוגע בניגיותו, ואם-כך תמהו: וכיطبعו התוקפני השטנה והוא הפך יותר עדין ורוגע, בגל שהוא הועבר מבעלות פלוני לפלוני?

הבעלים החדשים יוסיפו בשמירה

יש מסבירים זאת בדרך טبيعית: כל אדם נהוג עם רכשו ובהתמיינו בדרך שוניה, הן בכמותו וסוג העבודה שהוא עושה עליהם – חרישה, זרעה, נשיאת מסעות, שעשויות וכו', והן בשמירה עליהם – יש מי שסגור רפתו היטב ויש שלא, יש המקפיד על במותיו ומכה אותן הרבה ויש שלא וכו', לשושנים רקסים רק חצי מעלות הנזק, ולא נזק שלם, כי הם לא חייבים לשמור שלא יגוח, לביזה זה הוא נקרא "תמ", והבעלים משלימים רק חצי מעלות הנזק, ולא נזק שלם, כי אין דרכו וטבחו לנוגוח. אך אם השור נהג שלוש פעמים,طبعו כבר התרgal לנוגוח והוא עשה "מועד" גם לניגיותו, ומעתה אם ישוב על השור לא לנוגוח עוד, ובפרט שהבעלים שלם.

דין יוצא-דופן אומרים חז"ל: שור שנגה
שבוע הנוכחי בשיעור הרמב"ם
היוםי וגם בפרשת השבוע עוסקים בענייני
נזיקין, כך קובעת התורה: אדם שהבעל-
חיים שלו הזיק – חייב בתשלומים מלאו על
נזיקו, בדברי התורה בפרשטיינו "וכי יוגוף
שור .. ולא ישמרנו בעליו – שלם ישלם גוי"
(משפטים כא, לה).
אולם זאת רק אם הזיק בצדקה רגילה,
כגון שור שבר חפצים תוך כדי הליכתו,
שדרכו לא לשים לב לחפצים המונחים
על הקrukע במקום הליכתו, ולגביז זה הוא
נקרא "מועד" שבعلיו צרייך לשמור שלא
ידריך על חפציו חברו, שכן "חייב לשלם
נזק שלם מן היפה שבנכסיו"; אבל אם
השור הזיק בדרך לא רגילה לאופיו הטבעי,
כגון שור שנגה, שאלו דרכם של שוררים
לנוגוח, לביזה זה הוא נקרא "תמ", והבעלים
משלימים רק חצי מעלות הנזק, ולא נזק
שלם, כי הם לא חייבים לשמור שלא יגוח
כי אין דרכו וטבחו לנוגוח. אך אם השור נהג
שלוש פעמים,طبعו כבר התרgal לנוגוח והוא עשה
"מועד" גם לניגיותו, ומעתה אם ישוב
על השור לא לנוגוח עוד, ובפרט שהבעלים
שלם. דין יוצא-דופן אומרים חז"ל: שור שנגה

**זו הסיבה הפנימית
לכך שהבעליהם צריכים
לשלם על נזקי רכושם,
ובמקרה שהבעל-
חיים שלהם הרגו
אדם, עליהם גענשין
ב"מיתה בידי שמיים",
כי היהות שרכושם
קשרו אליהם, הרי נזקי
בהתוצאות מחייב
על פגם בנפש שלהם
עצמם, וזה עניין הגורם
למיתה בידי שמיים**

ליהדות. הלא במובן הרוחני "שור" הוא "נפש" הבהמית" שבאים, כי מה שור צריך לשמור מעולה שיעשה מלאכתו לבליו ולא יזקיק, כך הנפש-הבהמית צריכה לשמור מעולה שלא תזיק ותגרום ליהודי לשקו בתאות ותעוגנים ולא לעסוק בעבודתו את קונו.

ומה שור בטבעו הראשוני הוא "תמי", שאינו רגיל לנזקי ולהזיק, כך הטבע הרגיל של הנפש הבהמית שביהודי אינה מתחטאים וועונות, שה"תאות לדברים אסורים .. הוא יצר הרע של אומות העולם" (תניא, פרק ח), ואילו הנפש הבהמית של היהודי מותאה רק לתאות היתר ולא לתאות איסור.

וכשם שור שנגנה שלוש פעמים שנייה בטבע ואופיו והוא עשה מועד ורגיל לנזקי ולהזיק, כך הנפש-הבהמית של היהודי אם כמה פעמים חטא בעונות ופשעים, השתנה טبعו ("ענשה לו כהיתר") והתאות החטאים נעשית לטבע הרגיל. ושתי דרכים לתקן הרע ולගורם ליהודי לשוב בתשובה:

1) כשרוצים להרגיל שור מועד שלא לנוגן צריך להשקיע عمل וגובה במאץ רב לאף אותו עד שיחזור למצוות הטבעי הראשוני שאינו נזקי, שאיפלו ילדים קטנים יכולים לנצע בו ולשחק עמו "וaino nogeh",

רכשו, עד שחוומו – בעל חיים טמא – לא יהיה מוכן לעבוד בשבת, אף שהוכה וסביר שייעבוד בשבת; וכך גם במובן מסוים זה שהשור נזח זה קשור למזל של בעל השור, וכאשר השtanן בעליו זה משפיע על המזל והכוחות של השור, שטיבעו התוקפני לנוכח יתבטל והוא חוזר למצוות הטבעי שהוא!

זו הסיבה הפנימית לכך שהבעליהם צריכים לשלם על נזקי רכושם, ובמקרה שהבעל-חיים ב"מיתה בידי שמיים", כי היהות שרכושים קשרו אליהם, הרי נזקי התוצאות מחייב על פגם בנפש שלהם עצמם, וזה עניין הגורם למיתה בידי שמיים. ולכן, שכן שיעקב אבינו העבר את כל בני ביתו ורכשו במעבר-יבק, שב עם נספת לאצדו השני של הנחר כדי להביא את ה"פכים קטנים" שנותרו שם, למרות סכנות הילידיים שהיתה כרוכה בדבר, במאבק הילידי עם המלאך (שהכחחו ופצעו בירכו), כי רכוש האדם הוא חלק מנפשו.

הטבעי של השורוים כפי שנבראו מהקב"ה, שאינם תוקפים ונוגנים, והם בבחינתם הם המחויב רק בחצי נזק אם נזחו, ומעתה שרו יעשה מועד רק אם יישוב וינגן עוד שלוש פעמים תחת רשות בעליו החדשים.

השפעה הדрамטית של האדם על רכושו

ה"מאייר" וה"שיטה מקובצת" כתובים-חידוש עצום הנוגע בקשר הרוחני והלא-גולי, של האדם לרכושו:

שינוי בעלים של השור גורמים שניינו בטבע השור עצמו, וזה שמשנהطبع להפסיק להיות מועד לנזקי: "יציאת השור מרשות לרשות משנה מזל וטבחו", "כשמשנתה בעל השור, כן נשנתה חוליה השור ונתרפא מהעדאתו".

יש אכן הסתכלות עמוקה על הקשר בין האדם לרכשו – אין הרכוש שייך לאדם רק בנסיבות ממוניות חיצונית, אלא גם בקשר ה"מזל" הפנימי, אדם משפייע במידת מה על רכשו וכל אשר לו, כמו שמסופר על רב פנחס בן אייר, שהחומרו לא היה מוקן לעבוד בשבת, כי כוח קדושתו העצומה של התנא האלוקי הקדוש השפייע גם על

השור שבלב האדם

מכאן למדים גם בדרך קירוב יהודים

יש דרך אחרת, יותר קלה ופחות מסובכת, והוא לעשות "שינוי רשות" ולהיכנס לתוך "תחום ענייני הגאולה", כלומר ללימוד ענייני גאולה ומשיח כהוראת הרבי, זה עצמו משנה ובוטל מיד את כל השאלות והתמיות.

אחרת, יותר קלה ופחות מסובכת, והוא לעשות "שינוי רשות" ולהיכנס לתוך "תחום ענייני הגאולה", כלומר ללימוד ענייני גאולה, וזה עצמו משנה כהוראת הרבי, וזה עצמו משנה ומבטל מיד את כל השאלות והתמיות.

הקב"ה מכחשה היהודי יגמור את בירור הניצוצות לתקן את העולם, והיות שרכוש האדם וכל אשר לו, אפילו הבהמות ובבלי-החיים הטמאים שלן, מושפעים ישירות ממנו – "מוזלו וטבעו של האדם משנה מזלו וטבעו של במתומו" – הרי גם כאשר היהודי יכול עצמו לגאולה, זה ישפיע על רכשו וככל אשר לו, שייהיו מוכנים לגאולה, לקבל פניו משיח צדקנו בקרוב ממש.

מקורות: לקוטי שיחות חלק לו, עמוד 102. נכתב בבית ובינו שבבבל – 770.

שינוי ומהפך דרמטי בכל ישות החטאיהם שלו, לעזוב אותם ולדבוק בדרכי ה' יתברך (ובלשון הרבי: עוזם גilioi הקדושה של הנפש האלקונית יוצר שינוי בנפש הבאה מלחיזירה למצבה הראשוני).

תיקון העולם לגאולה

מכאן למדים גם לדרך תיקון והכנת העולם לגאולה האמיתית והשלימה: נתון להtmpodd עם שאלות על האמונה בגאולה ובכל ענייני המשיח בכמה דברים: או בוויוחים וניסיונות שכונע לדחות ולטרץ את כל הספקות והתמיות, אך זו דרך אורך, קשה ומורכבת שלוחה זמן רב ומאמץ מרובה כדי להצליח; אבל יש דרך

וכך גם כדי לבטל את תוקף תאונות הנפש הבאה מלחטאיהם יש על מול ביגעה רבה ועכומה לזכך ולתקו את היצר הרע, עד שיגיע למצב של תשובה שלימה, שיוכל בעבר לדי המוקם שעשה בו את החטאיהם ויהיה באותו מצב ואפשרות לחטא ולמרכבות הדורשת ממש מאmix רב וזמן ממושך עד שההtruב הרע ישתנה.

(2) דרך שנייה וקלה יותר היא "שינוי רשות": כאשר השור מחליף בעליים ברגע אחד מצבו משתנה והתקנות השיליות והרעות ש"צבר" תחת בעלייו הראשונים בטלים לחלוין והוא חוזר להיות גם, גם היהודי ברגע שעושה שינוי רשות, ווזב את עולם החולין ונכנס לתוך הקדושה", בעבודות ח' בתורה ובתפילה, הרי עצם זה גורם לשינוי של הנפש הבאה מלחיזירה לתאות אסורות.

כאשר רוצים לקרב יהודו לתשובה: לוחק לעיטים זמן רב עד שמתנקים את כל החטאיהם והפוגמים, אך אם "מושכים" אותו לבית הכנסת ובית המדרש, לשיעור תורה בבית חב"ד וצדקה, הרי עצם הכניסה לרשوت החדש גורמת ברגע אחד

הבית. אבל בשmagiyu יומם רביעי, אני עוזב את הכל ורץ לארגן את השיעור. אני רוצה להציג בLİMODIM, השקעתיב בזה הרבה זמן וזה מאוד חשוב לי, אבל על הפעולות אני לא מותר וזה הדבר הראשון עבוני. יכולתי לוטר על הפעולות, וזה היו לי שעות רבות וארכות לליימודים, אבל אז הייתי מרגיש שפספסתי את העניין של חב"ד. כפי שהרבבי כתוב: חסיד יוצר סביבה חב"ד. .. ואם לאו .. עליו לשאול את עצמו: מה אני עושה בעולם?

כשאני נמצוא במקום, אני יודע שקדום כל אניפה בשבייל להשפיע על אחרים. אם היו אמורים לי שלא אוכל לעסוק בפעולות לצד הלימודים, הייתי יודע שאין לי מה לעשות פה. אם אני מוצא את עצמי במקום שאין לי זמן לזרים, זה לא המקום שלי. חסידים, תמיימים, הם ינורו להאריך, כל כמה שבועות יש לנו תזכורות מהרב מלך המשיח על כך ביהום יוס' – להאריך את הסביבה, להשפיע. יתרה מכך, אם אתה לא מair אחרים, סימן שאתה עצמאי לא בורר. זה אולני נשמע רוחני, אבל אני מרגיש את זה בצורה פוזitive. כל הזמן אני זוכר אני כאן בסביבה להשפיע על אחרים.

הפעולות הברוכה, היא זוגתו מכיל, האחראית על החלק החשוב ביותר בפועלות: הגשמי! "כל שנחננו משקיעים ברוחניות, אנחנו לא מתפזרים על הגשמיות" מסביר אליעזר, "הסטודנטים נמצאים פה ללא משפחה וצמאים לחום וליחס המוחך של חב"ד. אצלו ראים במוחש את הפטגון: גשמיות של יהודי היא רוחניות".

מייל היא גם 'מומחית המחשבים של בית חב"ד', מכינה מצגות ומסמכים לפעולות, ואחריות גם על מדור הבית חב"ד באתר חב"ד בקמפיין.

אם אין לי זמן לזרים, זה לא המקום שלי

אנשים בכיתה שלי לא מבינים איך אני עושה זאת זה, הלימודים בטכניון מודר אינטנסיביים ותובעניים, אין אף אחד זמן לכטום ואני מארגן שיעורים ופעריות. כששאלים אותי, אני מסביר שאין לי סוד... גם לי אין זמן. לעיתים אני אפילו לא מספיק לעשות אפילו את שיעורי

המשך מעמוד 53

חב"ד מגש 'על-האש' שנקרה: & Meet – בתרומות עברית משמעו 'מפגש וברשי'. למפגשים אלו הצלחה גדולה, בשל העיתוי המוצלח שלהם. כולם רוצים להכיר אחד את השני, והלחץ של הלימודים והמבחנים עדין לא התחיל. זה זמן נפלא להכיר לבש את הסטודנטים, ולהזכיר אותם בית חב"ד.

בэн החנוכה האחרון נערכו ברחבי הקמפוס שמספרות שונות! בפקולטות השונות, במעונות וגולת הכותרת בהדלקה המרכזית שנערכה ברוחבת המדרחוב של הקמפוס, בהשתתפות אלפי סטודנטים.

לאחר עבודה שטח מואצת לקבלת האישורים, הוצבה במקום חנוכייה גדולה, הרב רוזנברג והרב מורגנשטרן נושא דברים במחות החג, מערכת ההגברת השמעיה נעימות חסידיות, ולסטודנטים חולקו מאות סופגניות.

עזר כנגדו

מי שעומדת לצידו של אליעזר בכל

בוחנים לנו!

על אמר מופלא של הרבי הראי"ץ ושל הרבי שנאמר "להסיר העלם ולטהר האoir"
• על ידו המושחת של הרבי - לכל אחד ואחד מאיתנו • דברים בעקבות כ"ב שבט

מאט א. אברהם

[לדוגמה:] את תוכן המאמר "מי מכמה באלים" של הרבי מהר"ש, חוזר הרבי מספר פעמים, וכמה מהם (כמו במאמר שנאמר בסיום ספר תורה של משה בשנת תש"ל) – **בהתגשה מיוחדת** על היותו מאמר שנאמר לטהר אויר העולם. כמו כן, על המאמר "וקבל היהודים" תרפ"ז – הוא הוא המאמר "ויאתת תצוה" בקונטרס פורומים קטן תשנ"ב – התבטאה הרבי בי"ג תשרי תשלי"ד "שנהגתني לחזור חזרתי מאמר זה מזמן לזמן" (לקו"ש חי"ד ע' 404). אך כדי, אמר זה הוא מספיק "יחסון" בפנוי עצמו...].

ונהנה, לא מזמן מצאתי את אשר חיפשתי – אשר בוודאי ידוע לגדולים וטובים ממוני – בשיחת כ"ק א"ש משבת פרשת וישב תש"יד. ב"יט כסלו אותה שנה, אמר הרבי את המאמר "אמר ר' אשעיה Mai d'kavat zedekat frizonu bisharal", מדרושי החthonה תרפ"ט (כידוע), י"ט כסלו תרפ"ט חול בימי השבע ברכות של הרבי, וזה המאמר האחרון בדורשי החthonה).

שבט של אחר מכך, פרשת וישב כ"א כסלו – פתח הרבי את החthonות, ב"פ"ש המאמר "שנאמר ב"יט כסלו על פי החנהה בלשון הקודש, שנפיסה בסדרת "תורת מנחם", וראה את החנהה באידית ב"שיחות קודש" במקומו :

המאמר דיבר-המתהיל זדקה פרזונו שנאמר ב"יט כסלו השתא, שתוכנו הוא המאמר די"ט כסלו תרפ"ט, בזמן החthonה – ישנו גם בדורשים של אדמור' האמציע, הצמה צדק ואדמור' מהר"ש (בכמה שינויים, אבל תוכנם שווה).

בכל און וה פלא שמצוינו אצל רבוינו נשיאינו שחווורים ואומרים מאמר שכבר נאמר בדורות שלפני זה, כי ... אמרת דא"ח ("זאגן חסידות") ע"י הרבי, אין רק בשבי שיבינו את הדברים ויתעמקו בהם, ויפיקו מהם הוראה בעבודה וכו', אלא יש עניין גם בחאמירה כל עצמה ..

ומהענינים בזה – שלפעמים אומרים הרביים מאמיר חסידות כדי להטיר ולפרוץ ("דורכברעבן") עניין של העלם והפתה, ולטהר

כ בר התייחסנו בגלוי זה בעבר, לשפע הרמזים וההתבטיאות השמיימות שנשזוו בשיחות חורף תשמ"ח, אשר הובנו באחת עם הסתלקותה של הרבנית הצדנית חי' מושקא ע"ה בכ"ב שבט.

בביתי שמיימי ונדריך לא פחות, בשיחת ראש חדש כסלו תשמ"ט – **שנאמרה בקשר עם סיום כתיבת הספר-** תורה לעילוי נשמת הרביינית – הביא הרבי בהערה את הסיפור הידוע עם הרביינית דברה לאה, בתו של אדמור' הקון, שהחליפה ומסרה את נפשה במקום אביה כאשר היה עליו קטורוג בעקבות הפצת החסידות.

חסידיים הבינו כי האזכור לא היה סתום כך, וכי יש בו יותר מרמז – כי גם המאורע שאירע בכ"ב שבט נושא דומה: בעקבות דבריו של הרבי על "תקופה חדשה" בקשר עם ביאת המשיח שהחלה בכ"ב שבט תשמ"ח – כנראה שגם עניין זה היה כרוך במסירות נפש, מסירות נפש של הרביינית ע"ה... עם השנים, מתבגרים בקשר לכך דברים נוספים, אשר נותרו לנו שמשמעותם על "תוקף קדושת היום, כי הוא גורא ואומר".

וילכל אחד מהרבביים" – אומר הפתגם החסידי המוכר מיהו יום יומ' של כ"ח תנמו – היו מאמורים קבועים ביחוד בשבייל זה, לטהר אויר העולם, אשר פעם בשתיים או בשלוש שנים היו חוזרים עליהם ברבים".

בפתחם הזה מפורטים אותוים מאמורים מיוחדים, החל ממש אדמור' חזון ועד למאמר של הרבי הרש"ב. והשאלה שבודאי כל אחד שואל את עצמו : ומהם אותם מאמורים מיוחדים של הרבי הראי"ץ, ועוד ועיקר – של הרבי מלך המשיח?

במשך זמן רב תרתי למצוא תשובה לדבר. יש אמונה ביטויים מרווחים על מאמורים שונים, אך לא יותר מאשר רמזו.

(ובענין זה מתחילה במאמר אדמו"ר האמצער), שבסביל עניין נצחון מכובדים את כל האוירות בו... וזהי השיביות ל"ט בסלג, ראש השנה לחסידות – כיוון שככלות ההתגלות דפנימיות התורה ע"י תורה החסידות הוא עניין של בוכו האוירות. והיינו, שביוין שעומדים אנו בסמכות לביאת המשיח, וצריך להיות כבר נצחון המלחמה – לכן מכובדים את האוירות המכוסים של פנימיות התורה בהתגלות תורה החסידות.

ואחר כך המשיך לבאר באופן מפורט יותר, עד להוראה באכבע ממש – עד ליהican מגיעו אותו "בובוז האוירות":
והנה, בכיוור הענין שבשביל נצחון המלחמה מכובדו המלך את אוירותו מבלי הבית על גודל הפלאת מעלה יוקר האוירות – מוסיף אדמו"ר האמצער בחמאמר, שהמלך בעצמו עומד בקשרי המלחמה, ומשליך חיווי מנגד כי.

וכן הוא גם בהנימישל – שפעולתם של רוכתינו נשיאינו בגיןו תורה החסידות (בובוז האוירות שבשביל נצחון המלחמה) היא באופן שהעמידו את עצמן בסכנה כו' :

ידעו שכאשר אדמו"ר הוקן גילה ופירסם את תורה החסידות, נתעורר עליו קטרוג גדול למעלה, ועוד שנפקק עליו למעלה שיטalk מהעולם... כאשר נודע הדבר לbeta של אדרמיר הוקן, הרבנית דבורה לאה, קיבלה על עצמה להחליף את אבי... כדי שיוכל להמשיך עבורתו בקורס בגילוי תורה החסידות.

מארע זה היה בסמכות לראש השנה, בלילה ראש-השנה חששה הרבנית דברה לאה שאדרמיר הוקן יאמר לה "לשנה טובה כתבי ותחתמי", והרי צדיק גוזר והקב"ה מקיים – קפיצה איפוא והקדימה ואמרה לה: "לשנה טובה כתובת ותחתם". ובאים צום גדרלי – נסתלקה.

ועל דרך זה אצל ר' מוח' אדמו"ר – במידוע מה שאמר

האור, שעיזז ווכלו להמשיך ולפעיל עניין מופיע שנדרש במעמיד ומצבב זה.

ועל דרך מה שמספר ר' מוח' אדמו"ר שלכל אחד מהרבנים היו מוארים קבועים ביחוד בשוביל טהרת האoir שזמן לזמן היו חזריהם עליהם ברבים.

ולכן לא יפלא שלפעמים חזריהם הרבים ואמורים מאמר ישן, ללא תופת חידוש – כי, כאשר חוזר ומתעורר מעמד ומצב הדומה להמעמד ומצב שבגללו חוזרכו לומר מר מאמר חסידות הנ"ל, חזורים ואמורים מאמר חסידות זה, בשינויים המתואימים לשינוי הזמן והמצב,

וסיים הרב בנווגע לעצמו:
וכשם שבשעתו פעל אמרת המאמיר את פועלתו, כן יפעל אמרת המאמיר פועלתו גם עתה (!!)

אם כן, דברים מפורשים: המאמיר של הרב הראי"ץ וכן של הרב, שנאמר "כדי להסיר ולפוץ עניין של העלם והסתור, ולטהר האoir" – הוא המאמיר "אמר ר' אוושעיא צדקה פרזונו", אותו אכן אמר הרב מספר פעים במחלך שנות הנשיאות.

והרב מציג: "כשם שבשעתו פעל אמרת המאמיר את פועלתו, כן יפעל אמרת המאמיר פועלתו גם עתה". וכמוון גם פשוטו, "גם עתה" מוסף על כל פעם בה אמר הרב מאמיר זה.

הרב לא הסתפק בכך, והבהיר – איזה "העלם והסתור" נועד לבקו מאמיר זה. זאת בהקדדים, מהו הקשר בין המאמיר, השיך ליחסכים של ראש-השנה – ל"ט בסלו. זאת, לא רק מושם שי"ט בסלו הוא ראש השנה לחסידות, אלא גם משום תוכנו של המאמיר:
עניינו העיקרי של מאמיר זה הוא – "זה נצח זו (בנין) ירושלים"

גשמי, להושיט את ידו ה�性ית – וואו "נותנים לו..."
הלב נצבט כשותמעים את הקטעה האחורה, "אז איז.." שטעקט
נאָר די האָנט..."...

הרגש

של כל מי ששמע שיחה זו הוא, כי הרבי פונה לרביה – ובמקביל לכל אחד מישראל ובפרט לכל אחד מהחסידים.

הוא פושט את ידו לא רק כלפי מעלה – אלא גם כלפי כניסה ישראל. הוא טובע מהקב"ה "עד מתין" – ומאותנו "עשׂו כל אשר ביכולתכם". הוא מושיט יד מבלי מילים כדי שיקויים "נותנים לו" מהחיה החיים – ואת אותה יד גשמי מושיט גם מלמעלה, מהמרפסת של עץ, כמו ב"יט כסלו תשנ"ג, אף זאת מבלי "לומר ולבקש מאומה" במילים, אך בזעקה אילמת המפלחת את הלב כי כמה...

האם נושיט לו את ידינו בחזרה? האם תמורה "מפוזר ומפורד", נוכל בשנת הקה"ז, היא שנת ה'כ"ב להסתלקות הרבנית בכ"ב שבט – להתחד ולהיות "קהל גדול"? האם נטמסר לכל תקנותיו והוראותיו, לכל בקשוטיו ורצוונויות הקדושים, הן אלו שהוא אומר בפירוש, והן אלו אשר תבע בהושטה יד וניע ראש? האם נשכיל לדעת כי גם כאשר הרבי "פושט יד" ואנו צרים לתת ולמסור את עצמנו, הרי "ממק הכל ומידך נתנו לך"? האם נדע שכשר הרבי לא מדבר במילים – עליינו החובה לצעק ללא הרף "יחסי" ...
הרבי מתהנן, פושט יד – אל נוטיר אותה פשוטה באורי!

בזמן החתונה בשנת תרפ"ט: אני הנסי "משפק", שעיל ידו שופכים ומשפיעים כו', כאשר נשפכת טיפה אחת החוצה, מashaים את "המשפרק". אלא שעיל עצמי לא איבפת לי. אפילו אם יומינו את כולם לחותנה, ואותי לא – גם לא איבפת לי. אבל מקווה הנסי שהחסידים ועלין מיר ניט פארלאון...

ומה מובן גודל האחריות שモטלת עליינו – שהרי כאשר חסידים מתהנים שלא כבדעי חם ושלום, הרי זה נגע גם לה"משפרק", שנחשב כמו שנשפך החוצה.

ואכן, בגין שלא צייתנו אל הרבי כבדעי ולא היינו מוקשרים אליו כבדעי, הנה באשמתנו אויר מה שאייר בسنة תש"י ...
(כ"ק אדמור"ר שילט"א בכה מאה. ואח"כ סיים): וופ על פי כן,
"מפיו אנו חיים גם עתה" – מההשפעות שהרב כי משפיע לנו.

במילים פשוטות: בשנת תרפ"ט היה עניין הקשור עם עצם החיים של נושא הדור, בבחינת "משליך חייו מנגד", בדומה למצוול ולקטרוג שהיה אצל אדמור"ר הזקן על הפצת החסידות. אלא שבימי אדמור"ר הזקן, החליפה אותו בתו הרבנית דבורה לאה, ואילו בשנת תרפ"ט – בזמן התבחן הרבי עם הרבנית הצדקנית ע"ה – נפרץ העלם והستر זה ע"י אמרת המאמר "צדקת פרזונו".

ועלשין תקוּ נשימה عمוקה:
איזה מאמר אמר הרבי בי"ט כסלו תשכ"ה, הלוֹא י"ט כסלו שקודם הסתלקות הרבנית בכ"ב שבט (ובכלל, הפעם האחרונה לעת עתה שזכה לשמו מעמר שידירות בי"ט כסלו מהרבבי)?
"אמר ר' אושעיא Mai Dctibz tzidakat pruzono"...

ברור כי לא שייך ומיותר להוסיף פירושים בדברים כגון אלה, מלבד מה שנאמר במפורש וזועק לעניינים מעצמו.

אבל עובדה היא, כי גם לאחר ההסתלקות, עוד ביום השלישי – הזכיר הרבי שוב את אותו "צדקת פרזונו", בשיחה שנאמרה בחג הפורים תשמ"ח. שיחה, אשר כל השומע ובפרט הרואה אותה בזידאו, גם אם לבו כאבן, המש ימס. לא ניתן לפkap בקשר של המודבר שם בהרחבה על מעלה הנשים שבעולם האמת – לעניין הסתלקות הרבנית. כאשר חקל מהדברים, בפרט אלה הבאים لكمן, נאמרים בkowski חנק מכבי כאשר הדמעות נוצצות על חייו. רק.

וכה אמר הרבי (מתוך ה"מוגה" של שיחה זו):
"כש שיהודים מוסיפים ונותנים צדקה לאחרים, כך צריך בכינול הקב"ה לחתת להם, מודה כנגד מדחה, באופן של צדקה, אשר תמורה מה ש'צדקה עשו הקב"ה לישראל שפיזרן לבין האומות",
מפוזר ומפורד בין העמים – שתתחי הצדקה הגלולה "זאתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל בקהל גדול".

... ובפרט שנוסף לכך שהקב"ה מצד עצמו רוצה לתת צדקה לישראל – צועקים היהודים "עד מותי", כולל ובמיוחד – הנשים הצדיקניות שבדור, גם "הՃסה היא אסתרא" הנמצאת בעלמא רקסות, צועתך ייחד עם כל נשי ובנות ישראל ועם כל ישראל עד מותי... . וכבר צריכה להיות נתינה החיים מאת "מהי" חיים
יתן לך חיים".

ווד יותר: היהודי אינו זוקק לצעקות, עליו רק להושיט את ידו – והקב"ה מקיים את החוב (בפורים) אשר "כל הփושט יד גותנים לו", הוא אינו צריך לומר ולבקש מאומה, עליו רק לעשות מעשה

דרושים

אבלים או בחורים בוגרים
לעבודה מעניינת
בתחום הפצת המעינות באוה"ק

- עדיפות לדברי שופות נספות ורשאין נהגה ברוכב -

נא לפנות לטלפון 054.3952.770
או לשלוח קו"ח בפקם ל: 077.4002.313

יחי אדוננו מורה ורבינו מלך המשיח לשולם ועד

"בית הכנסת שלו... הוא בית חיינו..."

מהחסידים, תמיימים ואנ"ש, אורחיו המלך, שבאו לשוחות במוחיצתו של הרבי, נערכים בסודרים אחרים לקרה ונסייטם מ"בית חיינו" למקום מגורם, שם יעבירו את כל ה'אשי והחיות שקיבלו הם כאן, בד' אמות "ה' חיינו ואורך ימינו".

בימי אלו של י"ד-י"א שבט. כזכור, כמהות האורחים השנה היתה רבה מהרגיל, והיה מעוניין לראותו כיצד כל אחד מבטא את הקשי להפרד מ-770, מה שבטות, בלב כולם החלטה נחושה – מכאן, עם כל הכוחות שניתנו, יוצאים בהסתערות על העולם...

מי שחי עם השיחות דתשנ"ב, מודע לחשיבות הנפלה והמיוחדת אותה מעניק הרב ליום-טוב – "חמשה עשר בשבט". החל מהלימוד המייחד אותו הרב מסיק מהtabוננות במחות החג ובפירות האילן (על-כך ישנה שיחה מוגחת מהרבבי), וכלה בהזורות חזורת וונשות על-דבר קיים התועדויות חסידיות בט"ו בשבט ובימים הסמוכים.

عقب כך, בעומדנו ערבית חמשה עשר בשבט, התקיימה התועדות מיוחדת, שמשמשת גם התועדות צאתכם לשלו'ם לאוחיו המלך. ההתוועדות נשכה עד השעות הקטנות של הלילה, כשהמלכה השתתפה מתועדים רבים. ביניהם היו הרבנים: דוד שיחי נחשון, שלמה שיחי קליש, שמואל שיחי ספריצער, אברהם שיחי מידנצ'יק, דורו שיחי שאול.

יום שני, ט"ו שבט

יום שגרתי למדיע עבר היום ב-770. אך

נשכת השפעת החיים לכל הדור כולל בכל קצווי תבל, ובמילא מוכן *שביהכ' ג' וביהמ"ד* ובית מע"ט שלו הוא "בית חיינו", ובפרט על-ידי השפעתו מתרות חיים ומצוות "ה' חיינו ואורך ימינו".

ויל' ידי זה שבוי-ישראל הנמצאים כאן מראים דוגמא ח' כיצד יש לנוהג לפני הוראות נושא דורנו – נשכת השפעת החיים מבית זה עד לבני-ישראל בכל קצוי תבל, עד – לכל העולם כולו.

להיות כאן ולשםו את המילים הללו, הרי שאי-אפשר לתאר את עצמת הרגש והשמה כתוצאה מהtabוננות קלה במקום עליו דרכות כפות רגילך. בלעומת-זה, תמיד חולמים אנשים הגיעו לפסגת העולם, להימצא במקום היכי, אם זה פסגת האווסט, או השפי' של מגדל איילן, או על אחד האיים המרוחקים באאי-הקרפטים. וכי שmagשים חולמו זה, הרי שלא ניתן לשער את עצמת הסיפוק והחווי שלו, ولو רק משני' אחת של שווה במקום.

בית חיינו – זה פסגת העולם, והוא המקום היכי כי... התבודנות קלה בעניין, ובזהות שניתנה לנו להיות כאן, ולא רק להצצה חטופה, אלא 24 שעות ביום ועוד משך שנה שלימה, מעמידה אותנו במעמד ומצב של גאותה שלימה...

מובן גם פשוטו, איך שבת עברה על "הנמצאים נעת כאן .. בבית רבינו שבבל"...

יום ראשון, י"ד שבט

החל ממועדאי השבת, החל לובי הכנסייה של 770 להתמלא במזודות. רבים

אליהם תמיימים ואנ"ש אוהבים,

לחיים, לחים ולברכה!...

תארו לעצמכם מצב, בו הרבי מדבר התועדות שלימה אוזות הוראות השובות הנלמודות מהלהיות עם הזמן – פרשת השבוע והקביעות בה רוא יצאת, כמו תמיד פונה הרבי לכל היהודים כולם, לכל אחד ואחת מישראל בכל מקום שהם, אנשיים ונשים וטף. לפטע, ממקד הרבי את דבריו, ואומר, כי הדברים האמורים מתחילה בעיקר מקבוצת אנשים מסוימת השוכנת באחד מנקיודות המפה ברחבי הגלובוס...

מתוך מיליון יהודים ואלפי חסדים בכללם, הפזרים במאות אלפי מרכז יהדות בכל רחבי כדור הארץ, בוחור הרבי במקומות מסוימים, ופונה בהוואתו לאנשים הנמצאים באותו המקום ואמרו כי בהם הדבר מתחיל!... נשמע מסקן?!...

כן. זה מה שהיה בשבת-פרשת יתרו תשנ"ב. והנקודה הספציפית ביפה, עלי' מטיל הרבי את השלים המיחודה להיות "זואי המתיחיל", היא (איך לא) "בית רבינו שבבל"...

וכך אומר הרבי בסיום הדבר-מלךות, לאחר את ההואה הכללית לכל אחד ואחת מאנשי הדור לקבל על-עצמם להשפי' עכ"פ על עוד עשרה יהודים בכל ענייני תורה ומצוות:

"מתחל מלואו הנמצאים כתע כאן בבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים דכ"ק מוח' אדמור' ר' נושא דורנו, ה'ANDARD מעט .. בית רבינו שבבל", שהוא "בית חיינו" דכל בני-ישראל הנמצאים במקומות זה וכל בני-ישראל בכל הדור כולם, שכן "הנשיא הוא הכל", ממנו

התמימים בהתועדות עם הרב זושא פוזנר צילום: דובער

הרב יקותיאל רוף בשיעור עיוני בענייני גאולה ומשיח צילום: דובער

יום רביעי, י"ז שבט

הרב התקים הפארבריגגען הקבע מטבחו היקבוצ'ה' משכנת חסידי חב"ד ליבאויטש בصفתנו. נופך מיעוד נוסף להתועדות הקבועה בעקבות שמחתו של א' מתלמידי היקבוצ'ה, אשר משפחתו בארא"ק חוגגת את חתונת הבת-אחות, והוא מסר עצמו לרבי – שנה תמיימה ב-770, ונשאר לאח כל מזל-טוב מבית חיינו... שפע פארביישען ולחיכים' גרכו למצוות היקבוצ'ה' חם בין התמימים, והיה זה זמן מתאים להתעורר בכל העניינים הנוגעים באופן מעשי לחיה היעבודה' בקבוצ'ה, שנה תמיימה לרבי...
...

יום חמישי, ח"י שבט

את השיעור השבועי הקבע בגאולה ומשיח המתקיים מידי שבוע ביום זה, מסר הערב הרב יקותיאל מנחים שיחי' רוף, מושגיה ישיבת תומכי תמימים המרכזית – 770.

השיעור נסוב אודות החסיבות בשמה להבאת הגאולה. הרב תמיד מביא בשיחות את הסיפור עם הצדיק פולין בהיותו ילד קטן שרצת תפוח ואביו לא רצה למלאות את מבקשו, ביריך "פרוי העץ", וכן הכריח את אביו למלאות את חפצו. מזה מלמד אותנו הרב שצרך להיות שמחה על הגאולה השלימה, וכך כביכול 'ינכריח' את הקב"ה להביא לנו את הסיבה לשמחה.

הרב רוף ביאר את הסיפור, שהרי מילא ברכה לבטלה זה דבר חמוץ ביוור והעולם

ושקידה, ודיקוק בשמירה סדרי הישיבה. מטבח הדברים, היקאך המיחוד של תלמידי התמימים הוא בספר היליקוטי שיחות. בין הסדרים, בהפסקות, ובזמן מפנויים, את כל הזמן התמימים מנצלים לדבר סביב השיחות והחידושים הנפלאים הטמוניים בהם, במיוחד בשבוע – א' מתורה'דייקו וואך...

פעם התועדו בשיטה על-כך שהשיחות בשנת תשנ"א-נ"ב, הם הליחם-חוקי', והם ההורה נצחית דתשס"ט, במצבינו דזמננו ומקום הנוכחי. כידוע שאין עיסקנו בפוליטיקה חיו, בפרט התמימים ד-770, אך מהশמעות שהגינו מארא"ק, יש לחסידיים ספקות מה רצונו הברור של הרבי בזמן זה, בעניין בו עוסקים שם היום.

למרות שכן נואה, ואין הוראה ברורה, מסתבר שדווקא כן. ביום זה (אור לי"י שבט) בשנת תשנ"ב, התקיימה ייחידות כללית לכל האורחים שבאו לכבוד יי"ד שבט, ובה מצאו התמימים את ההורה שנעודה במיחוד ביום זה. באמצעות השיחה, ממש כביכול בלי כל קשר לנארך קודם, מכnis הרבי בתוך דבריו:

"וְרֹחֲמָנָא לִיצְלָן – אַפִּילוּ מַעַצֵּם הַדִּבָּר,
אוֹדוֹת מִסְרָת אֶפְרַיִם שְׁלֵמָן
הַקְדוּשָׁה!...
אֶלָּא אָרֶץ הַקוֹדֵשׁ נְשָׂאָרָת בְּשִׁלְמָוֹתָה,
בִּיחֵד עַם שְׁלִימּוֹת הַתּוֹרָה..."

היום יצא מבית חיינו הרה"ת אהרון שיחי' פריין ומשפחתו, בשליחות הרבי שליט"א למדינת בוליביה. ממש ברגעים האחרונים לפני נסיעתו לשדה התעופה, אומר לחיים' יחד עם התמימים, שמברכיהם אותו להצלחת כל ענייני השלחנות שיהיה לנחת-רוח המשלה.

כסיום לדבר כי, בבית חיינו חייב תמיד להתרחש משהו לא-שגרתי, שהוא בעצם השגرة האמיתית. כך גם היום, כשהכם עט ו עבר לו היום לא עניינים מיוחדים, עכ"פ מבלי שעינינו יבחינו בכך, לפעת צדו העינים את אחת מפיונות בית המדרש, שם נראו כמה חסידיים סביב' לחיים' וממעט פארבייסון.

ambilior קוצר עלתה נקודה מעניינת, אשר מקור רשמי אויל לא נמצא לה, אך על הרגש החםobilותיהם של החסידיים, לא שואלים שאלות. מדובר היה באברך שהגען לרבי לכבוד יי"ד שבט, וזה הפעם הראשונה שלו, שהוא נמצא בבית חיינו. לפני שמוונה ימים בדיקות היפה הראשונה שהוא דרך על מפטון בית רבינו שבבל, אז הוא חגג את היום-הולדת החסידי שלו. ברוח הימים יום' שմדבר על היום-הולדת והברית של החסיד (יוי"ד – ייט' כסלו), החלטת להה כי הימים, לאחר שמוונה ימים, זה יהיה שמחת הברית שלו...
שיעורו השבועי של הראש-ישיבה הרה"ג שניאור זלמן שיחי' לאבאבסקי שנכח מיום חמישי האחרון, התקיים היום בקשר עם הסוגיא הנלמדת.

התהמודודות בפינה הצפונית-מזרחתית התקיימה כרגיל, כשהבין היתר משתתפים גם האורחים הרבים שעדיין נשארו ב-770.

יום שלישי, ט"ז שבט

לאחר שבוע סוער ביותר, שגרת הלימודים ב-770 חזרת למסלולו הרגיל. שוב' שטורען' גдол נעשה בין תלמידי היקבוצה' אודות לימוד התורה בהתמדה

בלר ירושה'

כלום. הוא העיף את פיגילון ונאמני ארץ ישראל לתחתיות הרשימה, עמעם את המסרים המדייניים, והציבור השיב לו כಗמולו בהפניית עורף. נתניהו שחשב לפוזל למרכו, לא קיבל לא את המרכז ולא את הימין. נקווה שהחלוקת יצאו למד. הציבור מסא בשקרנים באנשים שהמילה שלהם אינה מיליה. ככל דבר יש מהירות. ומכאן אזהרה לנ廷יהו: אם תרכיב את הממשלה, ושוב תנסה לשחק בארץ ישראלי, יהיה לך מחיר כבד. תראה איך סיימו אלומרט, שרון, רבין, בגין, ברק ואתך עצם לפני עשור שנים – כל אלו שמסרו שטחים או סייעו לך. נתונים לך כתעת את ההזדמנויות לתקן, אל תחמייך את ההזדמנויות.

מה עוניים על טענת "התחייבנו"?

בחודשים הקרובים נשמע קרוב לוודאי את הטענה והקלישה שמדינת ישראל התחייב לוטר וכוי, ואין מה לעשות. כולן יבואו בטענות ואפלו יהיו שיינסו להצדיק את ביבי ויאמרו שלא הייתה ברירה והיה צרייך לזוער את הנקיים.

בשיחה מופלאה של הרבי משבת חי שרה תשמ"ו, מתיחס הרבי לטענה זו שעולה:

הטענה היא, כי ביכול, שהתחייבנו על כך עוד בעקמף-ידיoid, ובמילא, אין ברירה, שהרי חייבים להראות לעולם כולם **шибוחדים הם אנשים ישרים שאפשר לסמוך על הבטחה שלהם, שכן, "מלה" שלהם היא "מלה"!**

ובכן: א) כאשר מדובר בעניין של פיקוח-נפש – הרוי פיקוח-נפש דוחה את כל התורה כולה, ובודאי שדוחה הבטחתו

עברית בזכות נתניהו. כולנו זוכרים את האולטימוטום שהגישי ולאחר מכן ירד מזה בקהל עונת חולשה.

כפי הנראה, מי שיימוד בראשות הממשלה יהיה מר נתניהו. אין ספק שהחברה כפולה ומכופלת לכל מי שירכיב את ממשלו, הן מפלגות הימין, הדתיות וחזריות, שלא לאפשר לו ללכת להסתמכים נספחים. מן הרاوي שנושא זה יעמוד בראש סדר העדיפויות. יש הרבה מאד מה לתקן מהnezקים שהשאיר ממשלה אלומרט-עובדיה, אבל חס ושלום שלא נשמע את הדיבורים שיש להתמודד עם הירושה של אלומרט.

חישול ארץ ישראל אינה "ירושה"; היאפצחה שיש לנטרלה בכל מחיר. יש להבהיר כבר כתע לאובי ישראל כמו גם למדינות אירופה ולמושל באלה"ב, שאין עוד על מה לדבר. תם העידן של הסחר-מכר באדמות ארץ ישראל. תם העידן של חלומות להקמת מדינה פלשתינית. מלחמת "עופרת יצוקה" נתנה לכל בר דעת להבין שימושות מסירת השטחים זה הבאת טילים לכל נקודה בארץ ישראל.

כל ראש ממשלה שמסר שטחים

מדיחים להיווכח ולראות עד כמה נתניהו, שהשלטון היה כפוע ממונו והסקרים העניקו לו כ-35 מנדטים, ירד בנסיבות המנדטים ולא הצלח לעبور את 'קידימה' שניצחה אותו במנדט.

אותו נתניהו שמנסה תמיד לרקוד על כל החתונות, סיים את הבחירה בהפסד מצד מפלגתיו. הציבור ששם לב לך העדיף מפלגות לוין יותר ימינו, כי נתניהו שידר אי אמינות; נתניהו לא הסכים להתחייב על

משמעות תוכאות הבחירה

הפרשנים הפוליטיים מואחדים בעדעתם כי משמעות תוכאות הבחירה האחרונות היא שהעם מס בכל תהליך הנסיגות והסכם ה"שלום". התוצאות משקפות יותר מכל, שבפעם הראשונה מאז הסכם אוסלו הייתה הכרעה ברורה: העם זו ימינה, והעובדת שהליך לא קיבל מספיק קולות הוא כי הציבור לא ראה בו אלטרנטיבה ימנית, ולכן יכולות רבים נדדו ליבורמן ולאחרים שנטעו אלמנטים ימניים ברורים יותר.

קוואליצית אוסלו האורורה שמנתה 56 חברי כנסת, הצטמקה ל-16 מנדטים בלבד! יש לכך משמעות רבה.

verbו עליינו שניים קשות מנשוא. בנימין נתניהו המשיך את תהליכי הנסיגות, שרן עשה מהלכים חד-צדדיים. העם כולם היה מבולבל, מותש ועייף, ולא ראה אלטרנטיבה ימנית אמיתית. נדמה שהפעם הציבור אמר את דברו בצהורה נחרצת. הציבור עט בכל מכך שחייב מנדטים של תומכי נסיגות הם מונימים ביום בוקשי 55 מנדטים, כולל העربים. הציבור היהודי ישנו רוב מוחץ שאמר לא' לניסיונות. השאלה הגודלה היא האם הפעם רצון הציבור יבוא לידי ביטוי, או שמא שוב נשמע את הקליישות של "ירושה קשה" ממשלה אלומרט וכל מיini פנינים חסרי תחולת שימושות להקשר את השרצ ולתת שוב לשIMAL לשלוט.

אין לנו אמון בנתניהו. החשש ממוני גובר והלך, בפרט לאחר שריאנו את התנהגו במצווי לחץ, ובஸפו של דבר מבצע בנאמנות את מדיניות השMAL. ראיינו את נתניהו בהסכם חברון ויוואי, וכן בתנתקות, כשבסופו של דבר תמיד סייע לישים את השקפת שמאל. גם ההתנקות

כפי הנראה, מי שיעמוד בראשות הממשלה יהיה מר נתניהו. אין ספק שהובאה כפולה ומכופלת לכל מי שירכיב את ממשלתו, הן ממפלגות הימנויות, הדתיות והחרדיות, שלא לאפשר לו ללקת להסכים נוספים. מן הראי שנוסא זה יעמוד בראש סדר העדיפויות. יש הרבה מאד מה לתקן מהנזקים שהשאירה ממשלה אולמרט-עובדיה, אבל חס ושלום שלא נשמע את הדיבורים שיש להתמודד עם הירושה של אולמרט

ראש הממשלה מהסס בהגשה הסיסמא

ממשלה הימין והעומדים בראשה אכו"ם פעמים ורבות כשהונגו הפוך ממה שהתחייבו. מן הראי אפוא לצטט מכתב של הרבי מתאריך ח' תמוז תש"ח בקשר לראש הממשלה מר מנחים בניו:

"...יש אצלי אי הבנה ומבהלה, מהולה בער, על אשר ידידנו מר.ב. (מנחים בגין) שליט"א מהסס דואק בהגשת הסיסמא בה דגל כל ימי, אף שבודאי מבין אשר רבים מפרשים אי הגשמה בנסיבות, היינו אשר חזר בו מהגשת העניין. כי לולא זאת אין הדבר מובן כלל וכלל, שהר הכל יודיעם וברור לכל אשר מחודש לחודש ואולי גם מיום ליום מתרבבים המנגדים להגשת סיסמה זו, ולא רק מבין אומות העולם אלא גם מבין אנחנו בניי, ואפלו גם מבין מפלגתנו הוא...".

קשה לראות לאן פניו הדברים הולכים, למורות שניחסין שיש לנו הוא רע ומר. אבל מי יודע אולי המצב הכל כך קשה כאשר גם סומה באפילה מבין שאין עם מי לדבר ומה התוצאות של הניסיות יביא למצב שהמניגים יתעשו.

חישול ארץ ישראל אינה "ירושה"; היא פצחה שיש לנטרלה בכל מחיר. יש להבהיר כבר כתעת לאוביישראל כמו גם למדינות אירופה ולמלך של בארה"ב, שאין עוד על מה לדבר. تم העידן של הסחר-מכר באדמות ארץ ישראל. تم העידן של חלומות להקמת מדינה פלשתינאית. מלחמת "עופרת יצוקה" נתונה לכל בר דעת להבין שימושות מסירות השטחים זה הבאת טוילים לכל נקודה בארץ ישראל.

וחתימה ה hei גודלה – בעיניהם של כל הפוליטיקאים – שלאחרי שכולם נוכחו וראו בועליל את האפסיות וחוסר-הערך בחיתימת הסכם שלום, ועד כמה מכבד אותו הצד שכנגד – ממשיכים אותן "פוליטיקאים מומחים" להכריז נאמנה על דבקותם באותו הסכם אומלל, אשר, הם מצדם לא יסגורו מכל מה שהבטיחו, יוסיפו לתת עוד ועוד, גם בנוגע ליהודה ושומרון! זה מה שמכונה אצלם "שיקולים מדיניים"!
אין צורך להוסיף על דבריו של הרבי המתאימים באופן מדויק מכך.

כל הרשות השלילי שקיבלו אותם פוליטיקאים בעיני הפוליטיקאים האמריקנים, אפלו אינס-יהודים, בעקבות חתימת הסכם השלום בעם-דייוויד – כאשר הכל נוכחו באזלת-ידם ורגשי-הנחתות שלהם, בותרים על הדברים ה hei חינויים לבתוכה של ארץ ישראל והעם הדרים עלייה, בשביל פיסת-נייר בלבד!

כל פוליטיקאי נורמלי עמד תמה ומשתומים לנוכח הזרק שבנה יהלו את המשא-ומתן באופן שהביא לויתורים וחתימה על הסכם אומלל שכזה!

של מישחו, הבטחה שמסכנת את בטחונם של שלושה מיליון יהודים! ב) הטענה אודות כיבוד היחסמים היא שיקול מדיני-פוליטי, ובנושא של פיקוח-נפש – אין להתחשב בדעותם של פוליטיקאים הקובעים את עמדתם על-פי שיקולים מדיניים; בנושאים אלו יש לשאול את חוות-דעותם של אנשי הצבא המומחים לעניini בטחון – מהי דעתם מבחינה ביטחונית טהורה, מבלי לערב שיקולים מדיניים כלל!

והגע עצמן: אדם שיש לו שאלה בקשר לטיפול ברגולו החולנית (גם כאשר אין זה חולוי שיש בו סכנה) – לא עלה על דעתו להביא אותה זו ל"הצבעה" של 'בעל-בתים', גם אם היו חכמים גדולים ביותר, אפילו חוותים בכוכבים; כל מי שיש מוח בקדקו, יודע וمبין שבכל הקשור למצב הרופאי של الرجل – יש לבזר אצל רופא, ובין הרופאים גופא – רופא שמתמחה בטיפול ברול (ולא רופא שמתמחה בטיפול בראש, גם אם הוא מומחה גדול ביותר בתחום שלו), שיש לו אינטרס לרפא את الرجل.

ואם הדברים אמרורים בנוגע לרגע, הרי על-אחד-כמה-וכמה כאשר מדובר בנוגע לרגע-הנוגע בראש, ככלומר, דבר הנוגע בפיקוח-נפש ממש, ועל-אחד-כמה-וכמה בנוגע ל厖ש של שלשה מיליון יהודים – לפיקוח-נפש של עניini בטחון, ואפלו אם יש להם מושג בעניini בטחון, ואפלו אם הם שיקולים מושגים בעניini בטחון – מערבים הם שיקולים נוספים, שיקולים מדיניים, מפלגתיים או אפלו אישים! בשאלת צו צריכים לקבוע אך ורק מומחים לעניini בטחון שمبرיעים את דעתם מבחינה בטחונית טהורה, מבלי ערבות שום שיקולים אחרים.

ג) גם מבחינה פוליטית, ידוע ומפורסם

מהגעשה והנשמע

לקראת שבת פרשת משפטים התאספו רבניים בכמה מוקדים ברחבי הארץ, ופסקו:
הגיע זמן הגאולה!

קבוצת הרבניים בבית הכנסת העתיק המיויחס לרבי יוסף קארו ז"ע בעיה"ק צפת

וזלה"ק: "וכבר הבטיחה תורה שסוע
ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הם
נגאלין".

והנה פוסקים הלכה למעשה פסק דין
ברור, בכוח התורה הקודשה שהגיע הזמן
של גאות ישראל. גאות עולמים ובנין
בית המקדש השלישי, והרביה מלך המשיח
צורך להתגלות מיד ממש כהרף עין כל,
יבוא ויגאלנו וויליכנו קוממיות לארצנו מיד
משם".

את בניית בית המקדש.
מתוך נסח הפסק:

"אננו בני ישראל, פוסקים זהה על פי
דברי קדשו של כי"ק האדמוני מלובאויטש
מה"מ בשבת פרשת בלק תנש"א זלה"ק:
"בזודאי ובזודאי לא כל ספק וספק ספיקא
שכבר הגיע זמן הגאולה . . . וגם עניין
התשובה היה בשלימות".

וכיוון שכן, הרי פסק דין מפורש
ברמב"ם הלכות תשובה פרק ז' הלכה ה'

בעקבות פניות של רבניים ועסקנים,
נערכו בשבועות האחרונים מספר מקומות
אסיפות רבניים שפסקו, בהתאם לבקשת
הרב, ביחידות עם הראשלא"ץ הרב מרדכי
אליהו שליט"א בו' מרחxon תשנ"ב.
האסיפות נערכו בירושלים עיה"ק ת"י,
בבאר שבע עיר האבות ובבית הכנסת
העתיק המיויחס לרבי יוסף קארו ז"ע בעל
השוו"ע בעיה"ק צפת.

העסקנים מצינו לדברי הרב באotta
יחידות מופלאה שפירסום פסק הדין, יביה

שבת מחנה

חמשים אנשי דת (כפלינים) המשרתים בצבא הארץ הברית, השתתפו שבת עם חב"ד במיאמי. את השבתו ארגן עבורים ארונו אל"ף בהנהגת הרב שלום בער ליפסקר השlich בבל הארכו, מיאמי.

אנשי הדת הצבאים, פרוטיסטים מסביב לעולם, וועסים את עבודת הקודש שלהם בבדידות קשה. שלהם החזמנאות להיפגש עם עמיתים, היהת עבורים חוויה עצמאית ומרגשת.

במהלך השבת נהנו הצפליינים מהאויר החמים וסעודות שבת ביתiot, שמעו הרצאות ודיברי חיוק בעבודת הקודש וכן בנושאים שעל הפרק והתמודדות מושתפות.

תעודות הוקרה למצטייני 'מרכז מעיני ישראל'

עשרות אברכים מכל גוני קשת הציור החסידי בירושלים, קיבלו בהתרgestות תעודות הצטיינות, אותן להצלחות בבחינה המסקנת על שורה של סוגיות במסכת שבת ובתורת החסידות ושיחות כ"ק אד莫"ר מלך המשיח. קדמה למועד, בחינה

ט"ו בשבט - התוועדו והתחזקו

בהתאם להוראת הרבי, לנצל את התוועדיות ט"ו בשבט, להוספה וחידוש בענייני העבודה הקשורים ל'ראש השנה לאילן'. התוועדו חסידי חב"ד ברחבי העולם על פרטי העבודה הרمزים בא"רץ חטה וشعורה וגפן ותана ורמן ארץ זית שמן ודבש"

וינה, אוסטריה: הרב מילודובניק, בסבב הרצאות והתוועדיות לגלגלו בשבט.

במהלך יום ט"ו בשבט, מסר הרב עופר מיודובnick הרצאה נשים בנושא "החינוך החסידי", ובערב התוועד לתוך השעות הקטנות של הלילה עם השלחנים ואנ"ש תושבי העיר. בהתוועדיות החסידית אל תוך הש寥ות והעבודה היו יומיות ועל כך שי"ונה אינה אחרת. השתתפים הודיעו עמוק לב שליחות כחלה אריה רן שפירא שיזם את סבב ההרצאות כחלק מן הפעולות המיחודות לשנת "הקהל".

קרית ביאליק: עשרות התוכנסו להתוועדיות פعليה בבני הכנסת' בית מנחם' בשכונת גבעת הרקפות בעיר. הרב פינחס מרוטון, שליח הרבי ורב בית הכנסת, פתח בדברים על מהותו של היום, הרב ערמות מואל מכון 'אסנכי' בפתח, ריתק את הקהלה במשך קרוב לשוש שעות, בהרצאה מלאפת על הניגון החסידי.

בימים הקרובו לט"ו בשבט, ביקר הרב מרוטון בבית הספר הייסודיים בעיר, וערך לתלמידים סדנא לימודית חוויתית בנושא ברכות הנהנין.

אשקלון: גילו את האור הפנימי של ט"ו בשבט בית חב"ד שבשכונת מגדל באשקלון, מתקה הרצאה מרתקת בנושא: "ט"ו בשבט בראשות החסידות", על ידי הרב אורי כהן, משלוחי הרבי לאשקלון. המשתתפים, גילו את משמעותו העומקה של חג האילנות, מלבד אכילת פירות יבשים. "נשׂתדל לדאוג מעתה ולהלאה לצמיחה הרוחנית שלנו זהה יהיה צעד נוסף לקיומם המשיחי", אמר אחד המשתתפים.

אצל הרב משה שאול קלין, מדיני ביתה' של הרב וואניר ורב שכונת אורה-חחים בבני-ברק, ואצל הרב שלום אייזנברג, דומ"ץ קריית צאנז בירושלים.

במהלך האירוע נשאו דברים: הרב אברהם דוד לויו – ראש הכלול, הרב מנחם מענדיל פוגל – משפייע בכלל והרב חיים-שלום דייטש – שנשא את המשאה המרכזי. כשהוא מתבל את דבריו על תורת החסידות, בסיפוריו חסידים והוראות מעשה בפועל.

'טנק' חדש יגן על אשקלון

תושבי אשקלון הופטו לאחרונה, למראה רכב ססגוני, המעוטר בתמונה הרבי, וכorzot מרהיבות לקיום עשרה המבצעים והפצת שורת הגאולה המסתובב ברחובות העיר.

זהו יוזמה חדשה של הרב אורן כהן – מנהל בית חב"ד בשכונת מגדל בעיר, שסביר שהטנק החדש, מסייע בבית חב"ד, בפעולותיו הרבות למען הפצת היהדות והחסידות.

דינר מפואר לבית ליאוואויטש פריז

וסביבותיה, מאגדים מוסדות חינוך ופעילות המופעלים על ידי עשרות שלוחי הרב מלך המשיח במקומות. כיבדו את האירוע ב נכחות: הרב הראשי לצרפת הרב זיל ברונהייס, הרב הראשי לפראיז – דוד משאש, שגריר ישראל לצרפת מר דניאל שך ועוד רבנים ואישים ציבור.

באולם אירוחים רחב ידיים במרכז העיר פריז, התקיימים הדינר השנתי המפואר, למען מוסדות בית ליאוואויטש בהנהגת הרב שמואל איזמוב.

מוסדות 'בית ליאוואויטש' הפעילים בארץ

צacci ה'שפאלער זיידע' התכנסו

הכינוס בכפר חב"ד צילום: מאיר דהן

כмеди שנה, התכנסו צacci ה'שפאלער לשנים ה-215 להתרחשות הנס, על פי הוראתו מאוז, מצינוים צacciואו את הנס בעבודות הדריה ברחבי העולם.

בבית הכנסת "בית מנחם" בכפר חב"ד

זיגייד' ברחבי העולם לסעודה מלאה מלכה חגיגית לציוו נס הצלתו של ה'שפאלער זיידע' מטבחה בנהר. על-פי המסורת, בשנה זו ננסים

עיר. תגונת אחד התושבים: "אני מרגיש שתמונהו של הרבי מליבוואויטש עשו לי טוב בנשמה, והיא נותנת לי חשך להניח תפילה".
בבית חב"ד בטוחים, שהטנק החדש יחזק את הביטחון הרוחני של התושבים, ויזורו בצד נוסף את התגלות הרבי מלך המשיח.

חדרה: חנוכת הבית-חב"ד

בביתו של השיליח הרב טוביה כשדן, התקיימה התועדות מיוחדת לגיל וחנוכת המבנה החדש של חב"ד בשכונת נווה חיים, ויצמן שבחרה.

הרבי כשדן, שיצא לשיחות בעיר לפני 5 שנים, תחת בית חב"ד המרכז, פתח בעת האחורה בית חב"ד חדש בשכונות נווה חיים – ויצמן. מוקבים רבים מהשכונה ומהעיר באו לחגוג את האירוע שולב בתהועדות יום הולדתו של השיליח.

המשפיע הרב שי סוקניק שהגיע למקום מכפר חב"ד, ריתק את הקהל שעוז ארכות והותיר רושם עז בקרב הנוכחים. בהთועדות מוקבים, אנ"ש, השתתפו תלמידי הישיבה בעיר.

הכינוס בනחת הר חב"ד.

הכינוס בקרואן הייטס. צילום: ברעל'ה מעטו

ראשונה התקיימה השנה גם בנחالت הר חב"ד, سعودת החודשה להצלת השפאלער זיידע'. על ידי ר' מאיר סטמבלר מצאצאי הסעודת התקיימה בבית הכנסת המרכזי של נחالت הר- חב"ד, במסגרת 'כולל يوم שישי' של הרב יוסף זקלס המנהל את הכולל מדי יום שישי מזוהה 6 שנים.

אורגנה הסעודת כמיידי שנה ע"י ר' זלמן סטמבלר ורעיתו, והשתתפו בה צאצאים מכל רחבי הארץ, שאמרו 'לחיכים' והתוועדות סביב שולחנות ערכונים בכל טוב.
גם בשכונת המלך קראון הייטס, התאספו צאצאי השפאלער זיידע' לסעודה יהודית. הסעודת שנערכה באולם היליבוואויטש עיר ישיבת, אורגנה כמיידי שנה על ידי משפחת ר'

אוסטרליה: 'הקהל' למטיילים בוגרי חב"ד

באוסטרליה. המארגנים הופטו לגולות חלק מהמטילים הגינו למפגש כהום חשוב כיפות חברותי – חסידי. הערב החגיגי, אורגן על ידי הרב שאול אסייג והרב יצחק אנטיזדה ורעויהם שיחיו שפלו בשנים האחרונות בבית חב"ד.

יצוין שזוהי השנה השלישית שהמפגש מתקיים, והקשר החם והמתמשך בין השולחים והמטילים לשעבר הולך ומתחזק.

עשרות מטיילים בוגרי בית חב"ד מלבורן שבאוסטרליה התאספו למסיבת 'הקהל' ומפגש חברתי – חסידי. הערב החגיגי, אורגן על ידי הרב שאול אסייג והרב יצחק אנטיזדה ורעויהם שיחיו שפלו בשנים האחרונות בבית חב"ד.

המטילים לשעבר, הנה מערב מרתק ומרגש שככל דברי תורה, הווי חסידי והעלאת זכרונות – מימים עברו – השהייה הנפלאה בבית חב"ד –

חסידים . איזון משפחה

- דורם קורולינה – להולדת הבת.
- למשפחת ר' דוד אפלושניק, ירושלים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחתי ר' דובער אפלושניק, ירושלים; משפחתי ר' יקותיאל אלפובי, נחלת הר חב"ד; משפחתי ר' יוחמיאלא פולקוביץ, ירושלים; משפחתי ר' משה גולדשטיין, נחלת הר חב"ד.
- למשפחת ר' ישראאל קטולו, קרואו היטס – להולדת הבת.
- למשפחת ר' דובער קלין, לו"ד – להולדת הבת ברכה רישא רחל; ולזקניהם מורת זחהה קלין, נחלת הר חב"ד; מרת פערלא קלין, נחלת הר חב"ד; משפחתי ר' מרדכי גולדשטיין, לו"ד.
- למשפחת ר' שלמה צבי ריזל, לו"ד – להולדת הבת חיה מושקא; ולזקניהם משפחתי ר' יוסף יצחק לבקובסקי, שיליח כ"ק א"ד"ש מה"מ מרסיי, צפרפת; משפחתי ר' חיים ריזל, בני ברק; משפחתי ר' הרשקבוי, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ מרסיי, ורב קהילת חב"ד אופקים; משפחתי הרב אברהם יעקב הרשקבוי, בני ברק; משפחתי ר' אברהם דוני, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ מיטב.
- למשפחת ר' שמואל רייך, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ קלירוטאטווער, פלורידה – להולדת הבת שטערנא שורה; ולזקניהם משפחתי ר' יוסף קארוף, קרואו היטס.
- למשפחת ר' דוד טוריגמן, בריסל-פריז – להולדת הבת.

הגיאו למצוות

- למשפחת בהרו, לנדוון, אנגליה – להגיאו הבן התינן מהם מענדל למצוות.
- למשפחת ר' יעקב ברוזגו, מגדל העמק – להגיאו הבן התינן חיים אליעזר למצוות; ולזקניהם מרת גויליטי ברדוגו, מגדל העמק; משפחתי י' ציון אילו, ירושלים.
- למשפחת ר' ישראאל הלו"י ברוז, כפר חב"ד – להגיאו הבן התינן יוסף הלו"י למצוות; ולזקניהם מרת טיבעל ברוד, קרואו היטס; מרת גיטה גנובה, קרואו היטס.
- למשפחת ר' זלמן גורליק, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ בא"ר שבע – להגיאו הבן התינן מאנ"מ לענדל למצאות; ולזקניהם מרת טיבעל ברוד, קרואו היטס; מרת גיטה גנובה, כפר חב"ד.

- למשפטת ר' דובער רייצ'עס, טורונטו, קנדה – להולדת הבן.
- למשפטת ר' יוסף יצחק טרטסברג, קרואו היטס – להולדת הבן; ולזקניהם מרת שולמית טרטסברג, ירושלים; משפחתי ר' שלום דובער קיבבן, קרואו היטס.

- למשפטת הרב צמח אברהם, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ ורב היישוב יוב – להולדת הבת חייה מושקא; ולזקניהם משפחתי ר' ישראל דב רוזנבוים, חיפה. שרה מזרחי, פתח תקווה.
- למשפטת ר' מענדל בלספסקי, קרואו היטס – להולדת הבת.
- למשפטת ר' יעקב מרדכי בק, קרואו היטס – להולדת הבת; ולזקניהם משפחתי ר' יהונה מטוסוב, שליח כ"ק א"ד"ש מודיסון, יוסקונסין; מורת פעסיא אסטור וויר, ירושלים; משפחתי ר' בנימין נחום יולברשתום, קרואו היטס; משפחתי ר' אהרן זילברשטיום, ירושלים; משפחתי ר' בן-ציון שנגלוב, ירושלים.
- למשפטת ר' יעקב הלוי ברוזנבו, מרת פרידיא ראתzap, קנדה; מרת פרומא שרה כהן חיפה – להולדת הבת נעמי; ולזקניהם משפחתי ר' מישלבוין, ירושלים. משפחתי ר' נחום ערנטרוי, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ ורב הקהילה היהודית זפרזה, אוקראינה – להולדת הבת.
- למשפטת ר' נתן גנובה, מדיסון, יוסקונסן – להולדת הבת.
- למשפטת ר' שלום זובער גינגרוג, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ שנחנא סי, ציון – להולדת הבת; ולזקניהם משפחתי ר' משה גרנברג,מנהצ צא"ח בי"ר; משפחתי ר' יהודה לייב אלבסקי, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ קלבלנד, איהו. קרואו הרכ"ד.
- למשפטת ר' משה זלנוב, מגדל העמק – להולדת הבת; ולזקניהם מגדל יוכבד זלנוב, מגדל העמק; משפחתי ר' זלמן טוביה אבלסקי, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ ורב ראייא רגיא, לטביה.
- למשפטת ר' שנייר זלמן טרבעניך, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ אלול, קרואו הרכ"ד; מרת צפת; מרת צחה קלין, נחלת הר חב"ד; מרת פערלא קלין, נחלת הר חב"ד.
- למשפטת ר' מנחם מענדל קרומר, אשדוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' יוסף קרמר, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ סברה; מרת חיה עילא קרמר, פונטראול, קנדה; מרת חיה פיניאן פרידמן, צפת; מרת צחה קלין, נחלת הר חב"ד; מרת צחה ציפא גודמן, שיקגו; מרת זיסל קלין, קרואו היטס.
- למשפטת ר' אוריאל רייבקון, טמפה, פלורידה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' אליעזר רייבקון, מונטראול, קנדה; מפטחת ר' אשר סלומון, ירושלים.

- ראשון לציוון – להולדת הבן.
- למשפטת ר' נחום הענץ חסיקין, קרואו היטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' משה וינר, ירושלים; מפטחת ר' אברהם זלמן ויינו, ירושלים.
- למשפטת ר' ישראאל באָרְוֹן, ס. איסלט ביטש, פלורידה – להולדת הבן.
- למשפטת ר' יששכר בן דוד, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן.
- למשפטת ר' יוסף ברונשטיין, תל ציון – להולדת הבן; ולזקניהם מרת ברונשטיין, בית שם; משפחתי שומאצ'ר, אשדוד.
- למשפטת ר' דוד ברקוביץ, מלבורן, אוסטרליה – להולדת הבן.
- למשפטת ר' שלום גלייברמן, ביטר עילאי – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי גלייברמן, ירושלים; מפטחת ר' אונוס איירס; מפטחת קארו, בואנוס איירס; מפטחת לוטנברג, בואנוס איירס.
- למשפטת ר' שלום גלייברמן, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' מנחם מענדל דיטиш, מגדל העמק; מפטחת ר' שלום מענדל קלמנסון, צרפত; מפטחת ר' אליעזר שלמה חסקינד, ירושלים; מרת חנה מלבוב (רפפורט), ירושלים.
- למשפטת ר' נחום ערנטרוי, שליח כ"ק א"ד"ש מה"מ ורב הקהילה היהודית זפרזה, אוקראינה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' יעקב איסר מינסקי, כפר חב"ד.
- למשפטת ר' יוסוּן פַּרְגְּפּוּ, באר שבע – להולדת הבן.
- למשפטת ר' אהרן יצחק פרידמן, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן.
- ל משפטי ר' מנחם מענדל קרומר, אשדוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' משה יוסוף פרידמן, צפת; מרת צחה קלין, נחלת הר חב"ד; מרת צחה ציפא גודמן, שיקגו; מרת זיסל קלין, קרואו היטס.
- ל משפטי ר' אוֹרִי וּלוֹבִיז, אָדָם – להולדת הבן.
- ל משפטי ר' יעקב זיו, קרואו היטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' מרדכי זיו, צפת; מפטחת ר' אליעזר קסלמן, לנדוון; מפטחת ר' זאב פיניאן פרידמן, ירושלים; מפטחת ר' יוסי זילמן גודמן, שיקגו; מרת צחה ציפא גודמן, ר' חיים אשוד; מרת צחה ציפא גודמן, לנדוון, אנגליה.
- ל משפטי ר' אוֹרִי וּלוֹבִיז, אָדָם – עמידת צו.

נולדו בazel"ט

- למשפטת ר' שמואון אהרון, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' אברהם ווינר, ירושלים; מפטחת ר' אליעזר ריבקון, מונטראול, קנדה; מפטחת ר' אשר סלומון, ירושלים.
- ל משפטי ר' יששכר בן דוד, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן.
- ל משפטי ר' יוסוף ברונשטיין, תל ציון – להולדת הבן; ולזקניהם מרת ברונשטיין, בית שם; מפטחת שומאצ'ר, אשדוד.
- ל משפטי ר' דוד ברקוביץ, מלבורן, אוסטרליה – להולדת הבן.
- ל משפטי ר' שלום גלייברמן, ביטר עילאי – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי אד"ש מודיסון, יוסקונסין; מפטחת ר' מנחם מענדל קלמנסון, צרפত; מפטחת ר' אליעזר שלמה חסקינד, ירושלים; מרת חנה מלבוב (רפפורט), ירושלים.
- ל משפטי ר' שלום גלייברמן, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' מנחם מענדל דיטиш, מגדל העמק; מפטחת ר' שלום מענדל קלמנסון, צרפত; מפטחת ר' אליעזר שלמה חסקינד, אשדוד; מרת חנה מלבוב (רפפורט), ירושלים.
- ל משפטי ר' אלייזה הילל, באר שבע – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' שמריהו הילל, לו"ד; מפטחת ר' יורם פרומא, באר שבע – עמוס, באר שבע.
- ל משפטי ר' ליפמאן העלער, קרואו היטס – להולדת הבן. ולזקניהם משפחתי ר' פרידמן, צפת; מרת צחה קלין, נחלת הר בד"ץ קרואו היטס.
- ל משפטי ר' אוֹרִי וּלוֹבִיז, אָדָם – להולדת הבן.
- ל משפטי ר' יעקב זיו, קרואו היטס – להולדת הבן; ולזקניהם משפחתי ר' מרדכי זיו, צפת; מפטחת ר' אליעזר קסלמן, לנדוון; מפטחת ר' זאב פיניאן פרידמן, ירושלים; מפטחת ר' יוסי זילמן גודמן, שיקגו; מרת צחה ציפא גודמן, ר' חיים אשוד; מרת צחה ציפא גודמן, לנדוון, אנגליה.
- ל משפטי ר' אוֹרִי וּלוֹבִיז, אָדָם – עמידת צו.

- למשפחות לואיס, קראון הייטס – לנישואי הבן התי ליב עביג' חיה מושקא למשפחה נמצוב, מונסי.
- למשפחה ר' יצחק ליפש, מנהל צא"ח צפת – לנישואי הבן התי מנחם מענדל עב"ג דבורה לאה למשפחה ר' מיכאל דורון, עפולה; ולokanehim משפחת ר' אלעזר ליפש, כפר חב"ד; משפחת ר' קלמן שמולבץ, ירושלים; מרת צביה דורון, גבע.
- למשפחה ר' מיכאל מוגילבסקי, טורונטו, קנדה – לנישואי הבן התי ישראל עב"ג תהנה למשפחה ר' שמעון אברהム סלמאן, קראון הייטס.
- למשפחה ר' שניאור זלמן סלונים, שליח כ"ק אד"ש מה"מ, ברזיל – לנישואי הבן התי לוי יצחק עב"ג תהנה מזל למשפחה ר' פיטיול ביבנוביץ'.
- למשפחה ר' מרדכי אריה פרקש, שליח כ"ק אד"ש מה"מ יבניאל – לנישואי הבן התי שניאור זלמן עב"ג חייה מושקא למשפחה ר' מרדכי בן יעקב, בני ברק; ולokanehim משפחת ר' חיים פרקש, פתח תקווה; משפחת ר' ברוך הכהן כצמן, ירושלים; מרת אסתר דפנה מיטאש.
- למשפחה ר' אלון קייזר, רמת גן – לנישואי הבן התי בועז עב"ג חייה למשפחה שטינטש, בני ברק.
- למשפחה ווחובייצקי, חיפה – לנישואי הבן התי שי עב"ג עדי למשפחה ר' יופר רוט, כפר סבא; ולokanehim ר' יצחק רוט; מרת רבקה מרידן.
- למשפחה ר' ישראל שmotkiin, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מילואקי, ויסקונסין – לנישואי הבן התי יהודית עב"ג תהנה למשפחה ר' אהרון אליעזר ציטילין, מונטיריאול, קנדה; ולokanehim מרת גיטה ציטילין, קנדה.
- ישראל דוד, קרית שמואל.
- למשפחה מארוס, מונסי – לבוא הבן התי יהודה בקשרי שידוכין ריזל למשפחה ר' רוזנטל, טורונטו, קנדה.
- למשפחה ר' שבתי סלבטיצקי, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אנטוורפן, בלגיה – לבוא הבן התי חיים בקשרי שידוכין עב"ג חייה מושקא למשפחה שנוביץ, קראון הייטס.
- למשפחה ר' שלמה סלמה, בני ברק – לבוא הבן התי פנחס בקשרי שידוכין עב"ג תהנה למשפחה ר' אמנון אברומס, לו.
- למשפחה פליישר, נס ציונה – לבוא הבן התי עמיות בקשרי שידוכין עב"ג תהנה כרמית למשפחה הבה, ראשון לציון.
- למשפחה פעל, ברקלוי, קליפורניה – לבוא הבן התי דוד בקשרי שידוכין עב"ג רבקה למשפחה פעריס, ברקלוי, קליפורניה.
- למשפחה ר' יוסף פרידמן, קנדזה – לבוא הבן התי יונתן בקשרי שידוכין בקשרי שידוכין עב"ג תהנה למשפחה ניר, קראון הייטס, אד"ש מה"מ אינדיאנפאליס.
- למשפחה רנדLER, קראון הייטס – לבוא הבן התי משה בקשרי שידוכין עב"ג רבקה למשפחה ר' שמעון לסקר, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בריסל, בלגיה.
- למשפחה ר' יוסטון, טקסס – לבוא הבן התי יונתן בקשרי שידוכין עב"ג כס מיה למשפחה ניר, קליפורניה.
- למשפחה יוקוביץ, מלבורו, אוסטרליה – לבוא הבן התי ברוך בקשרי שידוכין עב"ג להאה למשפחה חסוץ, יהנסבורג, דרום אמריקה.
- למשפחה ר' יצחק ניקוביץ, נתיבות – לבוא הבן התי מנחם מענדל בקשרי שידוכין עב"ג רבקה למשפחה ניר, קראון הייטס.
- למשפחה יוקוביץ, מלבורו – לבוא הבן התי ברוך בקשרי שידוכין עב"ג אטיל למשפחה ניר, קראון הייטס.
- למשפחה איגאל, בולטימורו, מרילנד – לבוא הבן התי זאב בקשרי שידוכין עב"ג אטיל למשפחה ר' משה חייט סימון, קראון הייטס.
- למשפחה איזנברג, פלטבוש – לבוא הבן התי לוי בקשרי שידוכין עב"ג רחל למשפחה דיטיש, קראון הייטס.
- למשפחה ר' עוז אריאל, מעהה אוטרייש – לבוא הבן התי הל הלוי בקשרי שידוכין עב"ג אודוליה למשפחה ר' יצחק ירפה, לו.
- למשפחה ר' ירחהיל אבא הלוי – לבוא הבן התי הל הלוי בקשרי שידוכין עב"ג מישלובן, לוס אנג'לס, קליפורניה. ולokanehim משפחת ר' דוד מישלובן, לוס אנג'לס.
- למשפחה ר' משה בן דוד, קריית אתא – לבוא הבן התי אבירות בקשרי שידוכין עב"ג מייל למשפחה ר' פנחס דודו, נחלת הר חביב.
- למשפחה ר' אליעזר גולד, קראון הייטס – לבוא הבן התי מנחם מענדל בקשרי שידוכין עב"ג ג'ים קנסינגטן, ברוקלין; ולokanehim משפחת ר' חיים שלוש, קראון הייטס.
- למשפחה גרווזמן, וינה, אוסטריה – לבוא הבן התי שניאור זלמן בקשרי שידוכין עב"ג תהנה למשפחה הרוב המורה, עפולה – לבוא הבן התי בועז משה דוד בקשרי שידוכין עב"ג חיה מושקא למשפחה ר' צ'גבה, אלה אתה.
- למשפחה ר' מרדכי למברג, גבעת המורה, עפולה – לבוא הבן התי בועז משה דוד בקשרי שידוכין עב"ג תהנה למשפחה הרוב שניאור זלמן לאבקובסקי, ר"ו יותוויל המרכזית 770, קראון הייטס.
- למשפחה זייזוביץ, אלון שבות – לבוא הבן התי אהון בקשרי שידוכין עליית – להגעה הבן התי שלמה זלמן למצוות; ולokanehim מרת לוין, ירושלים; משפחת ר' ברוך קפלן, ירושלים.
- למשפחה ר' שלמה פלט, כפר חב"ד – להגעה הבן התי מנחם מענדל למצאות; ולokanehim משפחת ר' טוביה פלט, כפר חב"ד; משפחת ר' יהושע מונדייזין, ירושלים; מרת טוביה אלתהייז, כפר חב"ד.
- למשפחה ר' מאיר שםשווני, קראון הייטס – להגעה הבן התי שאל אלישע למצאות; ולokanehim משפחת ר' משה הלוי לויו, לונדון.

כאו בקשרי שידוכין

- למשפחה ר' יוסף אבצן, קראון הייטס – לבוא הבן התי משה בקשרי שידוכין עב"ג דברה להאה למשפחה ר' יוסף צבי קרליבך, שליח כ"ק אד"ש מומי ו ג'רסי.
- למשפחה אברמוב, יוסטון, טקסס – לבוא הבן התי יוסף בקשרי שידוכין עב"ג רבקה למשפחה ברואד, לוס אנג'לס, קליפורניה.
- למשפחה איגאל, בולטימורו, מרילנד – לבוא הבן התי זאב בקשרי שידוכין חסוץ, יהנסבורג, דרום אמריקה.
- למשפחה ר' יצחק ניקוביץ, נתיבות סימון, קראון הייטס.
- למשפחה איזנברג, פלטבוש – לבוא הבן התי זאב בקשרי שידוכין עב"ג רחל למשפחה דיטיש, קראון הייטס.
- למשפחה ר' עוז אריאל, מעהה אוטרייש – לבוא הבן התי הל הלוי בקשרי שידוכין עב"ג אודוליה למשפחה ר' יצחק ירפה, לו.
- למשפחה ר' ירחהיל אבא הלוי – לבוא הבן התי הל הלוי בקשרי שידוכין עב"ג מישלובן, לוס אנג'לס, קליפורניה. ולokanehim משפחת ר' דוד מישלובן, לוס אנג'לס.
- למשפחה ר' משה בן דוד, קריית אתא – לבוא הבן התי אבירות בקשרי שידוכין עב"ג מייל למשפחה ר' פנחס דודו, נחלת הר חביב.
- למשפחה ר' אליעזר גולד, קראון הייטס – לבוא הבן התי מנחם מענדל בקשרי שידוכין עב"ג ג'ים קנסינגטן, ברוקלין; ולokanehim משפחת ר' חיים שלוש, קראון הייטס.
- למשפחה גרווזמן, וינה, אוסטריה – לבוא הבן התי שניאור זלמן בקשרי שידוכין עב"ג תהנה למשפחה הרוב המורה, עפולה – לבוא הבן התי בועז משה דוד בקשרי שידוכין עב"ג חיה מושקא למשפחה ר' צ'גבה, אלה אתה.
- למשפחה זייזוביץ, אלון שבות – לבוא הבן התי אהון בקשרי שידוכין עליית – להגעה הבן התי שלמה זלמן למצוות; ולokanehim מרת לוין, ירושלים; משפחת ר' ברוך קפלן, ירושלים.
- למשפחה ר' שלמה פלט, כפר חב"ד – להגעה הבן התי מנחם מענדל למצאות; ולokanehim משפחת ר' טוביה פלט, כפר חב"ד; משפחת ר' יהושע מונדייזין, ירושלים; מרת טוביה אלתהייז, כפר חב"ד.
- למשפחה ר' מאיר שםשווני, קראון הייטס – להגעה הבן התי שאל אלישע למצאות; ולokanehim משפחת ר' משה הלוי לויו, לונדון.

לעדכניםים – שלחו מיל:
chsidim@gmail.com

ראשון, על הרבנית הצדנית חי' מושקא ע"ה, שבשבוע חל יום הiar-ציטט שלה. השבת יוצאה עם מראות-קדש מעידודי היחי' במצואי שבת כ"ב שבת תשנ"ג. לאחר מכן הודיעו השבוי של יראות את מלכנו'.

בשעה 00:06, לאחר סדר הישיבה, חזר הת' יהודה ליב שיחי' ויסגאל בזואל הקטן פלפול בנגלה.

סעודת מלוחה מלכה, יחד עם סיום ספר טהרה להרמב"ם והתחלה ספר נזיקין, התקיים בשעה 10:00 בארגנו של הרב מנחם שיחי' גערליצקי', והשתתפו בו בין היתר הרב גבריאל שיחי' מרוזל, שליח הרבי לצפת עיה'ק, והרב יצחק שיחי' גרשובי'ץ, שליח הרבי בטנפלי שבנ-גרסי. לחימן!...

חסידים "לעבן מיט דער צייט", והזמן עתה הוא שיחת פרשת משפטים – עם כל הגילויים הנעלמים והנפלים אותם פועל מלך המשיח בעצמו, ולכן הם קורדים בעירו של נשיא דורנו ועוד ועוד...

אייפה אנחנו בכל זה?
עינינו עצומות, שקוועים בהבל' העולם,
ענינים של מה-בכך. נכו, מי יותר ומינך,
איך סוף סוף...

יש כבר הכל. מוכחים רק שהיהודים יצעק עוד פעם "עד מת?!"... ושוב ברוח הזמן, פורומים-קזון המתקרב ובא – קונטראס "אתה תצווה"
אותו הרבי חילק בידו ה'ק – יהודים במצב של כתית' בזמנן הגלות, מעורר בו את גיגלי העצמות כפשוטו ממש...>.

נו, "ועוד והוא העיקר – תיקף ומיד ממש!"

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד!
באהבה ובידידות,
מענדני, בית משה – 770

הדבר. הכרזות חזרות ונשנות על-דבר הגולה העומדת על הספר, וממתיינה ליד שתsthוב אותה פנימה, משך למלחה משנה עידודים נמרצים כמעט במסירות-נפש של שירת היחי' שפורצת מפיותיהם של אלפי החסידים....

מAMILA, כشعומדים מול מקומו הק' של הרבי, ועדין לא זוכים לראותו... יודעים אנו כי באמות אין העלם והסתור, ישנה "רגש של שמה ותענגוי", ושירות היחי' פורצת בסיסו הליכה דוד' של קבלת שבת, מזרימה פרץ של אמונה וביטחון און-סופים, כי דבר אחד מדברי מלכנו לא ישוב ריקם, ותיקף מיד על ענני שמייא לבית המקדש השלישי....

لتפילת שחרית ניגש לעמוד הש"ץ ר' שמעון שיחי' הארץ. לкриיאת התורה הוצא ספר תורה של משה, לכבוד עשרה הדברים – שקוראים בפרשה זו. לעלי' השישית – עשרה הדברים – עללה לתורה המרא-דאטרה הרה"ג הרב אברות שיחי' איזדבא. לאחר קריאת התורה, עללה ר' שניאור זלמן שיחי' גולדבאג, לחזור נקודה משיחה של הרבי. בקשר עם כ"ב שבת הוא הזכיר את דברי הרבי על-דבר מעלה נשי ובנות ישראל, בעיקר בקשר עם הגולה שלימה, וקיים זאת גם עם הוראות בפועל, והחייתן אל לבו – ללימוד מהליכותי והנהגותי של הרבנית חי' מושקא.

מנחם מענדל שיחי' רייצעע. ההתוועדות-קדש עם הרבי שליט"א מלך המשיח נפתחה בשעה 30:1, כשירה אדיירה של ייחי' פורצת מפי הקהל. דרכ' כל חזר בזמנן זה ר' יוסף רייצעע שיחי' שיחקה של הרבי, אך היום החליפו ר' נחום קפלינסקי שיחי'.

בין המתועדים נראה הרב חנינא שיחי' שפערליין, מי שהיה משב"ק אצל הרבי, וספר סיפורים רבים, ביניהם בפרסום ראיינו, כי "עינינו ראו ולא זר" כיצד כך הוא

מידיע על אמרת שמו הק' לשוא, אך מה חמור כל-כך בשמה שקב"ה בעקבות כך מוכר להביא את הגולה. אלא שבשים, כל דבר שהוא לבטלה – זה חמור מאד, ואם-כן ברגע שהשמה תהיה שמה בטורתה לבבוד הגולה השלימה, זה יカリ את הבאתה.

התועדותليل שישי, כשהלה מצטרפת חיגוגת בר-מצווה של הת' יצחק שיחי' כהן מירשלים, מתועדים בפינה הצפונית מזרחית יחד עם הרב זאב שיחי' קסלמן, מזקני החסידים ומשפיע בכפר חב"ד.

שבת קודש, פרשת יתרו

רק כשמגיינים ל-770, אחרי יום עמוס במבצעים עד הדקota האחוריות ממש, וمسפקים תפילה מנהה חוטפה, אפשר Katz לפנות מחשבה ותשומת-לב לשבת אליה נכנסו ממש כתה...

"שבת מתן-תורה", שבת כללית ועיקרית. זהו הבסיס והיסודות לכל היהדות כולה. כאן ראו במושח את מה שבדרך-כלל סתום געלם, ראו את הנשמע, מכאן ניתנת ההכרה במצוות אלוקית-עלילונה. "עינינו ראו ולא זר", מעתה לא ניתן לומר או להסביר אחרת, כולם יחד תחת הר-סיני ראו את האמת' מול העינים, את האמת' לה אלו מוחיבים, תחתה אנו כפופים, גם אם במצוות העכשווית היא לא גלויה...

ב-770, בית חיינו, המשמעות הזה עומדת כל-כך חזק מול המציגות המרה, שכביבול רואים בעיניהם. היום האמת' כמעט ומטושטשת לחלוון. אור וחושך משמשים בערבוביה, מה שהיא גלווי וידוע, דבר שהיה ברור כמשמעות, כתע כבר אינו. אך לדבר אחד אין נitet לומר לא שמענו לא אלו מוחיבים, לא ניתן לומר לא שמענו לא ראיינו, כי "עינינו ראו ולא זר" כיצד כך הוא

קדמי בינויים

כל-כך קזאי אקייל

- ביטוח רכב – חובה – צד ג – מסקיי ■ ביטוח דירה – משכנתא – חכלה
- ביטוח – פוצרי חשמל לבית ■ ביטוח – כל עני' העסקים
- ביטוח – חיים ופנסיה. ■ ביטוח – אונטן כשר עבדה

טלפון רב קו 03-5017702

בבמחנה

היום הראשון

הטלו
לילדים אוניברסיטאי

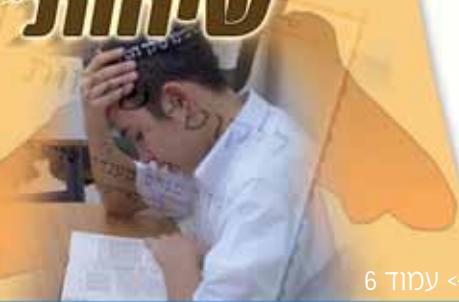
תנוועת הנוער
צבאות השם אורה"ק

2 ביקור מסתורי באושוויז
משיח יום ים

4 התיעוציות
סיפורי בהמשכים

9 מה דעתכם?
חיללים בהפסקה

הסימור טמאחר
ה"ליקוטי"
שיעורת

עמוד 6 <<>

ערש"ק פרשת משהים
כ"ו שבת ה'תשס"ט
שנת הקהלה

183

**חיים עם
הזמן**

כו"ש היותר, פורק העל, הוא וחוזיו בדיזוק כמוכי מרדכי הצדיק, ועל כן נגזר דיןנו למליחתא. בעיניו היה כלם שווים.צדיק עם רשות, עני ועשיר, זקן וגם צעיר, כלם אותו דבר הוא שליש לគיסו של אחשוורוש כסוף רב, ועל כן יוכל לעשות ביהודים בטוב בעיניו. יכול לבקש יש אקבנעם השפעה רבתה, אך כספומשל

מיאות שנים קדם לכך, קיימו בני ישראל את צו ה' ונתנו מוחצתה המשקל. השקלים שנתקנו בני ישראל הקדימו את השקלים שנקבעו ה'ם לאחשוורוש, וגרמו לבטלן הנזירה האיפה.

כיצד היה בכך השקלים למנוע את כופשכת הכהן? מיאות מוחצתה השקל בטאה את האחדות הגשמית בין בני ישראל. כלם לאו ויצא מן הכלל נתנו סכום אחד. העשור לא הרבה והוא לא חמוש. בני ישראל חשו שקלם שווים. הצדיק הגדול ביזמות והרשע הנחות ביתו שווים בדמיונו אותו הכהן בוגד מוחשבות פזונות של הכהן לכלותם עם ישראל כאיש אחד, עמדו הלו והתאחדו באחבה כאיש אחד לקיים את רצון ה'. ...

באו גם אנו נתאחד ונבקש כלנו כאחד את התגלות הרכבי מלך המשיח. את מוחצתה השקל נשמה לחתת השנה בבית המקדש המשלי... ...

כו"ש הגיע אל מקומות המפגש במצב רוח קוראים. ברוריו, לא היו עליונות כמוותו. "למה כלכם עם פרצוף תשעה באב?" פסקה כורש. "תישכָבְכִי?" הרכימו החברים גבה. "אייש", טפח כרש על קצחוג, "שכחתי שאתם לא בקיאים בפנטזים שלנו. תשעה באב אצלינו זהה אליו זכון עצוב היה, שככלם רצינאים, ואף' חד לא מחייב".

"לך בטח אין סבה לחייב" אמר מרים נא הגברת. "למה?" שאל כרש ומעט חיש התגניב לקולו. "הילכים לחסל אתכם". אמר מרים נא בשלווה, והעביר את ידו על גרכנו להכחשת הזכירים.

"לחסל?!" עזק כרש בתהמהו, "אם יש לך בעיה זה רק אני תעוזו ת' משפחחה שלו בשקט!" מיו דבר על הפנטזה שלגן? נהה מרים נא את הפלים בבוז, אכזרתי אתכם, את כל היהודים בועלם. עוד שנה לא וישאר יהודי אחד בצדור הארץ".

כו"ש, שעכל את הփדרות הרעות, לא ישב בחובוק ידים. הוא שלח מכתבים וארגן הפגנות, הפעיל קשרים והתרכזו לעתונים, ואפלו החרטים עצומה ששלחה לרעמו האגני לאמר: "אנחנו לא קשורים ליוזדים שאקה רצה להשמדת אנטוניו כוכו, קלילים וחרקונים. אנחנו לא קשורים לרב ה'זקן שעצבן אוותך".

הה'זקן אותו לא עננו שום דבר. מבחןינו

[ע"פ התועדות תשס"ז ח"א ע' 329]

יחי אדוננו שרנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

פרקorum מסתורין פאוטויז

של צרייף עז נמנומים, כששומר חמוש עוזר בינויהם מפעם לפעם.
”תשׂתדרלו לשׂמרו על שׂקט מְחַלָּט” אמרתי בלהישת. זה נראה
מפחד ומסכן...” הוסיף אברימי.

וזהן בדממה לכוון הארכיבים, כשפתחו שמענו קול. אבל לא
סתם קול, קול של בני. כמו בצד
מסכם מראש התקדמוני בזיהילה
חרישית אל מקור הבכי. היה מה
שייה, חשבתי, אנחנו חיבים להכנס
פנימה.

האריף היה דל במראה. משני
צדיו נצבו שורות של דרגשים מברזל,
עליהם אסירים ישנים תחת שמיכות
דקיקות. מנותת גפט קתנה שרידה
מפרפו החזה הארץ את המקום באור
קלוש וחור. השקט הנורא ששורה, הופר
רק על ידי קול הבכי החולש מן הקצה
השני.

התקדמוני צעד אחר צעה, עד שראינו
אותו. את הוקן. עינו העצומות היו
שקוועות בפניו החוראות, מצחו הרחב
היה חרוש בקמטים ועננה של עצב
רחפה על פניו הצמודות. עכשו גם
ירלו נלשם את קולו בברות היה זה
בכי, אבל עם מלים ומנגינה מכרת...

”אני מאמין... בבייאת המשיח...”
ישראליק הניח את ידו על כתפו
של הוקן, זה פתח את עיניו בבהלה,
”מי אתם? מה אתם רוצים ממשין?”
שאל בחשש.

”אין לך מה לדאג” עניתי לו, ”אנחנו
חברות ילודים, הארץ הקדש.”

הוקן הביט בנו בהשתאות ושאל: ”מארץ הקדש? ואיך הגעתם

”הכל מוכן?” שאלתי בהתרגשות את חברי, ”אני מתחילה
לצלם!”.
לחצתי בעדינות על הכפתור האדם שעיל גבי מצלמת הוידאו
החדש, היטבתי את עמידתי אל מול המצלמה והתחלתי לומר:
”נעימים להזכיר, אני שניאור, ולידי
חברי אברימי וישראליק. אנחנו
עורכים עת לאשנה נסוי מיתח
במוכנות הום שנחמצאננו, ואנחנו
מקומים שבזורת ה’ נצילה!”

חbertyi את החוט האדים
שהשתלשל מן המצלמה אל חור
זעיר בקיצה מוכנות הום. עכשו,
אני מפנה שכל מה שנראה, ישמר
לנצח בצלמת הוידאו.

”קדימה, מוכנים?” שאל
ישראליק בהתרגשות, תוך כדי
שהוא מתקדם צעד קדימה אל
 עבר פתחה העגל של המוכנה.
עוברת את מצלמת הוידאו ויחד
עם אברימי מחרנו לתלונן פנימה.
לחיצה ארפה על מד התאורה
ולחיצה רכה על הכפתור
האלה...

ספלאשששששששששש...
חשך מוחלט. קדר נוראי חודר
בעצמות. ואני, שוכבים צמודים
זה לצד זה על האדמה הקרה.
מצד ימין משטרעת גדר תיל
גבוכה במיחה, בשעליה שלטים
המוחרים מפני התחשמלות.
בקצה הגדר יכולנו לבדוקין בגמדל

شمירה שהתנסה לגבה וב, כשזקיף חמוש מבון פנס רב עצמה אל
מעבר הגדר. מצד שמאל, במרקח עשרות מטרים בלבד, שכנו שורות

לומר, אנחנו לא כל-כך מוכנים. "האהבת ישראל" שלנו לא כמו שאריכה להיות בין חסידים, קיום המצוות שלנו לא כזו בהדרה. אנחנו מודעים לgoal ולחו האלקי, אך למרות זאת, אנחנו לא מתנהגים ברואו, ולא דואגים לפرسם זאת לכלם.

הזקן החכם, הביט בעיניו הטובות, ונזכר היה שהבין אותנו. רק של חזק עלה על שפטיו והוא לטף את פני ברכות. "אל תתעכבי ילדים, אוטי אתכם בזואי לא יכולם לקחת עמכם, אבל תחזרו להזכיר שבאתם. תתנהגו בהתאם למציאות המציאות שאליה נחשפתם. תתנהגו כראוי ליהודים שוכנים לאות מיהו המשיח, ולחכונות לביאתו. ואנו, כשאנו הוא יבוא, נפגש בעורת ה' ייחודה, בירושלים עיר הקדש!"

庫 ר' ר' פתאומי הסב את תשומת לבנו חורה אל הדלת. בפתח עמד שומר חמוץ ועינו זעפות. ישראלייך מהר להוציא את השלט מפיו, והשומר הגומני נתן בו מבט מצחית. עמדנו במסמרים על מקומותינו, פשפינו נוקש בפה, ווגילינו רועדות במקום.

"אל תדאגו ילדים! לחש לנו הזקן, "בעורת ה' לא יאנה לי כל רע. תלוחזו על השלט! אין לכם מה לפחד!".

השומר התקדם צעד נסף קדימה, וישראליך לחץ בחזקה על הכתפו הצעבה.

ספר לאששששששש...

רוזדים ומבהלים, מצאו את עצמוני בפתחו של חדר המשחקרים בבית. מכונת הזמן השמיע צפצוף קליל, והאורות המהבהבות נקבעו להם.

"זה מדהים!" אמרתי בקול. וישראליך, התרה אחריו: "בתחלט!
הגסוי עבר בהצלחה!"

"לא התכונתי לך!" אמרתי לו בחוויה "זה מדהים מה שלמדנו
עלשו הגיש הומן להתנהג בהתאם - להתנהג כחסידים, רגע לפני
התגלות!"

לכאן? לאושוויז..."

הסבירנו לקשייש במלים ספורות כיצד הגענו, וכישמענו את בכיתו, נכנסנו פנימה. הזקן הנהן בראשו לחיב וכשמענו עוד וולגות הדמעות, אמר: "אכן, המכוב שלנו כאן קשה מאוד. כל יום שעובר מגביר את הסיכויים שחיללה וחס נצץ להרג, אבל למרות הכל, אנחנו מאמינים שמשיח יבוא, ויגאל אותנו במדהה. לנו, בכל פעם כשהקשה לי, וכשאני מרים שאני על ספר שבירה, אני מנגן את השיר ששמעתי ברכבת, 'אני מאמין...'. "

הזקן, מחה דמעה קטנה שולגה על חלצתו המורפת, והמשיך בקול חלש: "אך, זו רק היינו יודעים מי הוא משיח, ומתי הוא כבר באמת יבוא..."

"אבל אנחנו כבר יודעים מי הוא!" הכרנו שלשנתנו במקלה.
אתם יודעים מיהו?" זעק הזקן כשללו נסדק, "אני לא מאמין!
אני מאמין בילדים כדיקים שלי, תספרו לי על כך".

אבל רמי התנדב להסביר ואמר: "בדורנו, הרב מליבאואויטש הוא המלך המשיח, והוא אומר שבקכל רגע הוא צריך להתגלוות ולגאל את בני ישראל!"

חיק של תקווה נסעה על פניו של הזקן. "או אתם בודאי מתחפונים
ברואו!", הוא אמר, "מתנהגים בצורה טוביה ביתר, מחייבים מצוות
בחדר ובחישך רב, ובטעחים מפרטים זאת לכל העולם! אך... אם
ישיבי הארייך כאן היו יודעים מי הוא המשיח, בזואי תונגתם היה
נראית אחרת לגמרי, אמונתם הייתה מוחשית יותר, ומעשהיהם היו
רק להחיש את ביאתו..."

עכשו, עלה על פנינו מבע של הפתעה. איך לא חשבנו על זה?
במשך הדורות כולם, כשבני ישראל צפו לגאלה השלמה, יחלו
והתפללו לביית המשיח, היו משתוקקים לדעת מי הוא ומתי
הוא יבוא. ואלו בדור שלנו, אנחנו יודעים בודאות מי הוא המשיח,
יודעים שהוא צריך לבוא בכל רגע מOPSIS, ולמרות הכל,נו לא נעים

וז"ל אמוריםשמי שיש לו כאב ראש - יטусק בלימוד התורה.
כשלומדים תורה, יש להזכיר לדברים לפחות ארבע פעמים.
בכל משור ארבעים הימים שימושה רבינו היה לעלה - שכח
את התורה שלמד. ביום הארבעים תהיה שם, נתן לו הקדוש
ברור הוא את התורה במתנה. תורה - מושתת כוחו של
אדם. **לעתיד** לבוא, באולה האמיתית והשלימה, מתגלה
"תורה חדשה", ומלה המשיח לימד את כל העם כלו.

מי ידע?

קסדום

פרק כ"ז

॥ התייעצויות

מיילדות. לא פשוט להשאיר בית, אדמה ואכרכנות ולהתחליל הכל מחדש". הוא בוחן את פניו הקשובות של חבו והמשיר: "מלבד זאת, ככל הזדמנויות עסקית אני מניה כי הזדמנויות זו אף היא טמונה בחובה סיוכנים. אחרי כללות הכל, אנו הולכים לפתח עסק במדינה מותילה וצעירה. אי אפשר לדעת אילו שינויים, או שמא תוצרתו לא תהא דורשת לאנשים - וכולה תרד לטמיון?"

דוד הנחן בראשו. "הכל נכון, יידי. אולם יש לי תשובה - לפחות לשאלתך השנייה. סבורי, כי אם חושב אתה לעלות לארץ ישראל, אליך לחסל לגמרי את עסקיך כאן. אחרי כללות הכל, העלות של הקמת מפעל בארץ - אמרה להיות זולה יותר תוכל אולי להשאיר חלק מעסיקך מנהלים כאן בידי אנשים האמינים עלייך, ובכך תותיר לעצמך גם בטחון כלכלי, וגם פתח לשוב לך כאן בעתיד - אם המצב בארץ יישראלי יהיה קשה, או אם לא תצליח להסתדר שם. אחרי כללות הכל, אל תשכח את איזומי העربים הנশמעים השכם והערב. הם אינם רואים בעיןיפה את הקמת המדינה היהודית. מי יודע אילו מלחמות עוד יערבו על ארצנו הקדושה? "

"דבריך נכוונים מaad." אמר עתה אברהם. "בעצם אתה מציע לי לעשות את מה שעשה אחיך, משה, בהודו."

הזכרת שמו של משה, גרמה לעננה קלה לחלוּף על פניו של דוד. אברהם הבין בכך. "אני מניה שככל מכלול ההתלבויות שלך, ההתלבויות הקשה ביטורך היא - האם תפרד ממשה שואלי עתיד בזמן כלשהו בקרבו לשוב לאנגליה, הלא כן?" שאל בשקט.

דוד הנחן בראשו. "אכן, ככל זמן שאני נשאר בה, אני בטוח יותר כי בעוד זמן לא רב, יחוור משה לגרור כאן. אך אם איחלט לעלות לארץ ישראל - מי ערבות לי כי משה יחליט ללכת בעקבותי? האם עלי לעשות זאת חרף המחיר הכבד של פרידה אפשרית מהייך?"

שתיקה נפלה בחדר. אברהם הרהר בדבריו יידי. אכן, לא

לונדון - אביב ה'תש"ח
דוד נדham. אולם הטיב להסתיר את רגשותיו. "לאן אתה חושב לעוזב?" שאל בקצרה, מתאם להסתיר את תחששותיו הטעונה.

아버ם נרכן מעת

תקציר: אברהם יוספי, יידחן של דוד בא להתייעץ עמו על כוונתו לעזוב את לונדון. לאחר שלושת החודשים בבית, אופיר וחבריו יוצאים מרגושים לטילים בהודו.

קדימה, ולחש כמתיק סוד: "לאrz ישראל". פניו החורגות והנדחות של דוד עוררו דווקא חיקוק אצל אברהם: "האם אני רשאי לנחש כי גם אתה מתלבט באותו העניין בדיקוק?" שאל-קבוע. "אכן כן, יידי," השיב דוד קצרות. "כפי שאתה בודאי יודע, המנדט הבריטי עומד לסייע את שלטונו הנווכי בארץ ישראל. בקרבו תקים בישראל ממשלה יהודית עצמאית. סביר להניח כי הממשלה החדשה תהיה משופעת בכיסוף. סביר גם להניח כי הם יעודדו יוזמות עסקיות הבאות מעבר לים - במטרה לבסס את כלכלתה של המדינה החדשה והצעירה."

"משומם לך, אתה סבור - כמווני, כי זו הזדמנויות שחייב נצל אותה. גם למשיח חלים ישן של עלייה לארץ הקודש, וגם לממש הזדמנויות עסקית של פיתוח מפעלים בארץ ישראל - במקרים ומוכחים וכוח עבודה - זול יחסית. ההשקעה הראשונית תהיה נמוכה, יחסית לרווח המצפה לנו בעתיד. בעוד מספר שנים, כאשר המדינה הצפירה תtabסס כלכלית, ותוצרתיה תוכר ותשוק גם ברחבי העולם, אז יוכל להכפיל ולשלש את רוחינו". המשיך אברהם לטוות את קו החשיבה.

"אכן כן, יידי!" דוד שיחק בעיט שהיה מונח על שולחן, "אני רואה שקווי מחשבתנו תואמים. אולם, אם יורשה לי לשאול אותך, מדוע אתה מטלבת?"

아버ם הטיב את ישבתו. "קודם כל, מרומות הרצון לעלות לארץ ישראל, לא קל לעזוב מקום שהתרוגתי לחיות בו

**אנו הולכים לפתח
עסק במדינה
מתחליה וצעריה.
אי אפשר לדעת
אללו שינוים
ותמורות יחלפו
עליה, האם המפעל
ישא רוחחים, או
שמא תוכרתתו
לא תהא דרשו
לאנשים - וכולה
תרד לטמיון?**

אנשים ממה שראית במשך כל ימי חייך. אני מקווה שלא אלך פה לאיבוד בבלגן זהה".

"שמור על עצמן אופרי", בקשה אילנה.

"בטח, אל תדאג, אמא. אני כבר לא ילד קטן. מואה, גיל ואני הולכים כאן פשוט צמודים אחד לשני" שמעה אילנה בקושי את דבריו של אופרי מתוך הרعش העז שנשמעו סבבו.

"טוב, אופרי, אני שמחה שהתקשרת. מה התוכניות שלך?"
כנראה שנמשיך מכאן לכפרים. אני אהיה אתם בקשה, אמא, מיד כשהאתם נמצא טלפון קצר יותר משוככל. שאפשר יהיה לדבר בו בלי כל הבלגן הזה סביב. להתראות אמא, ותגידי לאבא שהכל בסדר, שלא ידאג, אני שומר על מה שקבלתי ממנו. ד"ש לקובי ולטלוי, בי".

אילנה הניחה את שפורת הטלפון על כנה, נושמת לרוחה. שיחה ראשונה מאופרי כבר התקבלה. ברוך ה', נשמע שהכל בסדר איתנו. היא מוקוה שהכל יהיה בסדר, שימוש להנות, והעיקר שישוב כבר הביתה בשלום.

רק עתה לאחר שקט מעט המתוח שבלבה, שמה לבה לדלת הפתוחה למחרצה, והיא מהרה לגשת וסגור אותה. למרות כל ההתרgesות, אין היא מעוניינת לשטוף את כל העוברים והשבים בשיחותיה האישיות, לגםרי לא.

היא העיפה מבט בשעוניה, אחת ורביע. עוד מעט ישבו קובי וטלי מקיינט בית הספר. היא מהרה לחםם את האוכל, מזומנים לעצמה חרישית שיר עלי. אין ספק, שיחת הטלפון האחורה הזינקה את מד מצב הרוח שלה לגבהים.

המשך בಗליון הבא איה

מעבר למסכים של רעש והמולה ושיבושי קו נוראים. אבל ככל זה אין כל חשיבות בעיניה, העיקר שהיא שומעת את קולו של בנה יקירה. "או איך אתה מרגיש, אופרי? איך שם?" שאלה שובה.

"ברוך ה', אמא, הכל בסדה. מאות אחוז. הגענו לפני שעתים לנו-דלה. עכשיו אנחנו מסתובבים קצת, מנסים להרגיש את העיר. להבין לאן נחתנו. יש פה ברוחב אחד יותר

אנשים ממה שראית במשך כל ימי חייך. אני מקווה שלא אלך

פה לאיבוד בבלגן זהה".

פשוטה היא החלטה בעבר דוד. "נסה להיעזר במשה עצמו", אמר לבסוף לאחר הרהור ארון. "מי יודע, אולי ירצה אף הוא לבוא בעקבותיך לארץ ישראל?" דוד הניח את העט הנובע על השולחן. "אני מכיר את משה." אמר בפסקנות. "אם רק יחשוב שניני משנה תוכניותם בגללו, הוא לא יוכל לסבול זאת. הוא יבטיח לי לבוא בעקבותיך, וב惟ב שלא לקלקל לי תוכניות. אך, אני יודע אם אכן יהיה מסוגל לעשות זאת."

아버ם שקע במחשבות. "יודע אתה מה?" אמר לבסוף. "אל תדבר עם משה על דבר מעשי. שאל אותו את השאלה בזרה תאורתית. מה דעתך על רעיון זהה. אל תראה לו שאתה חף בך מכך. תן לו להחליט באופן בלתי מוטה. אחר כך - לאור התשובה שלו, תחליט מה תהיה דרכך".

דוד הרהר בצעתו של חבורו. "אני חושב שאתה צודק, אברהם. עוד הימים אשਬ לכתוב מכתב למשה. במכתבי עולה את הנושא בפניו משה ואשאל אותו לדעת. לאחר שתתקבל תשובהו יהיה חכם יותר ועוד לאן פני מועדות. ולגביך, ברור את כל הנסיבות הכלכליים, עורך חישובים אפשריים, ותראה מה וכמה ביכולתך להשאיר כאן, ואת מה תוכל לקחת עמך. כשהתמונה תהיה נהירה לך יותר - ייקל عليك לשcool ולהחליט".

아버ם התוורם ממקומו. "תודה, דוד, עוזת לי מכך." אמר. תוך שהוא נוטל את כובעו מעם הקולב.

"אין על מה, אתה עוזת לי אף יותר." חירק דוד בעימות. הוא קם ממקומו מלאה את חבו לדלת. "כשתהיינה לך חדשות, אל תשכח לדוחות".

아버ם פנה לדרכו, ודוד שב לכיס המנהלים שלו. הוא שקע בתוכו מהורהה. כן, אברהם צודק. הוא צריך להתייעץ עם אחיו, לבחון לאן פניו של הלה מועדות. רק אחר כך יחליט אם יצא למסע בכל מקרה, או שמעה יזהר עליו. או ידחה אותו.

שדרות - קיז' ה'תשס"ז

באותו רגע בו דרכו וgilיה של אילנה על מפטון הדלת נשמע צלצול הטלפון.

אילנה השAIRה את הדלת פתוחה למחרצה, וריצה במהירות אל עבר המכשיה. "זה בודאי אופרי" אמרה לעצמה.

"אמא?" למרות הרعش האים שנשמעו מסביב, והקהל הרחוך והעמוס משה, לא יכולת אילנה לטעות. אופרי התקשר!

"אופרי, מה שלומר?" קראה בקול רם, שהדיוק התפזרו על פניה בית הריק בשעת צהרים מוקדם זו. ההתרgesות מלאה את לבה. אופרי מתקשר! לא להאמין שעברה כבר ימימה מזמן ונפרד ממנה בשدة התעופה. והנה היא שוב שומעת את קולו. אמנים

קסיסאג לאַזטמיי כ' לקוטי שיחות

בלנו מאכירים את סדרת הספרים הגדולה "לקוטי שיחות", אבל לא
כל-בנ' יודעים מה עומד מאחוריו הಡפסת הספרים הפללו, ומה
בדיוק הבהיר בינהם לבין שאר סדרות הספרים של הרב שאליט'א
* איז בואו נעשה סיור קצר, אל מארורי הקלאים של עיריכת
ופדפסת הספרים, וביחד נבין את מה ששאלנו את עצמנו מזמן...
* סקירה מינית לבוד שבת מברכים חדש אדר, חדש השמחה,
בו אנו שמחים על בן שכני הולך להתגלות ויאמר לנו "תורה
קדשה"... והילקוטי שיחות לא יעצר רק בברון ט"ל...

כל הספרים הגדולים והעבים שראיתי
במקפאים שם? ומה כל כה מיחד ב"לקוטי
שיחות" שיש אותו על כל החמשים ועל
כל חמוץ ומה נמה קריכים?...

כמה שאלות - - - אני מוקה שיש
תשובות לכל השאלות הללו, ואבא יסביר
לענות לי עליהן עד "קבלה שבת"...

אבא הקשיב לכל השאלות שלי
בסבלנות ובפנים-ማירות. היה נואה
שהוא שמח לשמע אותו שואל כלואו
שאלות. וגם אני שמחתי, כי לפי מבנה
פניו של אבא הבנתי שיש לו תשובות
משמעות מואוד...

"בא, מויש, שב כאן ואספר לך כמה
שנספיק, על ה"לקוטי שיחות". זו מפש
השאהה פרטיה שלא מצאת כה של
חמש "שמות" במדף, כה שנוכל למד על
ה"לקוטי שיחות" ואם-ירצה-השם מחר
אשלים את למוד ה"לקוט" השבועי..."

בראשית, ויקרא, דברים, במדבר רק על
שמות אני לא מוצא...

חוורתி מאכוב למקום שלנו, וכלי
מלים באכבר הבין ש... פשוט אין. כל
ה"לקוטי שיחות" תפוסים בידי חסידים
טובים שכנראה כבר לומדים בהם...
הגענו מאחר למדף הספרים.

פנוי של אבא חמץן. ואני ידעתו למה.
אבא מקפיד כלليل שבת למד לפחות
שיחה אחת לפני קבלת שבת, ועכשו
הוא לא יכול לקיים את מנהגו הקבוע.
כמה חבל... אבא כל כה מאשר בשואה
למד "לקוטי שיחות", מאד קשה לי
לראות אותו כה...

ଓפֿסְסָס... רַעִיּוֹן מְבִרִיךְ נִצֵּן לוּ פְתָאָום
במחי - אפשר לנצל את הפון לשאל את
אבא שאלות שרציתי כבר מזמן לשאל
אותו ולא היה לי מתי... כמו למשל, למה
הוא לומד זוקא "לקוטי שיחות" ביליל
שבת? מה ההבדל בין הספרים הללו לבין

ליל שבת. בין מנחה למערב.

"מויש, תביא בבקשה את ה"לקוטי
שיחות" מהארון, בתקווה שיש עדיין
איזה ספר שנשאor שם לפולטה...". אבא
התישב על מקומו הקבוע בבית הכנסת,
מחייב שאשוב עם הספר המHIGH.

תרתי בעיני אחר המדף עמוסי
הספרים. היה שם ליקוטי תורה, ספר
השיחות, התועדות, תורה אוֹה, ספר
האמרים, אבל ליקוטי שיחות... או, כן,
הנה ליקוטי שיחות!

איי, אבל כתוב על זה במדבר ואנחנו
עכשו בספר שמות... אוף... מה אעשה?

רעין מקורי

העינים המשיכו לחפש. והוא, הרבה
ספרים יש ל"לקוטי שיחות" - כל
כך הרבה סוגים: כרכים ב', ד', ח' וט',
יד וט'ג, אפילו עד ל"ז ול"ט אני רואה
כאן. כל כה הרבה... ועל כל החמשים:

אייזו זכות... למד מותך ה"לקוטי שיחות" שיחה לפرشת השבוע... חבל שאין לא מבין שם הכל...

"את השיחות אמר הרבי שליט"א באידיש, ולען רב ה"לקוטים" נכתבו גם הם על ידי חבר המשרכת של ה"זע" בשפת האידיש. אבל, כי תקופות, שכתבו את תורה של הרבי בלשון הקדש, ולען ישנים כמה כורים בעברית, שמאפשרים למי שלא מבין עדין אידיש, למד את שיחותיו של הרבי.

כיום, גם השיחות שמדפסים באידיש, מתרגמות לעברית על ידי "מכון לוי יצחק" בכרך חב"ג, שלחח על עצמו לזופת במאש שיותר יהוקים בשיחות של הרבי. ספרים אלו נקראים בשם "רעיות לפרשיות השבוע", כדי שוכל להבדיל בין הספרים המקוריים בהם מדפסים השיחות כפי שהגנו על יידי הרבי, לבין השיחות שתורגמו ללשון-קדש.

אני זוכה, שהרב מלך הפשיח התבטא פעם, שה"לקוטי שיחות" מיעד אפל' לי היהודי שלא למד אף-פעם ב"תומכי תמיימים". מכך אנו מבינים מהי המטרה - שהשיחות של הרבי יגיעו לכל היהודי ויהודי, לא משנה מהי המעללה שלו. כי, על ההתפקידות בהגאה ה"לקוט" שוכן ושוב, הקדיש הרבי שליט"א מזמננו האישី העמוס, ויתכן שrok בשביבו אותו היהודי שנמצא בחור נדח,

וה ש' י' ח
ה
שׁ ל

ח'ד: שיחותיו של הרבי - בחותמו של מלא בהגאה ובאשו מלא של הרבי בכבודו ובעצמו!

במו לחרניות טריות

ואו, השיחות יצאו לדפוס. לפעמים, הרבי שליט"א היה מגיה פעם שניים ולפעמים אפילו שלישית, והוא מדרושים שוב הכל מהתבה... אבל בדרך כלל, אחרי הגאה ראשונה היו לוקחים את התגהות, מסדרים שוב את הדפים, ומדרשים את השיחה בהרבה עתקים...

כשהשיחות המוגחות הגיעו לג'ינו-770 - הם נחתטו כמו לחרניות טריות... אם אפשר להתבטא ככה, אבל החסדים פישוט השtopicו למד את השיחה כפי שהרבי הגהה, והוסיף בה, זה ממש כמו "תורה שבכתב" של הרבי, וכך למדו את השיחות בהתלהבות גודלה!

בשבט הבחורים היו מתקחלים סכיב' חברי ה"זע" להפצת שיחות" כדי להעוזר בהבנת השיחות. בין התפלות, ולפני התועדיות, זה היה "הנושא החם" ב-770, הלקוט השבועי".

"ולכשהתאספו להם חבורות-חבורות מה"לקוטי שיחות" על חמיש אחד, אגדו חברי ה"זע" את השיחות לכרכ' ראשון, ואחר כך שני, ואחר כך שלישי, וכן הלאה - עד לתוצאה שאנו רואים בעצמו: שלושים ותשעה פרקים גודושים ומלאים בדבריו של הרבי, מגהים על ידו הקדושה וממשים לנו מורה-דרך חיינו, עד לגואלה האמתית והשלמה".

באידיש או בעברית?

עוני נצטו משמחה. ה"יטי מאוש שאבא מספר לי על דברים כל כח שוביים, עכשו אתייחס ל"לקוטי שיחות" אחרת לגמרי... זה ממש מילים שהרבי שליט"א הגה!!!

הלקוט השבועי

"מה? מה ה"שבועי"?..." חשתה שלא שמעתי טוב את מה שאבא אומר. "הלקוט השבועי" הטעים אבא את האותיות. "הספרים הללו מכילים פתולם הרבה הרבה שיחות, שככל אחת מהם יצאה בזמננו, בפרט, בחומרת שנשאה את השם "לקוטי שיחות" ונקרה בפי כל "הלקוט השבועי".

השיחות הללו, הם בעצם שיחות שהרבי מלך המשיח אמר בהתוועדות, אבל לא כפי סדר האמירה והלמוד על-ידי הרבי. כי בהתוועדות, הרבי דיבר על הרבה נושאים שונים, ובמריו התיועדות היה פלפול מיוחד או באור של פרוש רשי", שנשזר בכל הנושאים שהרבי דבר עליהם.

במוציאי שבת, ישלח תכוון דבריו של הרבי לכל העולם, שנקרה "הנחה" - אלום, זה היה מותך וכורנו של הכותבים ובלתי מגה" - השיחות לא עברו את הגהתו של הרבי.

עם השנים, כמה חבויה של חסדים, תלמידי חכמים מפליגים, שנקרו באשם "זע" להפצת שיחות", שישבו ולמדו את השיחות לעומק. לבנו את הנושאים, חזרו את החודשים, שלבו זאת עם מקומות נוספים בהם דיבר הרבי על אותו עניין, ערכו זאת בכתב והכנסו לרבי להגאה.

הרבי שליט"א הגה את השיחות, תקן טיעות, הוסיף המונע הערות למיטה, אילו המספרות, וכן מתחתיו מה שנקרה בשולי הגלון, חוץ מפה שכחטו חברי ה"זע", ותרבה מראוי מקומות - שידעו באיזה מקומות נוספים להסתפל בכל התורה כליה. ובאותן הפעמים הרבי הוסיף תכוון רב בתוך העrica של ה"זע", במלים קצורות ומודיקות.

כה, יצא לדרך חדש מכך בתולדות

הרבី האזַלְה אָתוֹ מִרְדָת שְׁחַת...".

תורה חדשה

"כֵי, אֲנַחְנוּ מַחְפִים לְרוֹאֹת כִּבְרִי
בְּהַתְגִלוֹתָו שֶׁל הָרַבִּי מַלְךָ הַמֶּשֶׁיחַ בְּגַאוֹלָה
הָאִמְתִית וְהַשְׁלִימָה, כִּי לִמְרוֹת שְׁכֵל
הַמְּמֻן אֲפִשָּׁר לְמִצָּא חֲדוֹשִׁים וּבְאוֹרִים
עֲמַקִּים בְּשִׁיחָותָיו שֶׁל הָרַבִּי, וְלִרְאוֹת עַד
פָּמָה זֶה מַזְקִיק, אֲנַחְנוּ מַשְׁתְּקוֹקִים לְרֹאֹת
אֶת הָרַבִּי שְׁלִיט"א בְּעִינֵינוּ-בָשָׂר, וְאֵוֹ -

הָרַבִּי יֹאמֶר לְנוּ "תּוֹרָה חֲדָשָׁה", לְכָל עַם
יִשְׂרָאֵל, וַיְלַמֵּד אֶת כָּלָנוּ "לְקֹוטִי שִׁיחָות"
חֲדָש, גַם אֲתָא אֶל שְׁעַד הַיּוֹם עַדְין לֹא זָכוּ
לְלַמֵּד "לְקֹוטִי שִׁיחָות"...".

"לְכוּ נְרֻנָּה" - - - הַחֲנָן הַתְּחִילָה תְּפִלָּה
"קְבִּילָת שְׁבָתָה", וְהַהְסִיר הַמְּרַטָּק שֶׁל
אָבָא נִקְטָעׁ בָּאָבוֹ. בָּן, זֶה יִהְיֶה בְּגַאוֹלָה
הָאִמְתִית וְהַשְׁלִימָה, אוֹ יִהְיֶה הַ"נְּרֻנָּה"
הָאִמְתִית, בְּהַתְגִלוֹתָו שֶׁל הָרַבִּי שְׁלִיט"א,
נָאוּ מִפְשָׁש!!!

בָּגִילָה, חֲדָשָׁה, רְגָה וְדִיזָה
בְּקִבְּלָאת פָּנֵי חֲדָשָׁ אֶזְרָה, חֲדָשָׁ השְׁמָמָה.
וְלִכְבּוֹד חַג הַרְקּוֹדִים -
חַג הַפּוֹרִים,
בְּחַכּוֹבָן בְּ"בְּאַחֲנָה",
יחַד כָּל הַקּוֹרָאים.

על דַף לְבִן נִצְיָר צִוְרִים.
את מְגַלְתָ אָסָתָר נָאִיר בָּאִוָרִים.
שיר נִכְתָב, מִנְגִיבָה נְלִחָזִין,
וּמְהֻרָה בְשָׁלָח, לֹא עֲכֹבִים.

אָז קָדִימה, לִפְנֵי הַרְגָע הָאָחֶרְוֹן,
מְהֻרָה לְחַרְזָה בָּגִיל וּוֹן.
וְאָל תְשַׁכּוּ, לְדַחַף לְקָנוֹת,
וְיַזְמָא, דְלָפָון, וְדַלְיִי מִימֵם מִסְרִיחַ-

כִּי בָעוֹד שְׁבוּעִים, בְּעַתּוֹן שָׁלָנוּ,
וַיַּפְתַּח הַפְּדָדָר לְיִצְרוֹת כָּלָנוּ.

נָטוּ לְשָׁלֵם יִצְרוֹת וְחַבּוֹרִים, צִוְרִים וּסְפוּרִים,
שִׁירִים, מְדֻשּׁות שָׁוֹשָׁן וּמְגַלְתָ פּוֹנִים
לְכַתְּבָת צְבָאות הַשָּׁמָאָה"מ תְּד. 1035 נִצְרָת עַלְיָה, מִקְוֹד: 17410
פְּקָס: 072-2765578 אִימְיל: bemachane@gmail.com
תָא הַטְלָמָס שָׁלָנוּ בְמַעַרְכָת 'נַחַיג' וּנְשַׁמְעָה: 09493770 - 08, בַתְפִרְיט
הַרְאָשִׁי הַקִּישׁוּ. 5. בַתְפִרְיט הַבָּא הַקִּישׁוּ.

חייבים בהפסקה

בדיחת קריט

איוה לאה

מה דעתכם?

שמי הוא שרה (שם בדיוני) אען לומד בכתה ד' וכותגרת בגבעת שכונת. הכרורה של חייה משיח בצוותה מאוד חזקה. לדוגמה, כל נשא שעלה בכתה בשעת השיעור, היא מיד מוצאת את הקשר לגאותה ולהוכחה שמשיח עומד לבוא. כשאני חושבת על משיח זה ששמע לי לפעמים רחוק ותלוש', אען מאוד רוצה להיות כשייח' ככהו, אולם אען יודעת איך. ילדיים, אולי תוכל לספר לשרה כיצד אתם חיים משיח?

דעתנו היא:

בפעם האחרון, הצעי בפנינו שנייר את בעיתונו - הוא מאוד רוצה למדוד תניא בע"פ אבל קצת קשה לו, והוא מבקש מכם עצות בשביבו כיצד הוא יכול לשנן בקלות יותר? לפניכם פתרונות מספר מותוך מגוון הרעיונות שהגינו אל שלחן המערכת:

শמוליק מהקריות טוען בהטע שכל תלמידים יותר בעל-פה, השינוי העשא קל יותר: "שנייר צריך פשוט לחזור על כל שורת תניא הרבה פעמים. להתמיד ולשנן עד שהוא יתרגל למדוד בעל-פה, אפילו שבתחילה קצת קשה". הוא גם מוסיף כי הסגולות של הרבי שליט"א לזכרון המ: לשנן בעל-פה את ד"ה "וזדרות פני זקן" שבלקוטי-תורה (תוכל להיעזר באבא בשביבו למצוא את זה), או לשנן את פרק מא"א בתניא (עד תיבת "המלך").

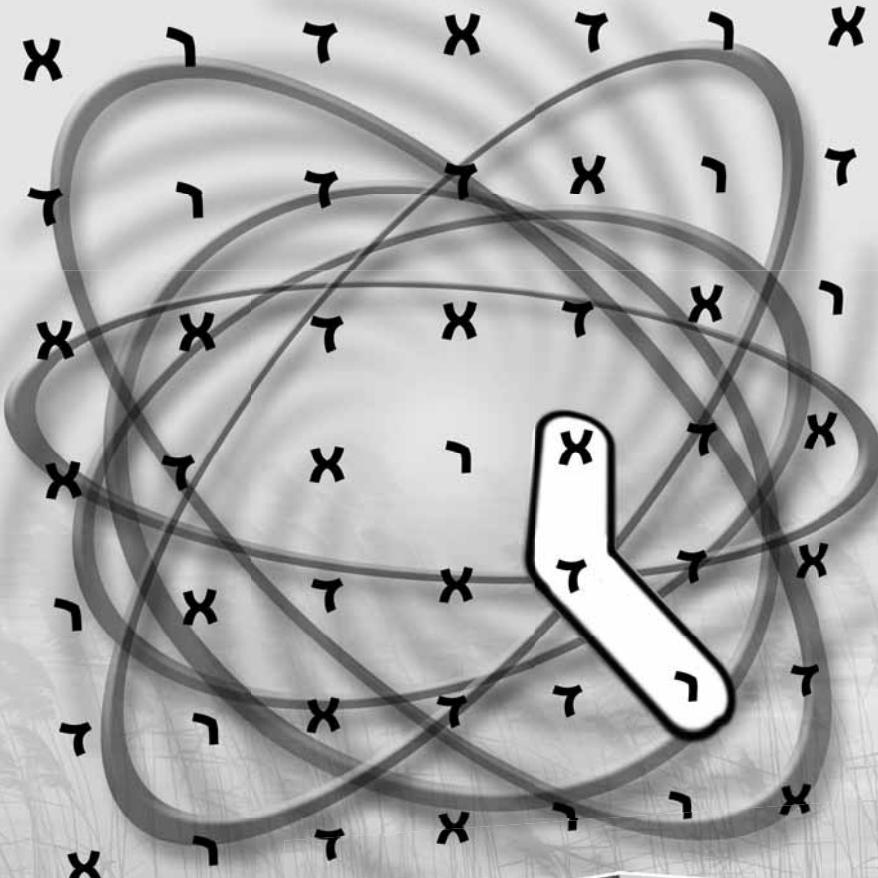
הפתרון שמציע **מנחם גולדברג** (אייפה אתה גרא?), הוא: שנייר צריך לקחת על-עצמיו החלטה טוביה למדוד "מכסה יומיית" קטנה של שורות תניא בעל-פה בכל יום (למשל חמיש שורות), ורק הוא יתרגל למדוד בעל-פה. "וגם אם יקרה שתשתכח, תשלים אחר-כך" – הוא מוסיף.

ד. גלייזר מקריות מלרכי מציעה לשנייר לשנן את המילים של התניא במנגינה שבה יבחר, כך זה יקל עליו לזכור את המילים. היא גם מוסיפה מנסיון איש: "אתה יכול לשנן גם מדיסקים שיצאו-לאור עם מילים של התניא במנגינות חב"ד, אני ניסיתי את זה, וזה עוז לי".

ולח. מ. פרבר מגילה יש רעיון מקוררי: שנייר יוכל להקליט את עצמו כשהוא משנן את המילים של התניא בפעם הראשונה, ואח"כ להקשיב להקלטה כמה פעמים עד שהמילים יחקקו בראש.

משנכנס אדר

מהחו קוו בין האותיות א', ד' ור' על מנת לחבר את המילה אדר כל היותר פעמים שתצליחו. השתמשו בכל אות פעם אחת בלבד. ביכולתכם למתוח קוים מעוגלים ומופתלים רק היזרו שאף קוו לא יגע בחברו. כמה פעמים הצלחתם?

פתרונות לשעושעון מגילין 182 - הגזחון הסופי:
בצירוף האותיות מכל המשפטים מתקבל המושג - דיזן נצח

פתרונות השעשועון מזכה אתכם **ב2נקודות** במטול הדורנות של חונשת הנשוש יצברות השם באורה"ק

ניתן לשלו פתרונות, שאלות והצעות :

צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נוצרת עלייה, מיקוד: 072-2765578, אימייל: bemachane@gmail.com

תא הטלמר שלנו במערכת 'zychig ונשמע': 9493770-08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.

שימוש לב: אני אזכיר את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקורס ברו - לפני שאתה משאורים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגירה.